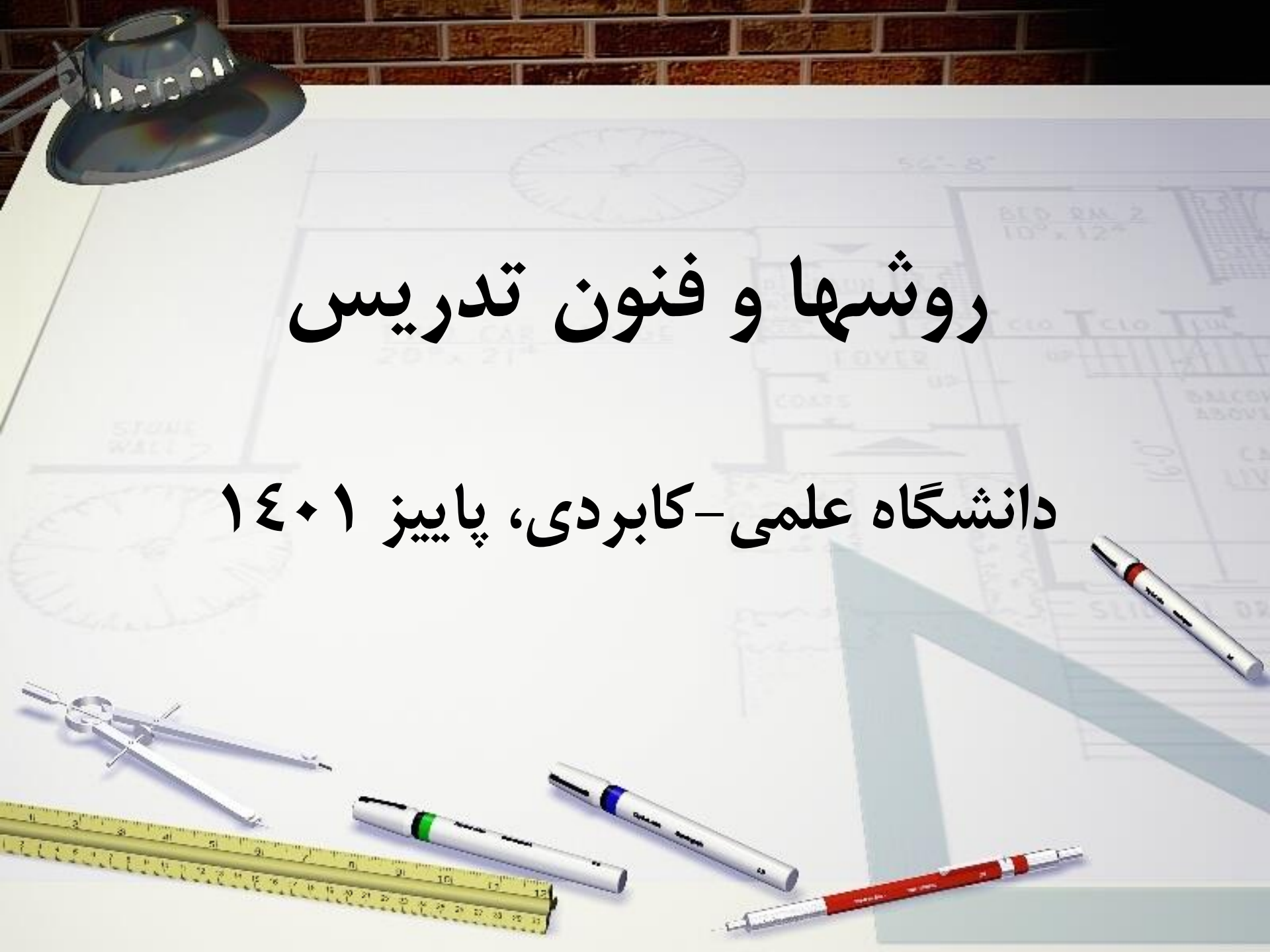
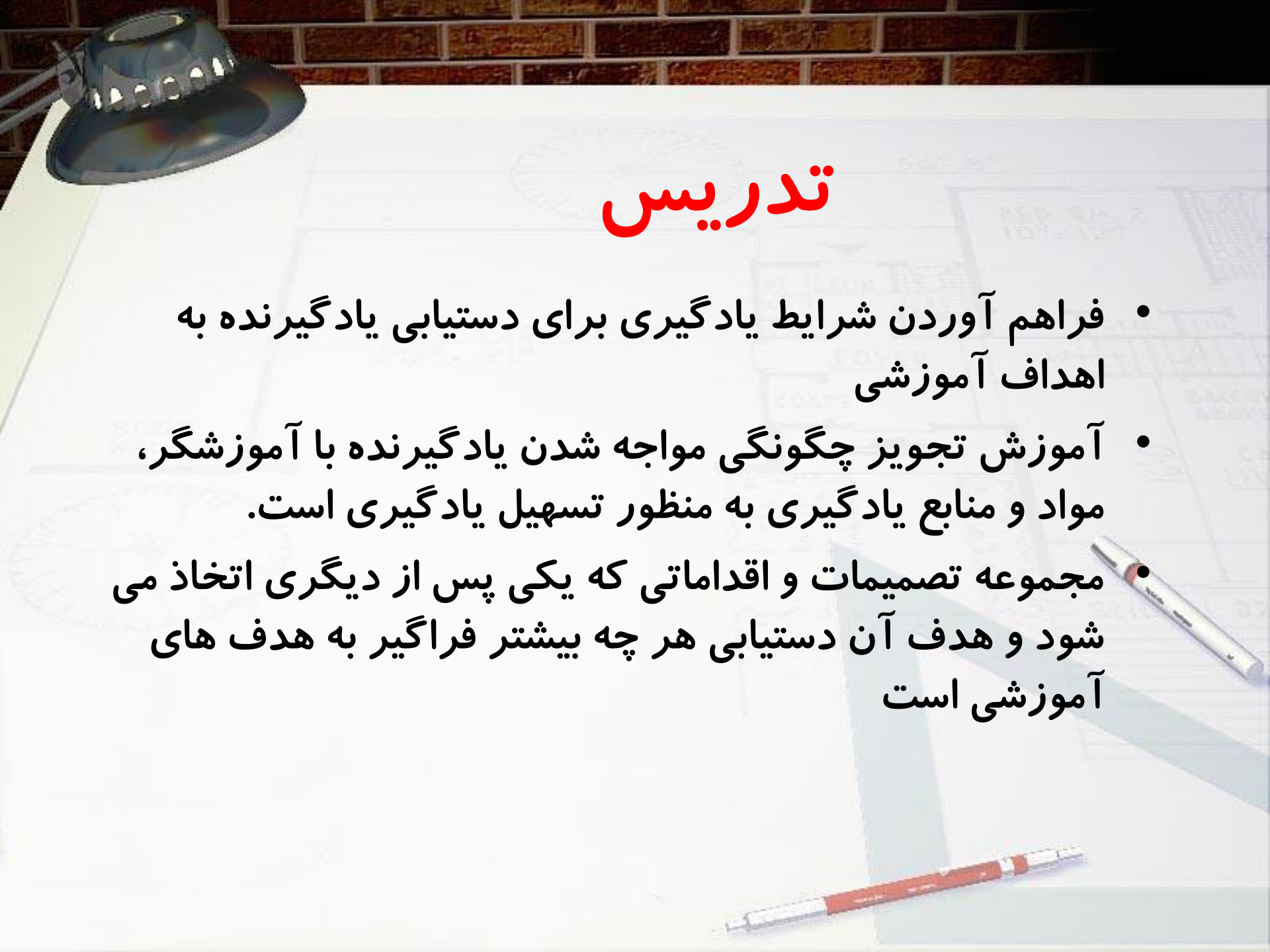

The background of the slide is a detailed architectural floor plan. In the top left corner, a desk lamp is positioned over the drawing. Various drafting tools are scattered across the bottom: a large set square, a compass, a yellow folding ruler, and several markers in blue, green, red, and silver. The floor plan itself includes labels such as 'STONE WALL', 'COVER', 'COATS', 'BED RM 2 10' x 12'', 'CLO', 'BATH', 'BALCONY ABOVE', and 'SLIP'. Dimensions like '56'-8"' and '20' x 21'' are also visible.

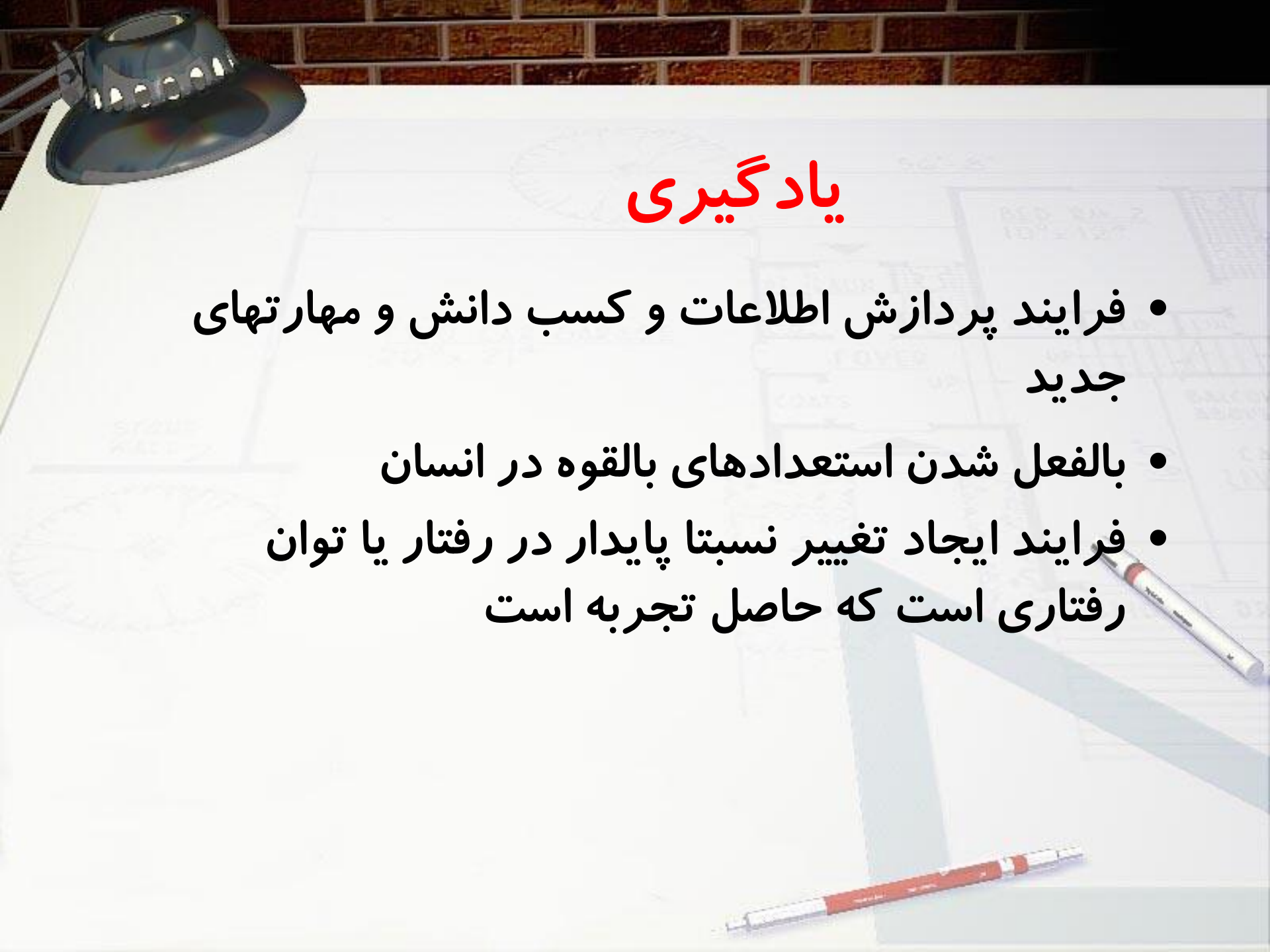
روشها و فنون تدریس

دانشگاه علمی-کابردی، پاییز ۱۴۰۱

تدریس

- فراهم آوردن شرایط یادگیری برای دستیابی یادگیرنده به اهداف آموزشی
- آموزش تجویز چگونگی مواجه شدن یادگیرنده با آموزشگر، مواد و منابع یادگیری به منظور تسهیل یادگیری است.
- مجموعه تصمیمات و اقداماتی که یکی پس از دیگری اتخاذ می شود و هدف آن دستیابی هر چه بیشتر فراگیر به هدف های آموزشی است

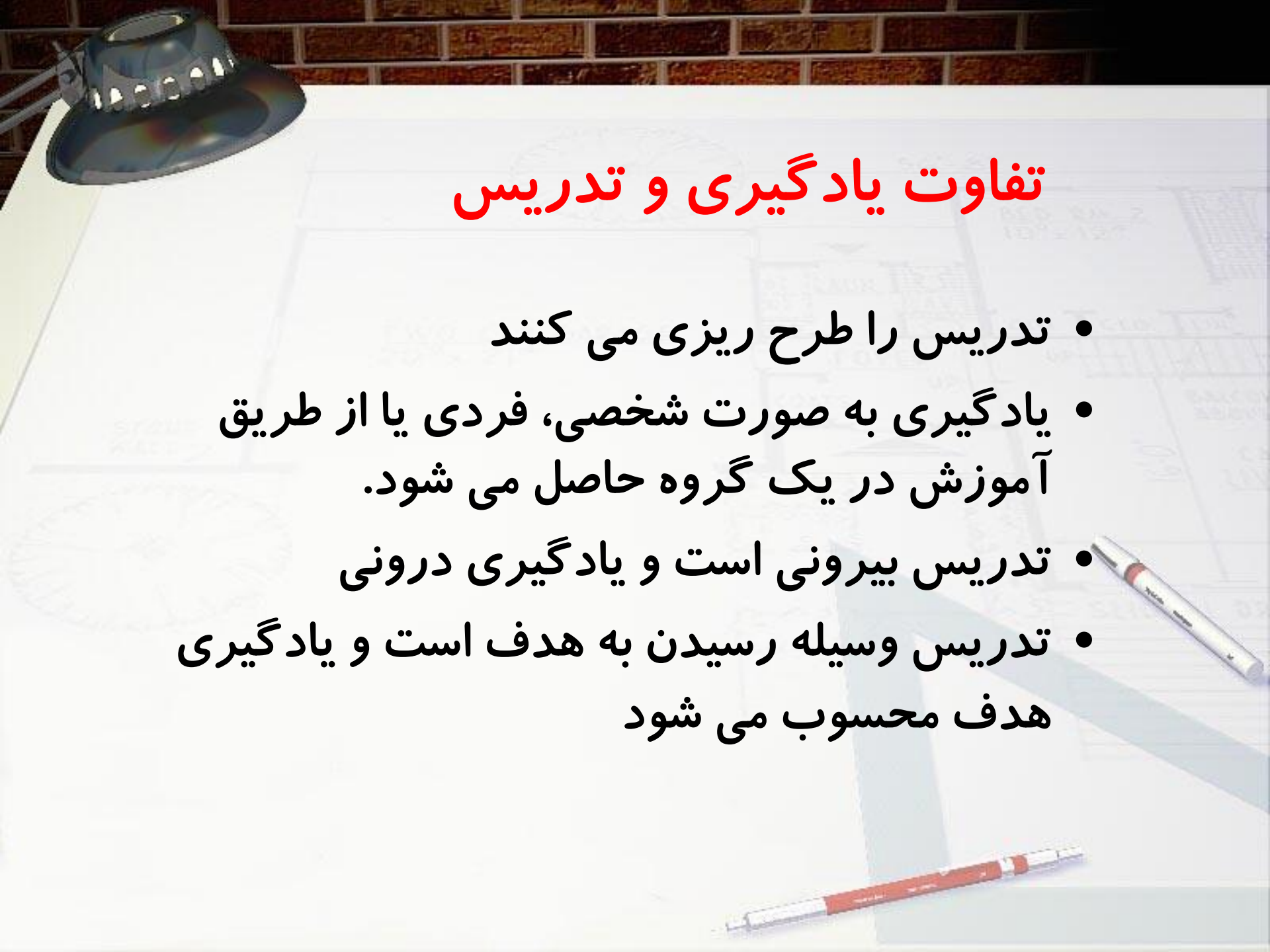
یادگیری

- فرایند پردازش اطلاعات و کسب دانش و مهارت‌های جدید
- بالفعل شدن استعداد‌های بالقوه در انسان
- فرایند ایجاد تغییر نسبتاً پایدار در رفتار یا توان رفتاری است که حاصل تجربه است

یادگیری و عملکرد

- تفاوت بین دانستن چگونه انجام دادن یک کار در مقابل انجام دادن آن کار است
-

تفاوت یادگیری و تدریس

- تدریس را طرح ریزی می کنند
- یادگیری به صورت شخصی، فردی یا از طریق آموزش در یک گروه حاصل می شود.
- تدریس بیرونی است و یادگیری درونی
- تدریس وسیله رسیدن به هدف است و یادگیری هدف محسوب می شود

ویژگیهای معلمان اثربخش

- ۱-۱) باید با فلسفه‌های گوناگون تربیتی و اهداف نظام آموزشی عالی آشنایی داشته باشد.
- ۱-۲) با رسالت خود آشنا باشد.
- ۱-۳) حساس، فعال و خلاق باشد.
- ۱-۴) دارای روحیه تحقیق و تتبع باشد.
- ۱-۵) مدیریت زمان داشته باشد.
- ۱-۶) معلم باشد نه محلم و مؤلم.
- ۱-۷) انعطاف‌پذیر باشد.
- ۱-۸) وحدت در گفتار و رفتار داشته باشد.
- ۱-۹) دارای ظاهر آراسته باشد.
- ۱-۱۰) با وقار و متین باشد.
- ۱-۱۱) منظم و دقیق باشد.
- ۱-۱۲) دانشگاه را محکمه علم بداند نه انبار علم.
- ۱-۱۳) به شغل خود علاقه‌مند باشد.

۱- در ارتباط با
خود

۱-۲) بر موضوع مورد تدریس تسلط داشته باشد.
۲-۲) موجبات یادگیری چنگانه را فراهم سازد.
۳-۲) با اصول و روشهای پیشرفته تدریس آشنایی داشته باشد.

۴-۲) با بهره‌گیری از علوم مربوط به فناوری آموزشی محتوای آموزشی جذاب، پایا و ملموس تدارک ببیند.
۵-۲) در مواقع لزوم از عبارت نمی‌دانم استفاده نماید.
۶-۲) درباره آنچه نمی‌داند اظهار نظر نکند.
۷-۲) با آخرین یافته‌های علمی پیرامون موضوع مورد تدریس آشنا باشد.
۸-۲) به روز باشد.

۲- در ارتباط با
محتوای آموزشی

۳- در ارتباط با فراگیران

- ۱-۳ به آنان علاقمند باشد.
- ۲-۳ در جهت بیدار کردن استقلال فکری و هوش نقاد آنها تلاش نماید.
- ۳-۳ احساسات آنها را بپذیرد و در صورت لزوم به احساسات آنها پاسخ گوید.
- ۴-۳ به آنها فرصت اظهار نظر بدهد.
- ۵-۳ تحمل شنیدن انتقادهای آنها را داشته باشد.
- ۶-۳ روحیه نشاط، امید و کنجکاوی را در آنها تقویت نماید.
- ۷-۳ به تفاوت‌های فردی آنان توجه داشته باشد.
- ۸-۳ به رشد همه جانبه آنها بیندیشد.
- ۹-۳ روحیه همکاری و مشارکت را در آنها تقویت نماید.
- ۱۰-۳ به فراگیران از نظر شناخت خود و برقراری ارتباط با محیط و هموعان کمک نماید.

رفتار و
عمل
کرد

هنر

معلمی

علم و فن

ویژگیهای شخصیتی

تدریس مستقیم و غیرمستقیم

- **تدریس مستقیم:** این تدریس به استاد محوری نیز مشهور است یعنی مدرس گوینده محض و دانشجو شنونده محض است و هدف ارائه یک سری اطلاعات یا انتقال آن به دانشجو است.

- **تدریس غیرمستقیم:** این تدریس به دانشجو محوری نیز مشهور است یعنی رغبت و انگیزه و تلاش دانشجو نقطه آغاز، ادامه و ختم فعالیت آموزش را تشکیل می دهد و دانشجو فعال است و مدرس نقش راهنما را به عهده دارد.

الگوی عمومی تدریس

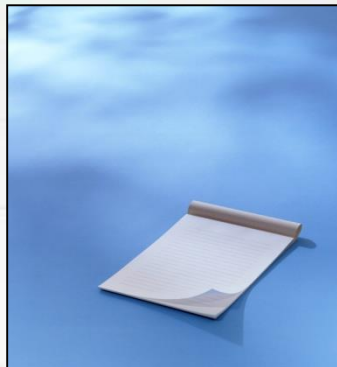
طراحی

اجرا

ارزشیابی

مراحل تدریس

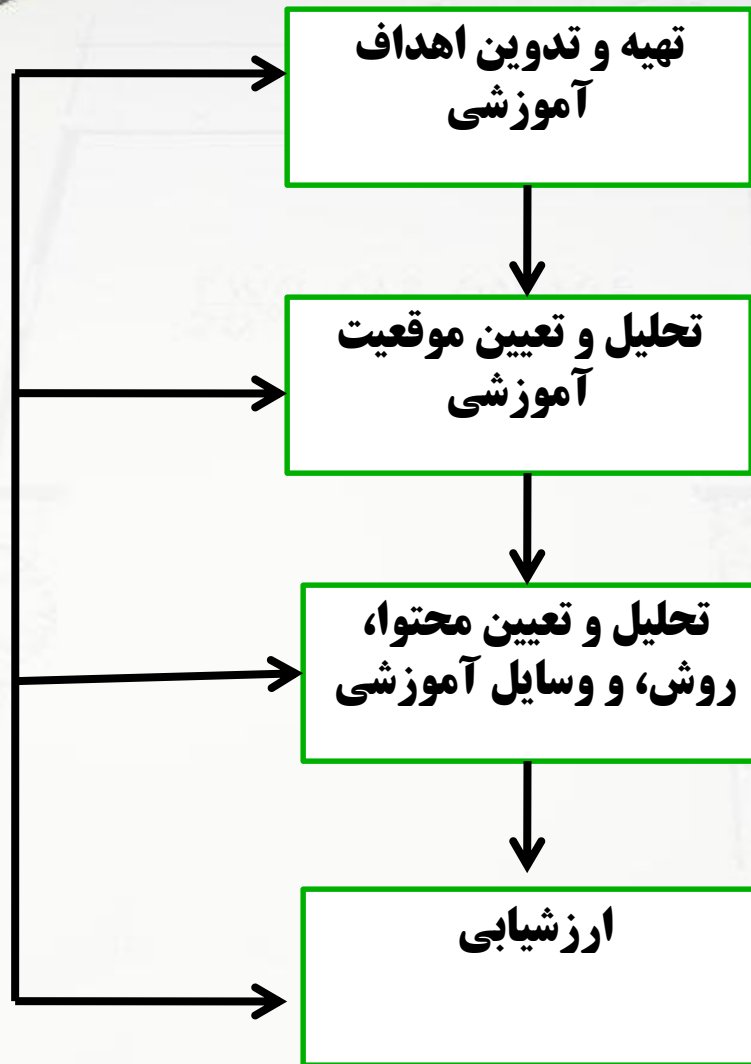

طراحی

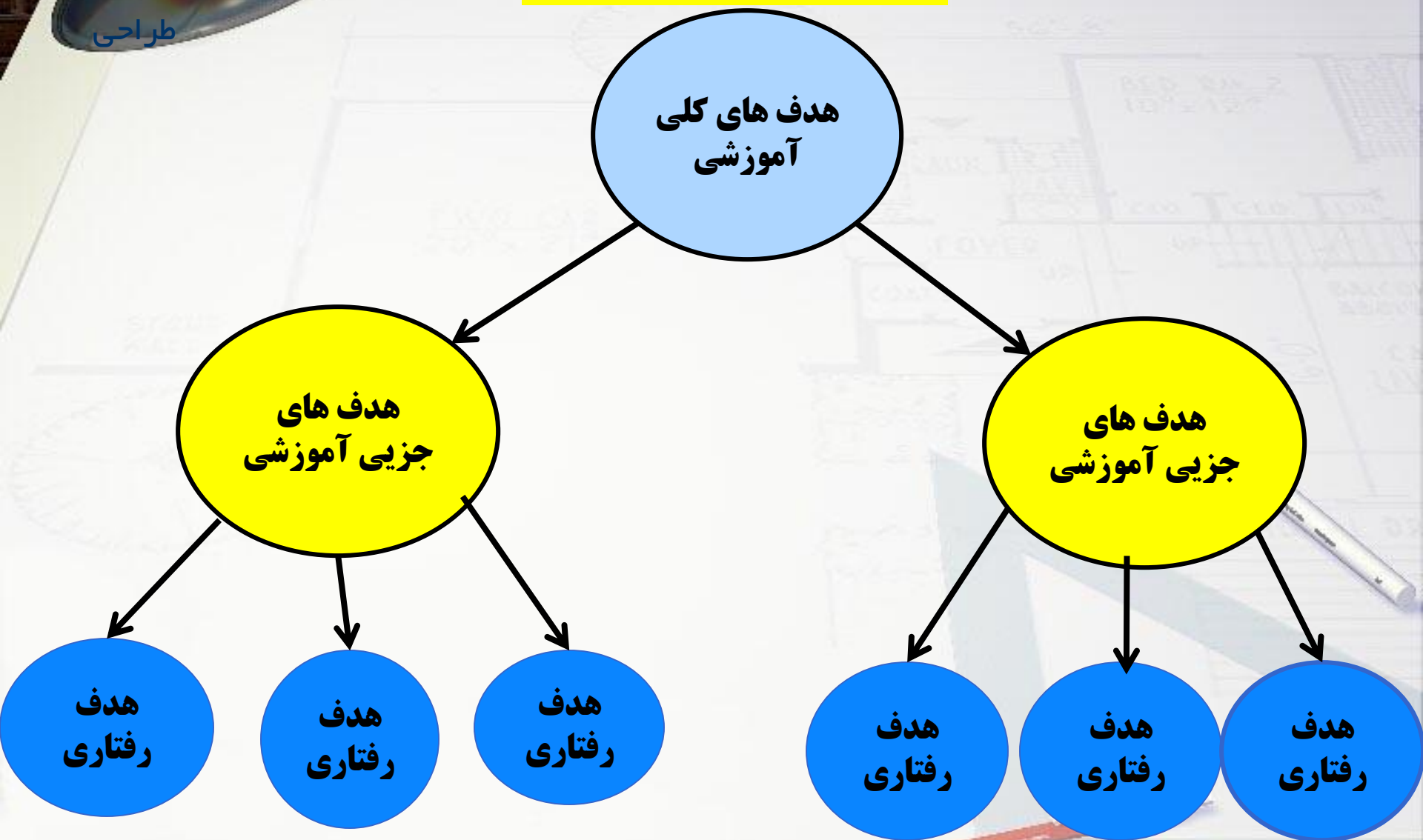

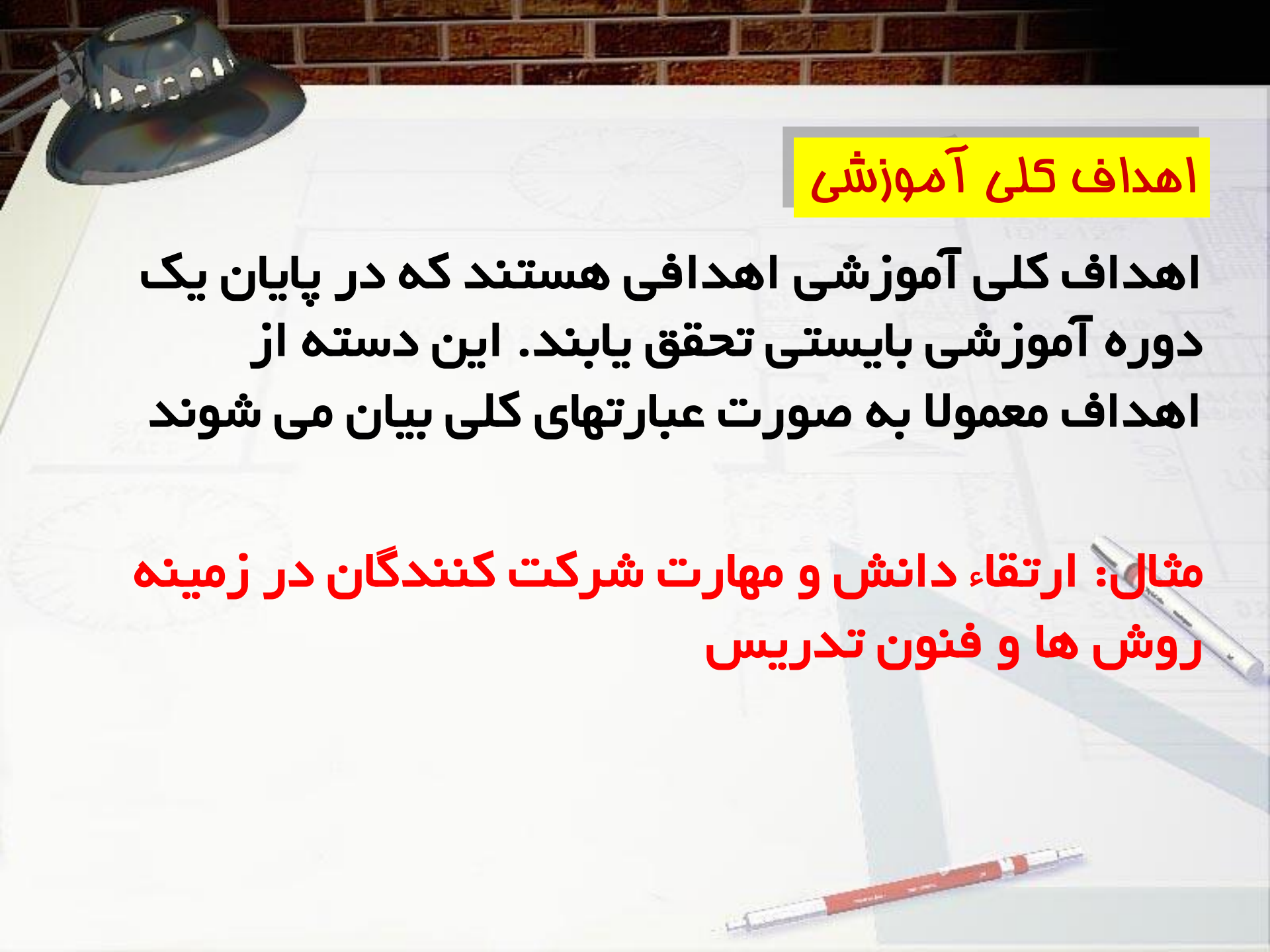
مدل طراحی آموزشی

تقویت و اصلاح برنامه

انواع اهداف آموزشی

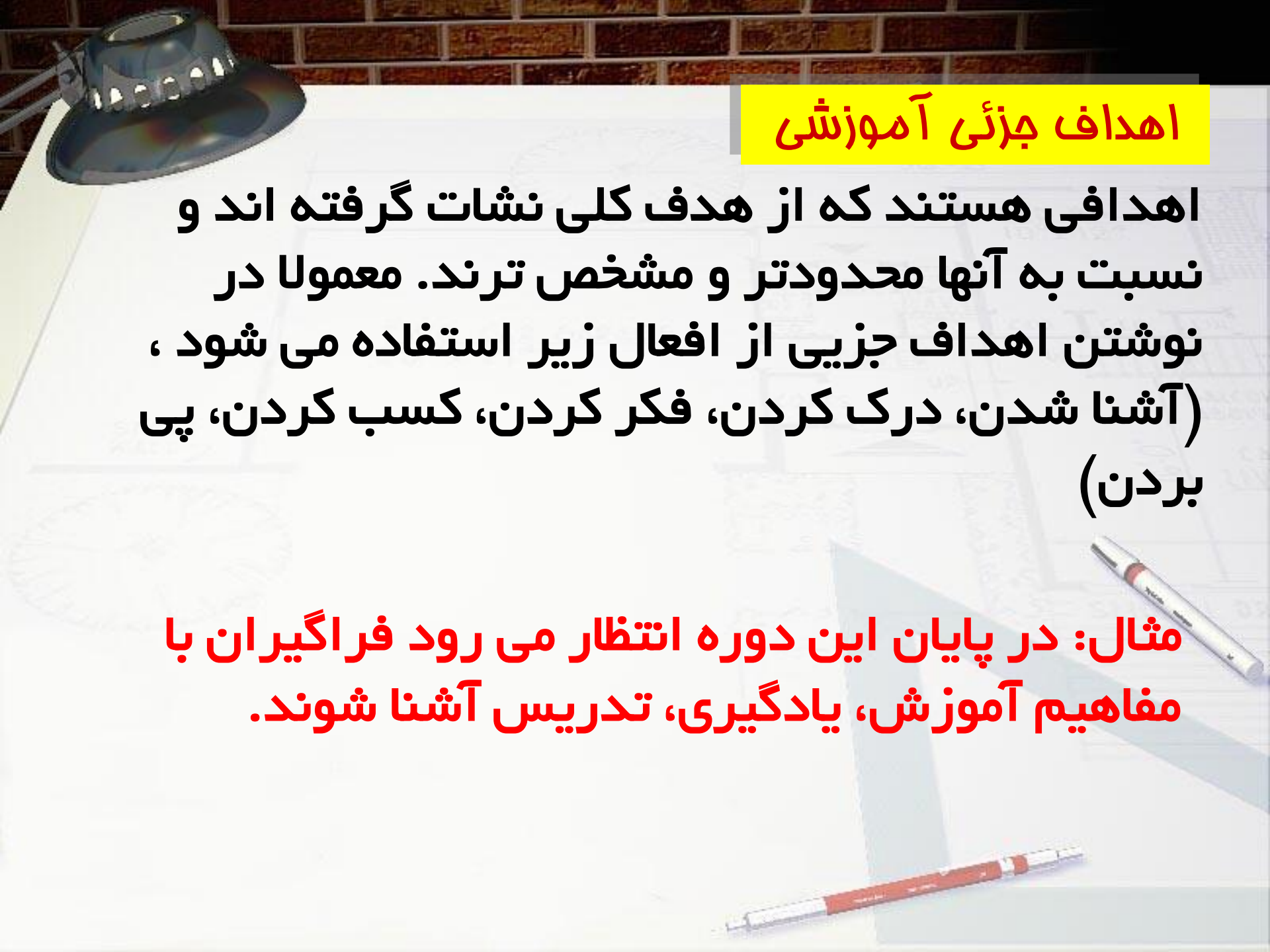

اهداف کلی آموزشی

اهداف کلی آموزشی اهدافی هستند که در پایان یک دوره آموزشی بایستی تحقق یابند. این دسته از اهداف معمولاً به صورت عبارتهای کلی بیان می شوند

مثال: ارتقاء دانش و مهارت شرکت کنندگان در زمینه روش ها و فنون تدریس

اهداف جزئی آموزشی

اهدافی هستند که از هدف کلی نشأت گرفته اند و نسبت به آنها محدودتر و مشخص ترند. معمولاً در نوشتن اهداف جزئی از افعال زیر استفاده می شود ،
(آشنا شدن، درک کردن، فکر کردن، کسب کردن، پی بردن)

مثال: در پایان این دوره انتظار می رود فراگیران با مفاهیم آموزش، یادگیری، تدریس آشنا شوند.

اهداف رفتاری

اهداف رفتاری هدف های آموزشی عینی هستند و نوع رفتار و قابلیت هایی را که انتظار داریم دانش آموزان پس از یک فعالیت آموزشی به آنها برسند مشخص می کنند. ویژگی بارز این رفتارها صریح و قابل فهم بودنشان است. نمونه ای از افعال عبارتند از (توضیح دهد، فهرست کند، تقسیم کند، نام ببرد، توصیف کند و....)

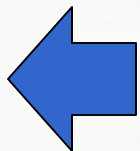
مثال: فراگیر بتواند تفاوت آموزش و تدریس را توضیح دهد.

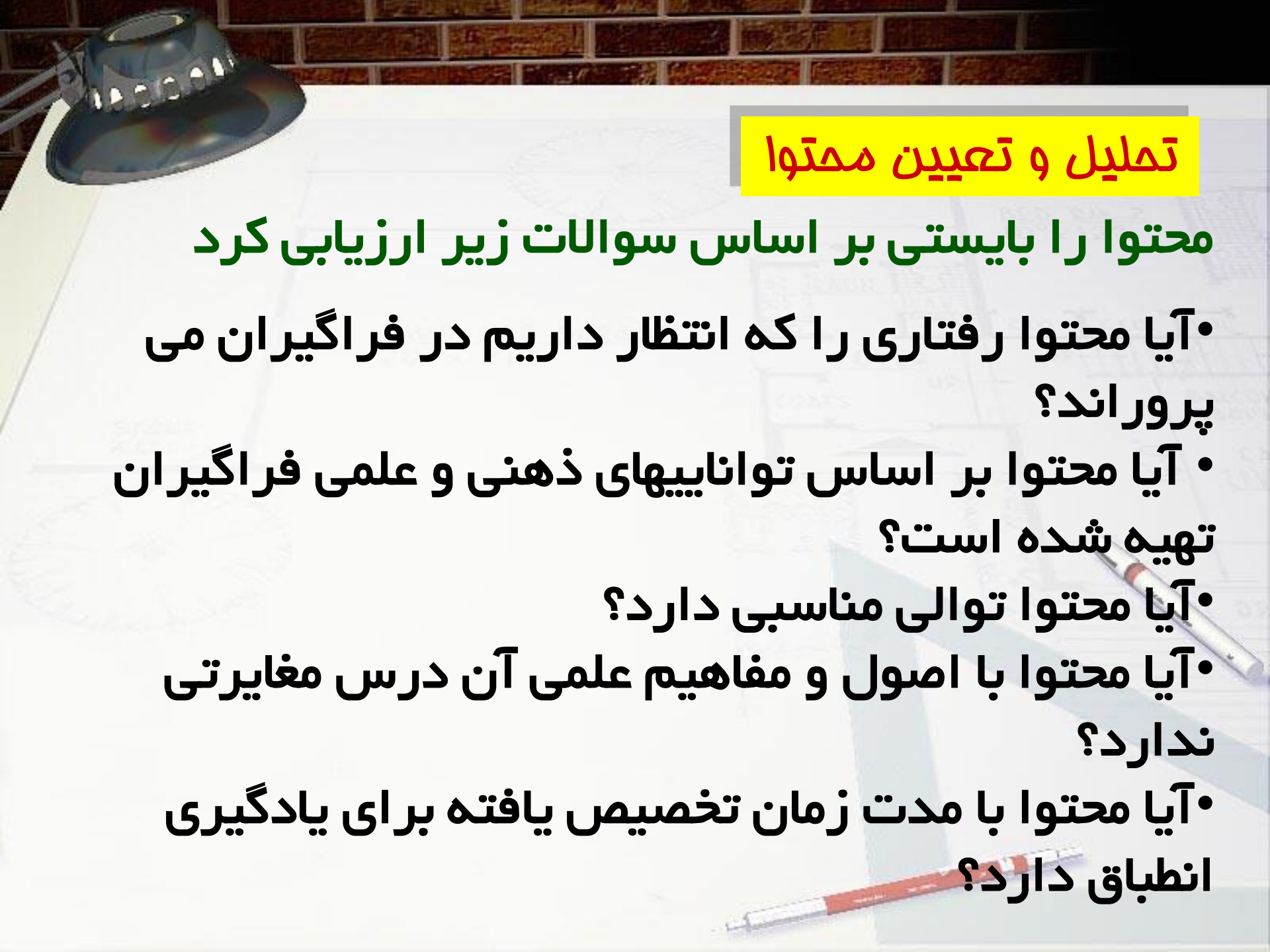
ویژگی های اهداف رفتاری خوب

- الف- با افعال واضح و صریح بیان شود.
- ب- موقعیتی که رفتار بایستی در آن انجام شود مشخص شود (تحت چه شرایطی).
- ج- معیار رفتار مشخص شود (سطح قابل قبول رفتار)

A desk setup featuring a silver desk lamp in the top left corner. The desk surface is covered with a large architectural blueprint. A white ruler is positioned diagonally across the bottom right. Two pens, one red and one silver, are also visible on the desk. The background is a brick wall.

به نظر شما تعیین اهداف رفتاری چه منافعی می تواند برای آموزش داشته باشد؟

A desk lamp is positioned in the top left corner, casting light on a white surface. A red pen lies horizontally in the bottom right corner. The background is a dark red brick wall.

تحلیل و تعیین محتوا

محتوا را بایستی بر اساس سوالات زیر ارزیابی کرد

• آیا محتوا رفتاری را که انتظار داریم در فراگیران می
پروراند؟

• آیا محتوا بر اساس تواناییهای ذهنی و علمی فراگیران
تهیه شده است؟

• آیا محتوا توالی مناسبی دارد؟

• آیا محتوا با اصول و مفاهیم علمی آن درس مغایرتی
ندارد؟

• آیا محتوا با مدت زمان تخصیص یافته برای یادگیری
انطباق دارد؟

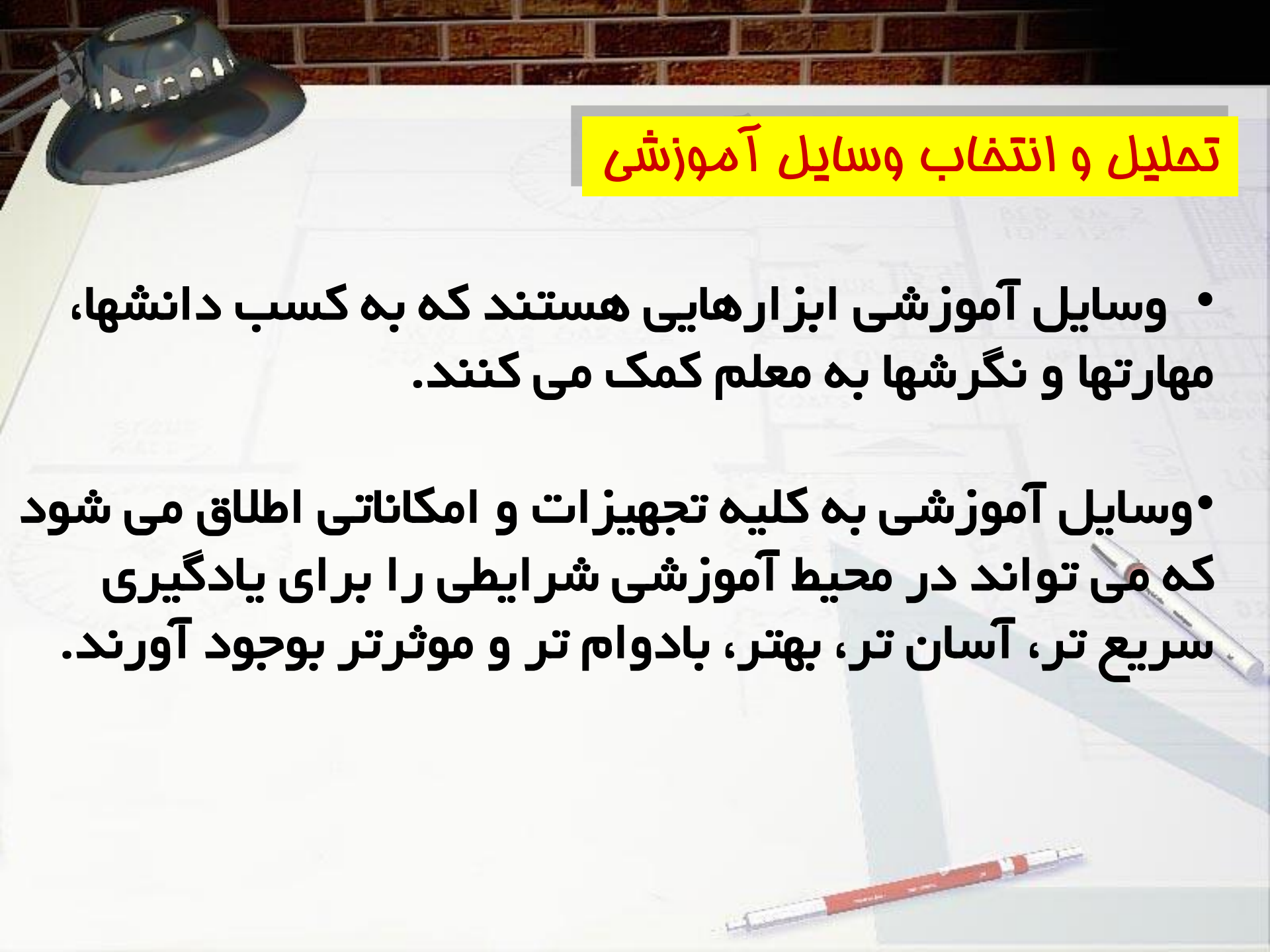
A desk with a lamp, a ruler, and a pen. The background is a brick wall. The desk is white and has a large ruler and a pen on it. The lamp is on the left side of the desk.

تحلیل و تعیین محتوا

- آیا مورد علاقه و رغبت فراگیران است؟
- آیا مفاهیم و اصول به روز هستند؟
- تا چه حد متناسب با فرهنگ یادگیرنده است؟

The background of the slide is a detailed architectural drawing of a floor plan, showing various rooms, corridors, and structural elements. In the top left corner, there is a desk lamp with a metallic, perforated shade. Two pens, one red and one silver, are lying on the drawing in the bottom right area. The overall scene is set against a brick wall background.

روش

تحلیل و انتخاب وسایل آموزشی

- وسایل آموزشی ابزارهایی هستند که به کسب دانشها، مهارتها و نگرشها به معلم کمک می کنند.

- وسایل آموزشی به کلیه تجهیزات و امکاناتی اطلاق می شود که می تواند در محیط آموزشی شرایطی را برای یادگیری سریع تر، آسان تر، بهتر، بادوام تر و موثرتر بوجود آورند.

تحلیل و انتخاب وسایل آموزشی

وسایل آموزشی معیاری: جزئی از فرایند یادگیری محسوب می شوند و بدون آنها آموزش امکانپذیر نیست

وسایل آموزشی تسهیل کننده: جزیی از آموزش نیستند و تنها آموزش را تسهیل می کنند

طبقه بندی
وسایل آموزشی

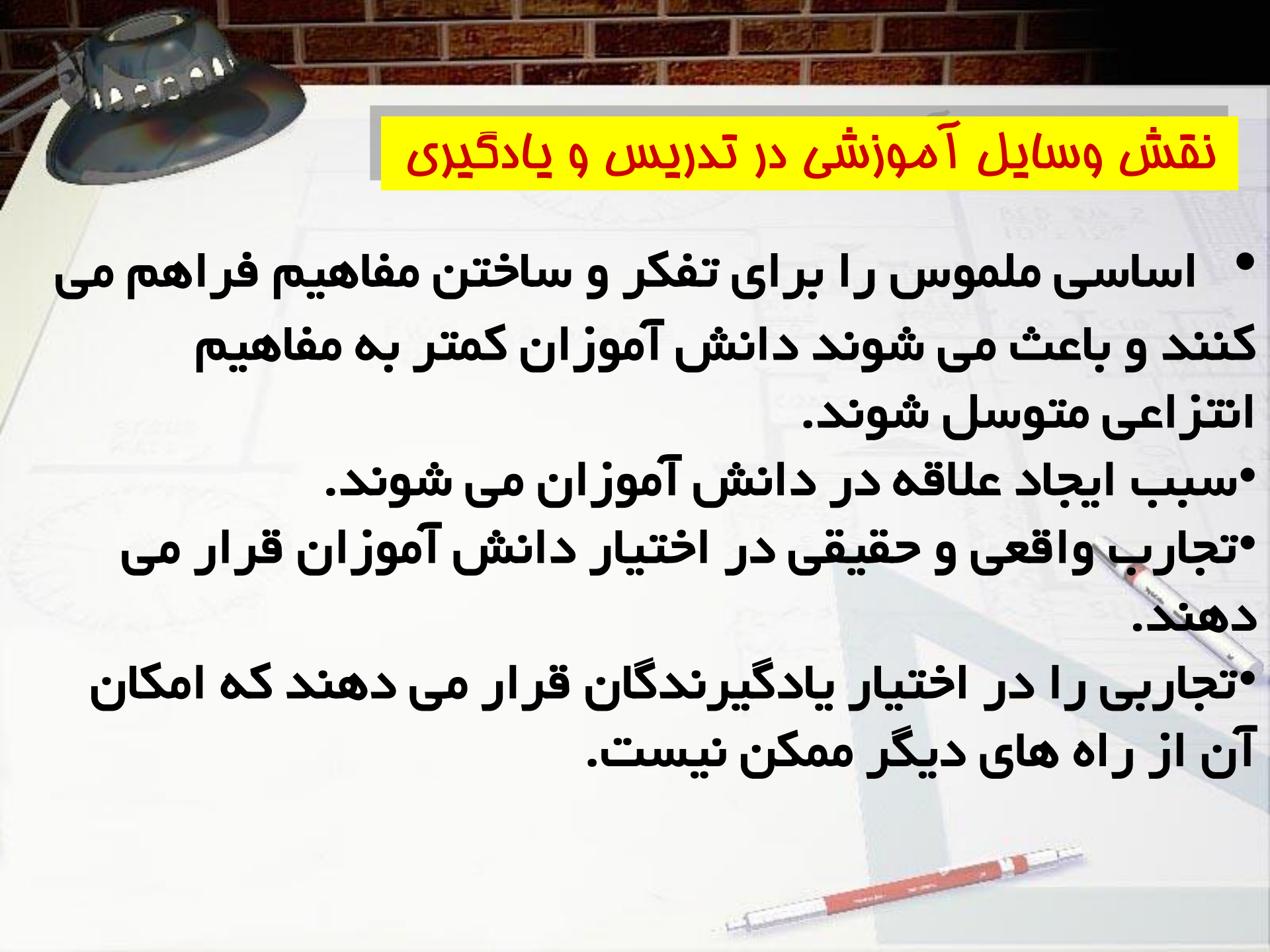
**ذهنیت
بیشتر**

**علائم و
سمبل ها**

نشانه های سمعی و بصری

تجارب مستقیم، عینی و دست اول

**عینیت
بیشتر**

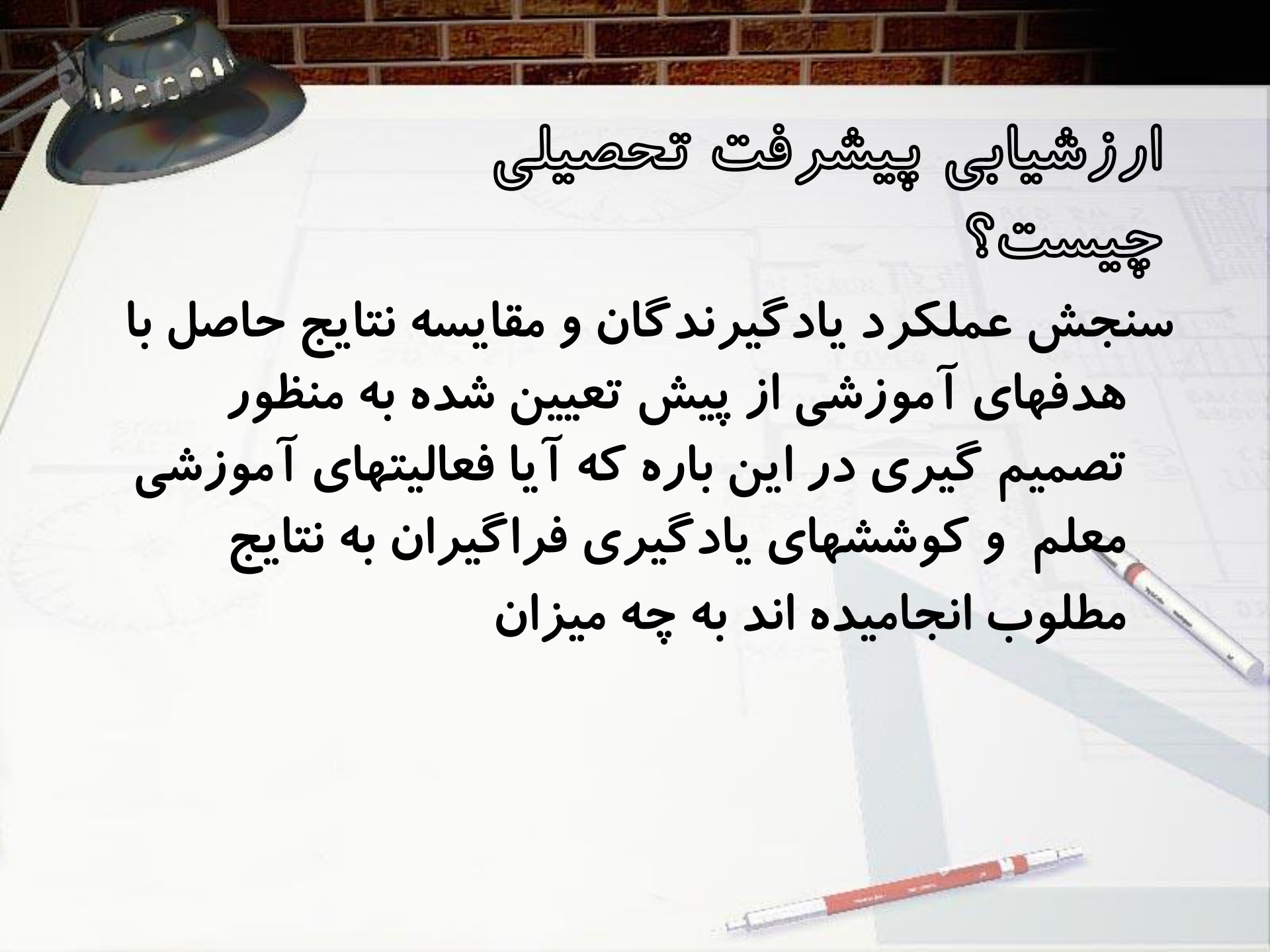

نقش وسایل آموزشی در تدریس و یادگیری

- اساسی ملموس را برای تفکر و ساختن مفاهیم فراهم می کنند و باعث می شوند دانش آموزان کمتر به مفاهیم انتزاعی متوسل شوند.
- سبب ایجاد علاقه در دانش آموزان می شوند.
- تجارب واقعی و حقیقی در اختیار دانش آموزان قرار می دهند.
- تجاربی را در اختیار یادگیرندگان قرار می دهند که امکان آن از راه های دیگر ممکن نیست.

ارزشیابی

ارزشیابی پیشرفت تحصیلی چیست؟

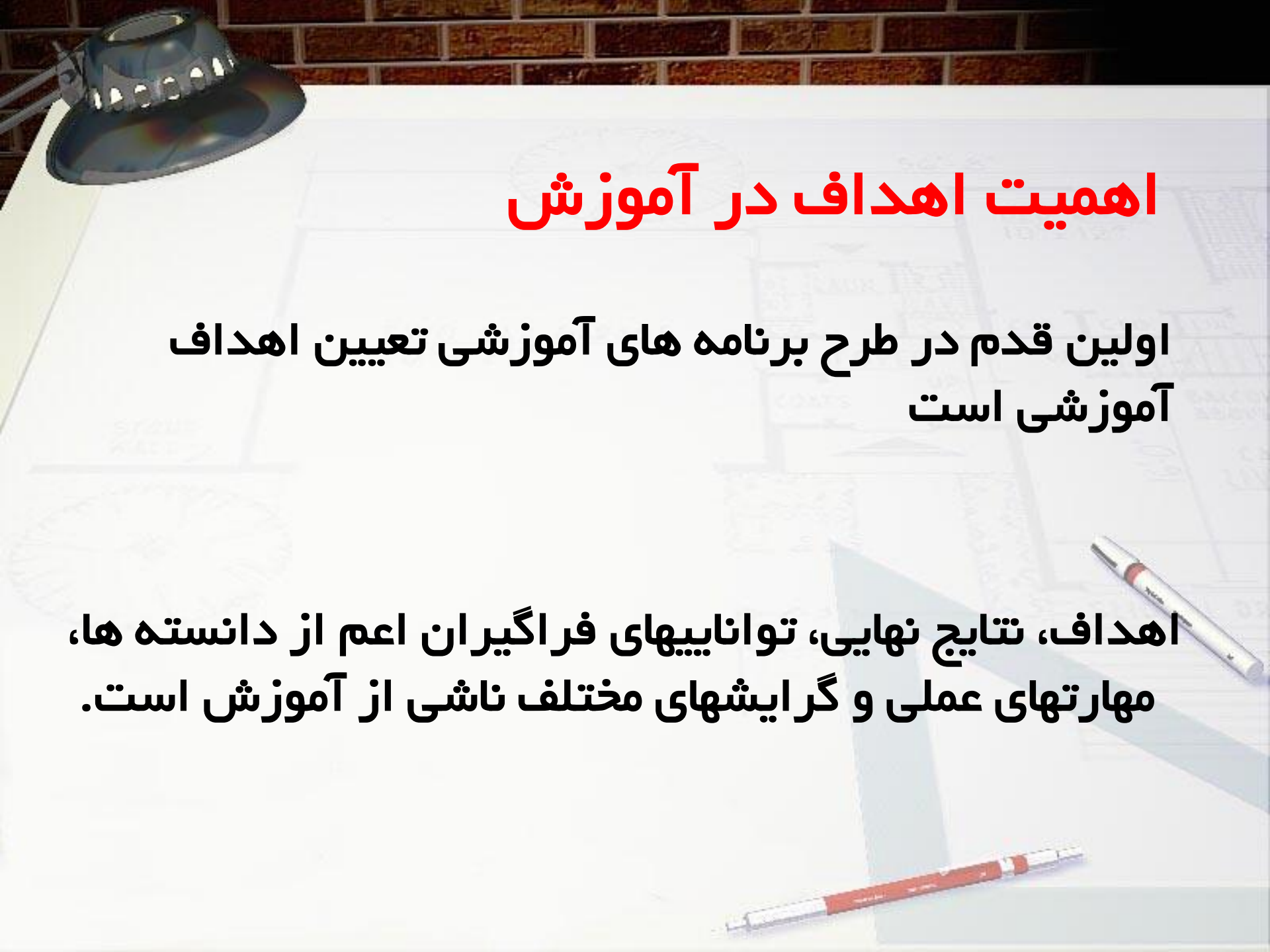
سنجش عملکرد یادگیرندگان و مقایسه نتایج حاصل با هدفهای آموزشی از پیش تعیین شده به منظور تصمیم گیری در این باره که آیا فعالیتهای آموزشی معلم و کوششهای یادگیری فراگیران به نتایج مطلوب انجامیده اند به چه میزان

ارزشیای تکوینی

- آگاهی از میزان و نحوه یادگیری فراگیران برای تعیین نقاط قوت و ضعف یادگیری
- تشخیص مشکلات آموزشی معلم
- در پایان هر واحد درسی و در خلال آموزش به اجرا در می آید.
- محدود به یک یا چند هدف آموزشی است
- عدم استفاده برای نمره گذاری

اهداف آموزشی

اهمیت اهداف در آموزش

اولین قدم در طرح برنامه های آموزشی تعیین اهداف آموزشی است

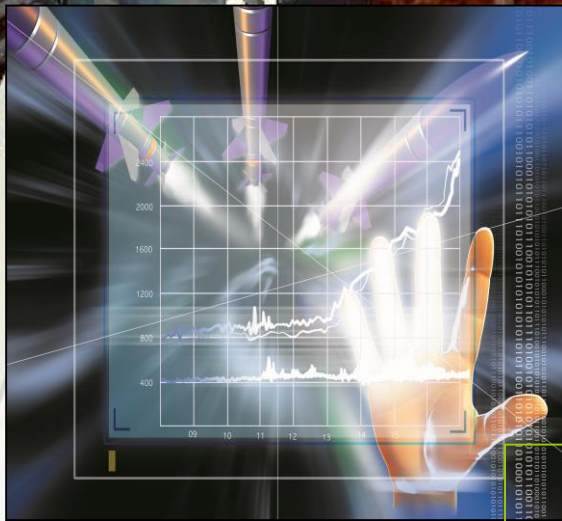
اهداف، نتایج نهایی، تواناییهای فراگیران اعم از دانسته ها، مهارتهای عملی و گرایشهای مختلف ناشی از آموزش است.

طبقه بندی اهداف از دیدگاه بلوم

حیطه شناختی

حیطه عاطفی

حیطه روان حرکتی

حیطه شناختی

ارزشیابی

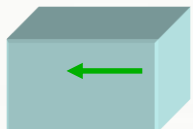
ترکیب

تحليل

کاربرد

فہمیدن

دانستن

حیطه عاطفی

دریافت

پاسخ

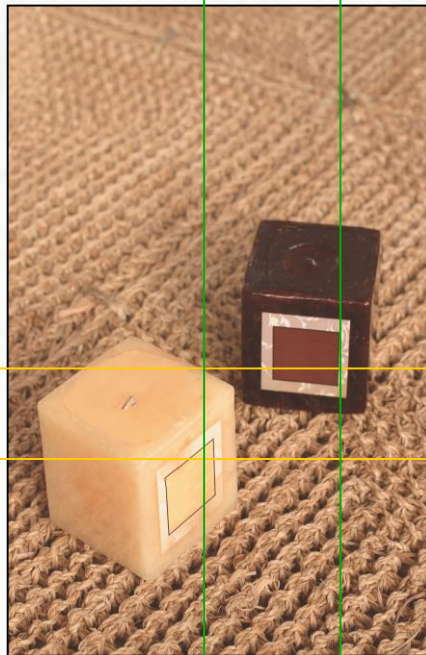
ارج نهادن

سازماندهی ارزشها

وجدانی کردن ارزشها

حیطه روان حرکتی

دریافت
آمادگی
پاسخ هدایت شده
خودکار شدن عمل
رفتار مرکب
تطبیق و ابداع

قواعد تهیه طرح درس

طرح درس

• طرح درس راهنمای معلم و چهارچوبی منظم و سازماندهی شده برای رخدادهای آموزشی است. در یک طرح درس بایستی عناصر و سازه هایی همچون موضوع درس، رئوس مطالب، هدف کلی درس، اهداف جزئی و رفتاری، رفتار ورودی فراگیران، ارزشیابی تشخیصی، روش تدریس، وسایل آموزشی مورد نیاز، شیوه ارزشیابی پایان کلاس، و فعالیت های تکمیلی بیرون از کلاس مورد توجه قرار گیرید.

A desk with a lamp, a ruler, and a pen, with a brick wall in the background.

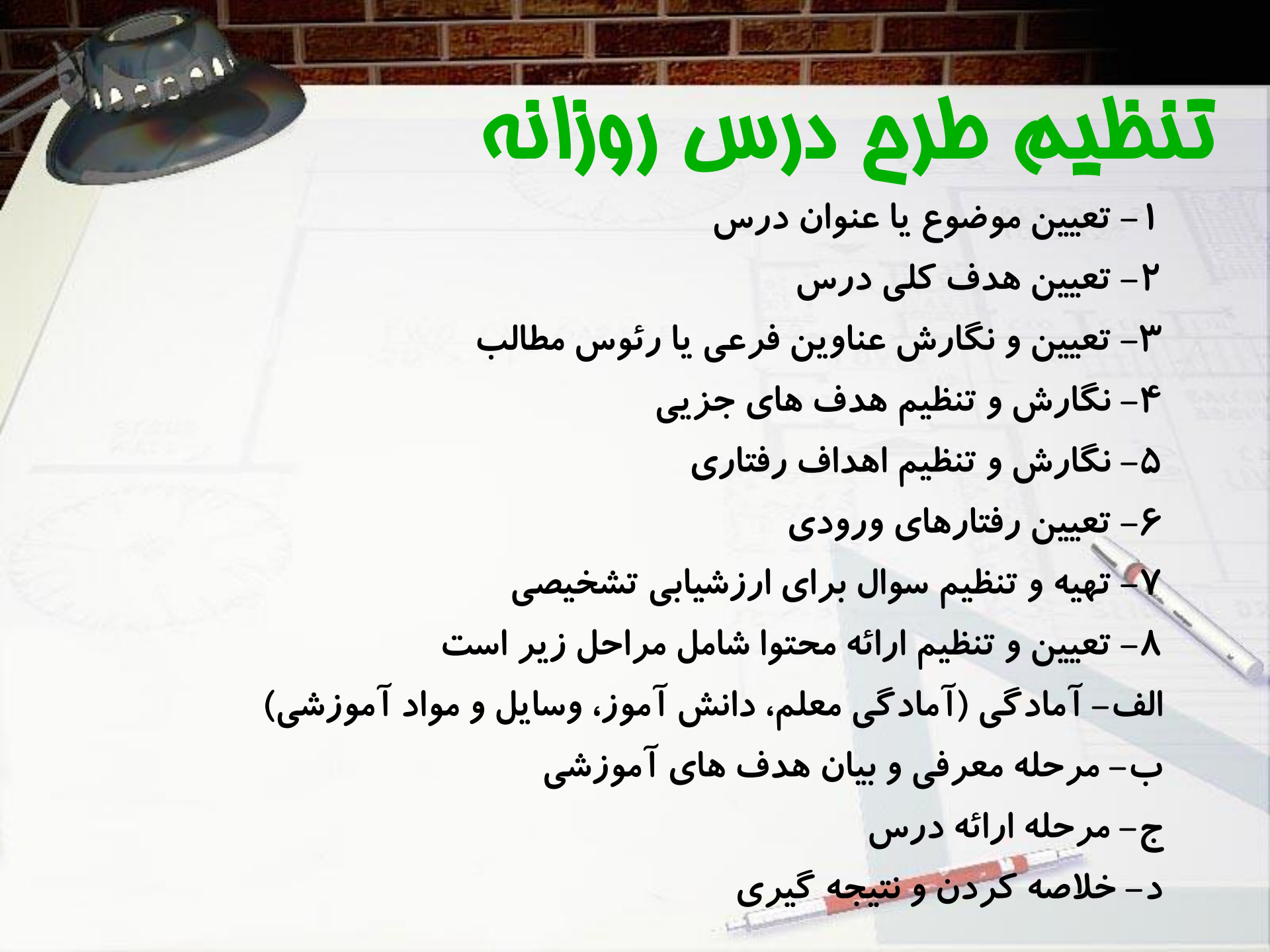
انواع طرح درس

۱- طرح درس ترمی یا سالیانه

۲- طرح درس روزانه

تنظیم طرح درس ترمی

- الف- پیش بینی ماهها، هفته ها و جلسات هر هفته
- ب- تقسیم محتوا به جلسات و تعیین سرفصل هر جلسه
- ج- تعیین هدف کلی هر جلسه
- د- مشخص کردن فعالیت های تکمیلی

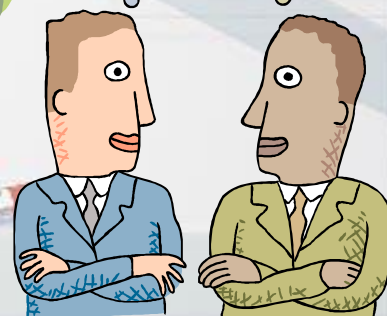
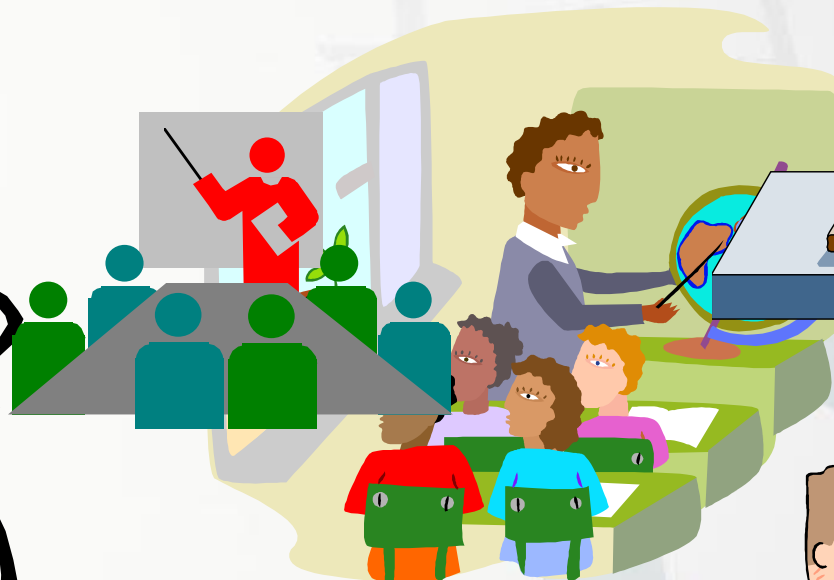
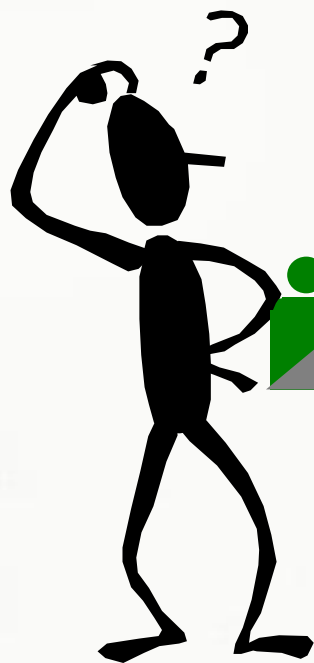
تنظیم طرح درس روزانه

- ۱- تعیین موضوع یا عنوان درس
- ۲- تعیین هدف کلی درس
- ۳- تعیین و نگارش عناوین فرعی یا رئوس مطالب
- ۴- نگارش و تنظیم هدف های جزئی
- ۵- نگارش و تنظیم اهداف رفتاری
- ۶- تعیین رفتارهای ورودی
- ۷- تهیه و تنظیم سوال برای ارزشیابی تشخیصی
- ۸- تعیین و تنظیم ارائه محتوا شامل مراحل زیر است
 - الف- آمادگی (آمادگی معلم، دانش آموز، وسایل و مواد آموزشی)
 - ب- مرحله معرفی و بیان هدف های آموزشی
 - ج- مرحله ارائه درس
 - د- خلاصه کردن و نتیجه گیری

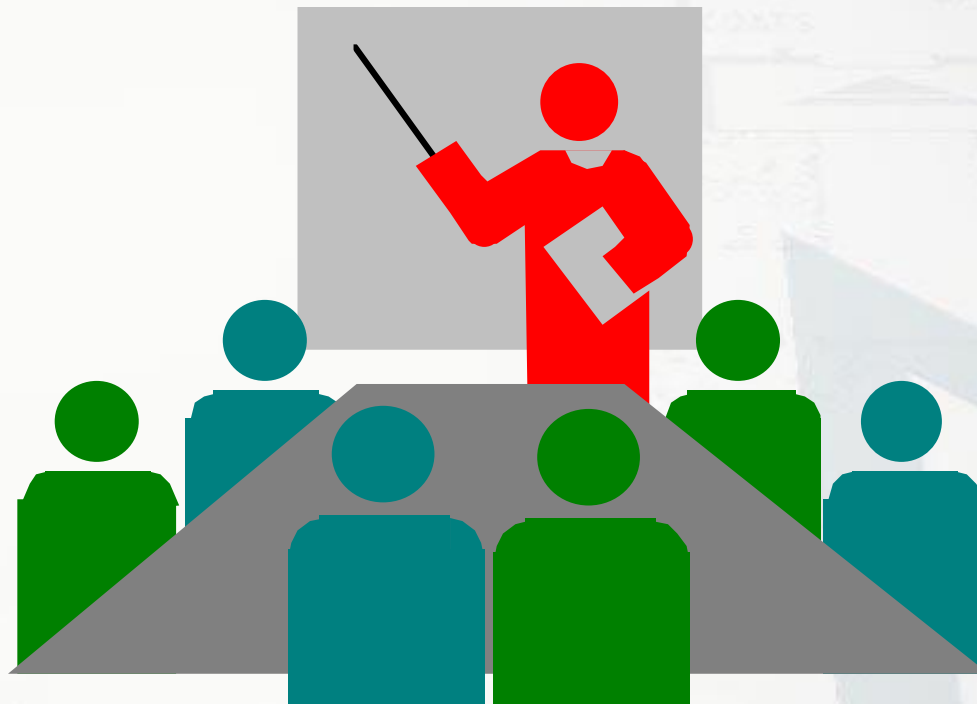
تنظیم طرح درس روزانه

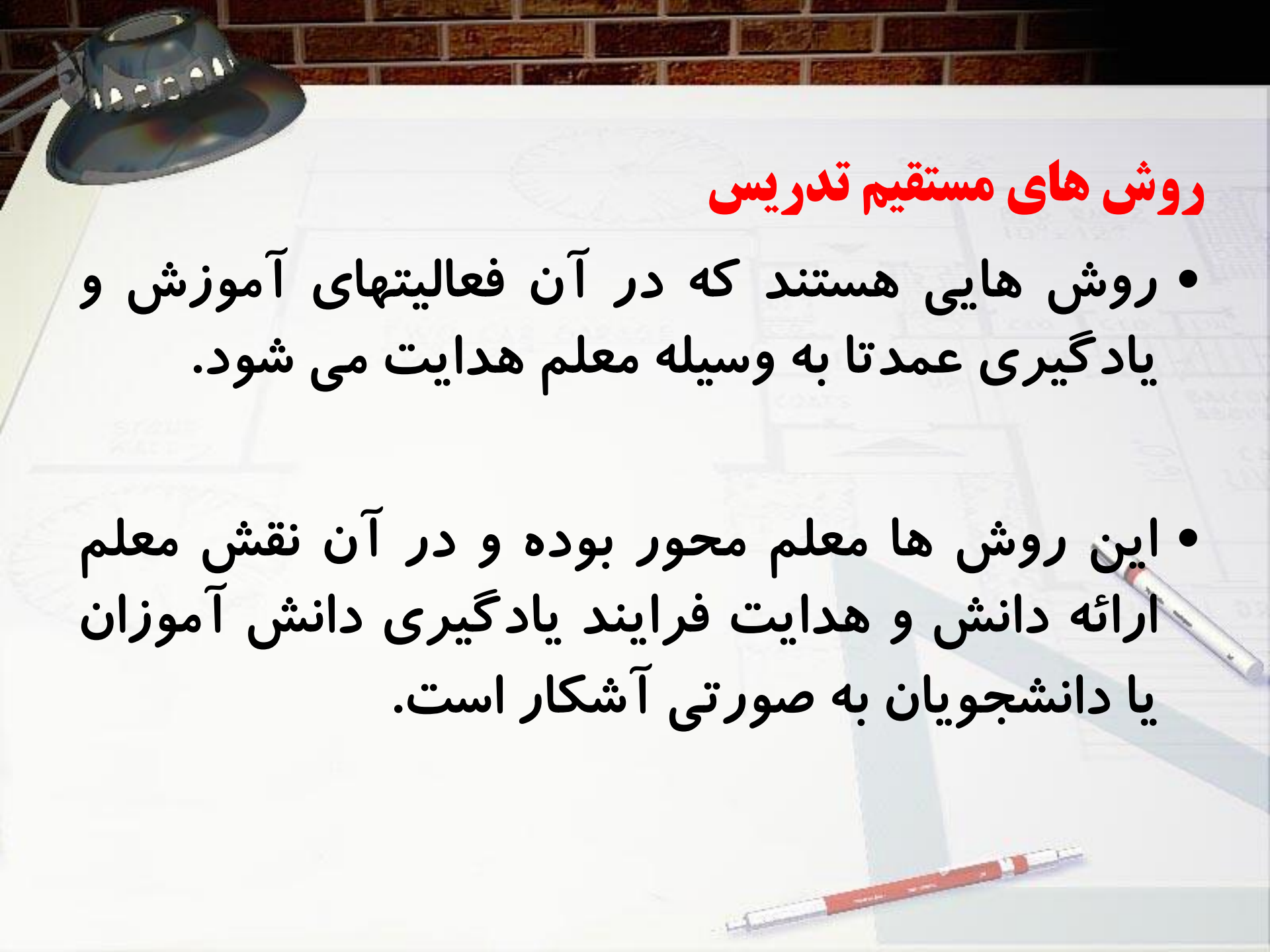
- ۹- تعیین روش های مناسب در فرایند آموزش
- ۱۰- انتخاب وسایل و رسانه مناسب برای آموزش
- ۱۱- تعیین زمان آموزش
- ۱۲- پیش بینی نحوه ارزشیابی بعد از تدریس
- ۱۳- تعیین فعالیت های تکمیلی

روش های تدریس

روش های مستقیم تدریس

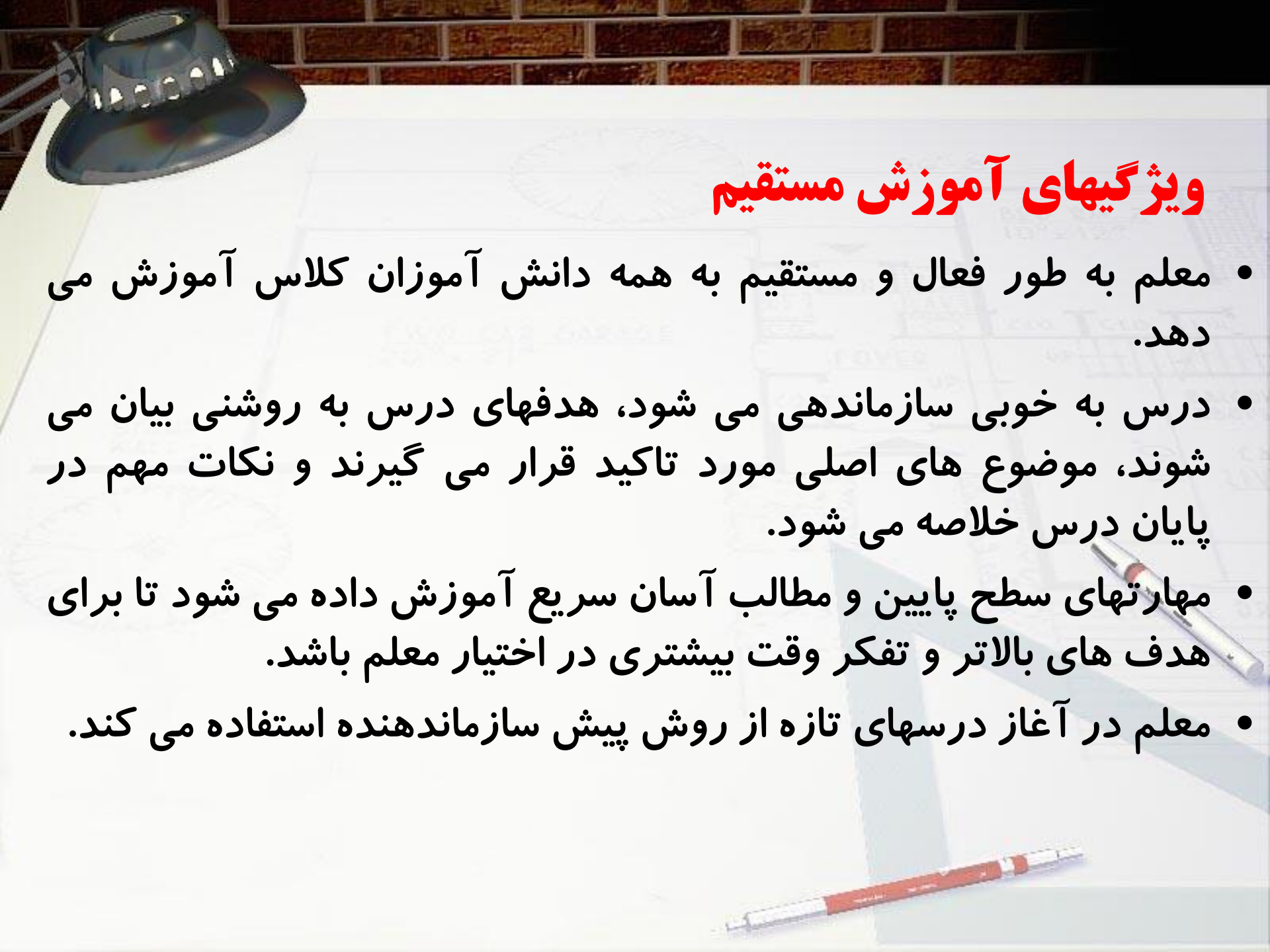

روش های مستقیم تدریس

- روش هایی هستند که در آن فعالیتهای آموزش و یادگیری عمدتاً به وسیله معلم هدایت می شود.

- این روش ها معلم محور بوده و در آن نقش معلم ارائه دانش و هدایت فرایند یادگیری دانش آموزان یا دانشجویان به صورتی آشکار است.

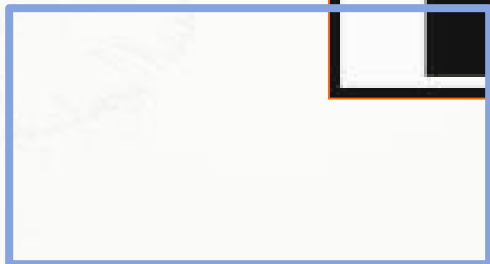
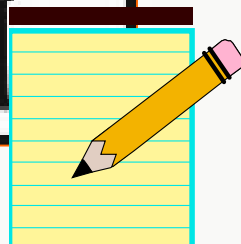
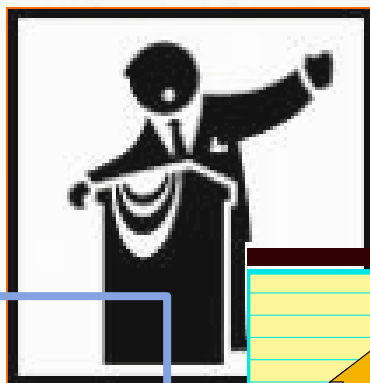
ویژگیهای آموزش مستقیم

- معلم به طور فعال و مستقیم به همه دانش آموزان کلاس آموزش می دهد.
- درس به خوبی سازماندهی می شود، هدفهای درس به روشنی بیان می شوند، موضوع های اصلی مورد تاکید قرار می گیرند و نکات مهم در پایان درس خلاصه می شود.
- مهارتهای سطح پایین و مطالب آسان سریع آموزش داده می شود تا برای هدف های بالاتر و تفکر وقت بیشتری در اختیار معلم باشد.
- معلم در آغاز درسهای تازه از روش پیش سازماندهنده استفاده می کند.

انواع روش های مستقیم تدریس

- روش سخنرانی
- روش نمایش علمی
- روش تسلط یاب
- روش یادسپاری
- روش شبیه سازی

روش سخنرانی

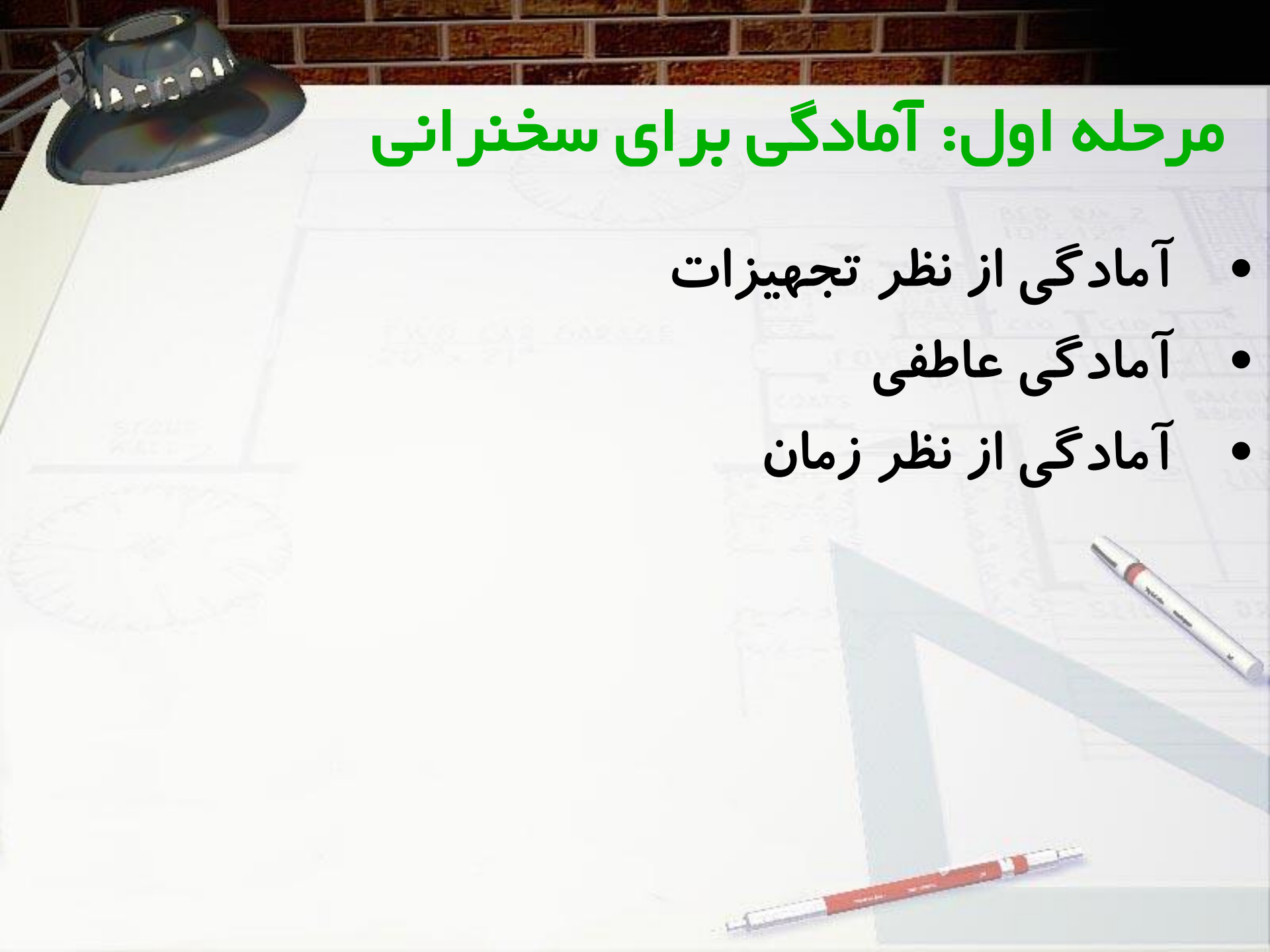

تعریف

- سخنرانی عبارتست از ارائه دانش و اطلاعات توسط معلم به گروه یادگیرندگان
- روشی که در آن ارائه مفاهیم به طور شفاهی از طرف معلم، و یادگیری آنها از طریق گوش دادن و یادداشت برداشتن از طرف دانش آموزان اساس کار را تشکیل می دهد.

ویژگیها

- معلم فعال و متکلم وحده است
- دانش آموزان غیرفعال هستند
- همه عوامل تحت کنترل معلم است
- انتقال پیام یک جریان یک سویه از طرف معلم به فراگیران است

A desk lamp is positioned in the top left corner, casting light on a white sheet of paper. The paper features faint, light-blue diagrams, including a circular flowchart and a rectangular diagram with internal lines. A ruler is placed diagonally across the bottom right of the paper. Two pens, one red and one silver, are also visible on the paper. The background is a dark brick wall.

مرحله اول: آمادگی برای سخنرانی

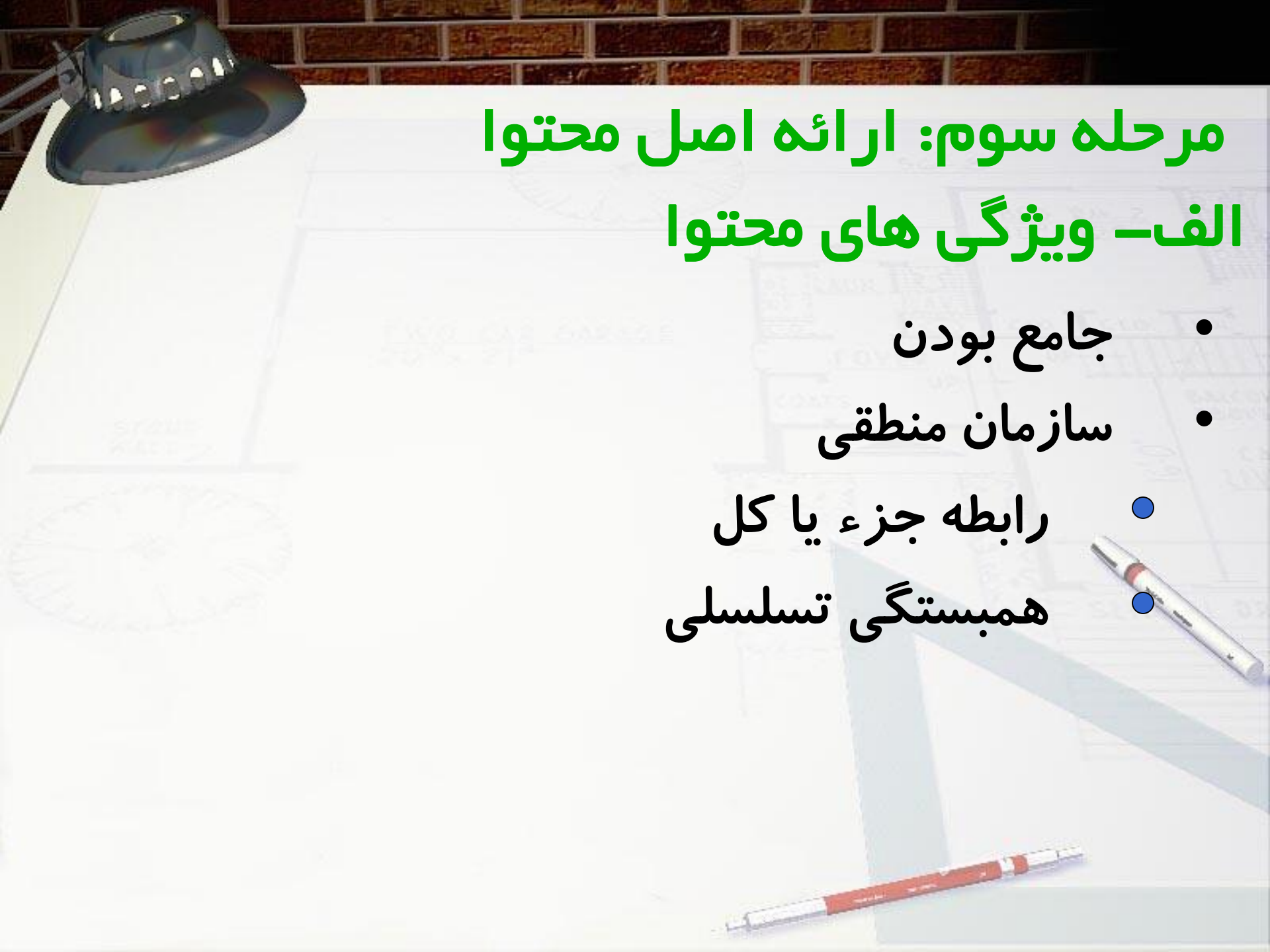
- آمادگی از نظر تجهیزات
- آمادگی عاطفی
- آمادگی از نظر زمان

مرحله دوم: مقدمه سخنرانی

۱- ایجاد رابطه بین معلم و فراگیر

۲- جلب توجه فراگیر

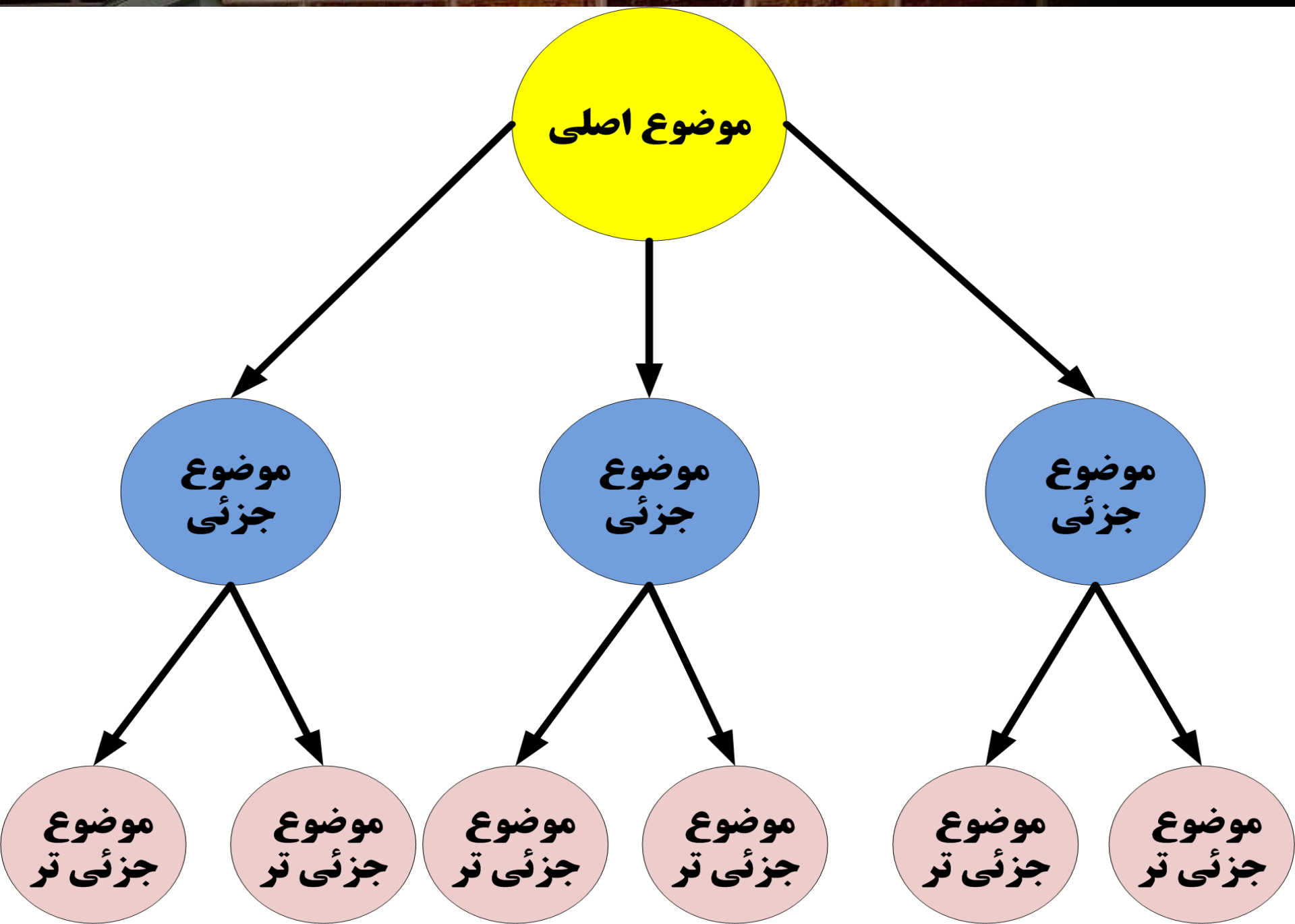
- شناخت علایق و خواسته های دانش آموزان
- فراهم کردن سرنخ های انگیزشی
- بیان صریح هدفها
- استفاده از پیش سازماندهنده
- پیش آزمون و فعال کردن آگاهی و اطلاعات دانش آموزان

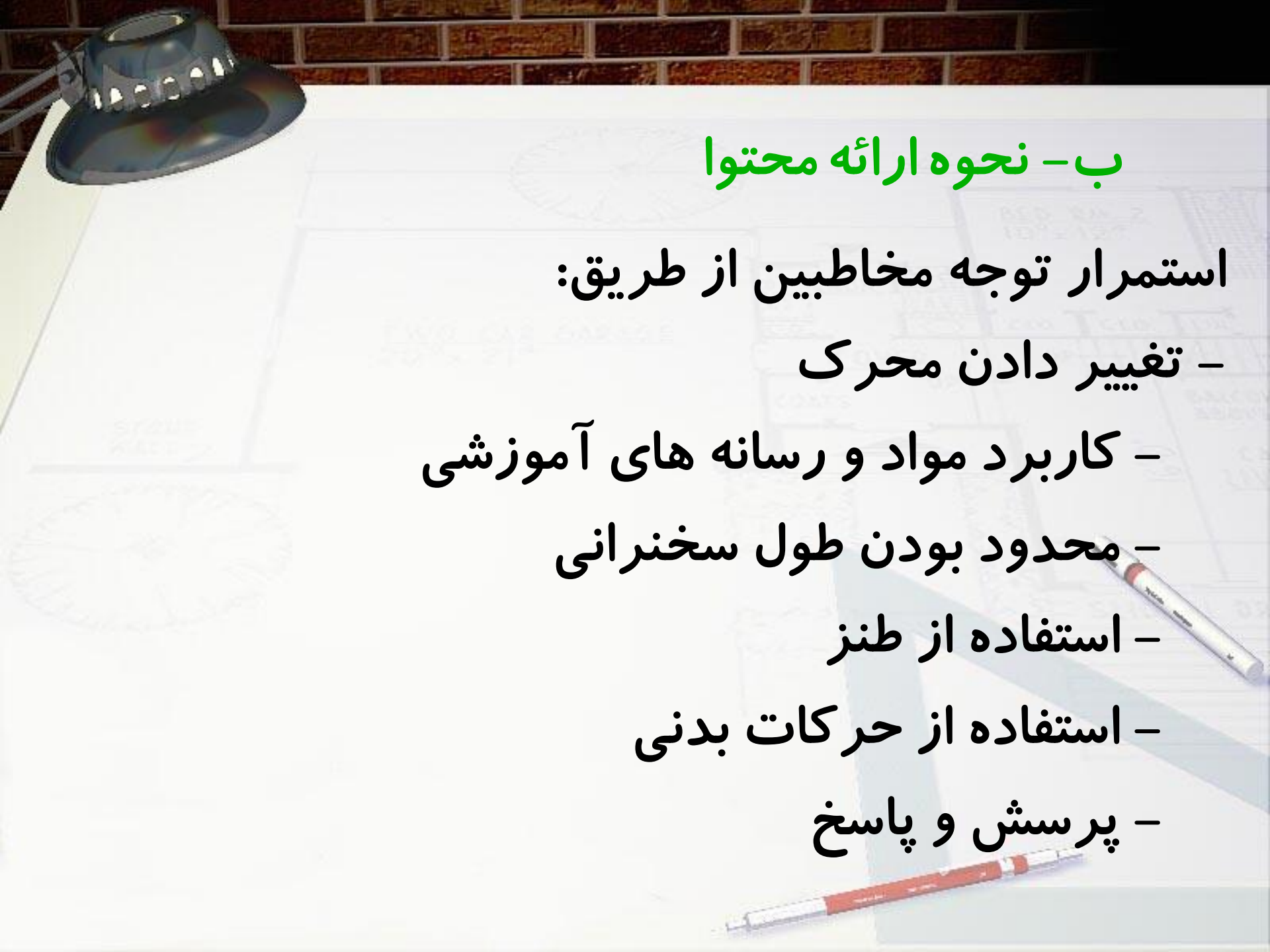

مرحله سوم: ارائه اصل محتوا

الف- ویژگی های محتوا

- جامع بودن
- سازمان منطقی
- رابطه جزء یا کل
- همبستگی تسلسلی

ب- نحوه ارائه محتوا

استمرار توجه مخاطبین از طریق:

- تغییر دادن محرک
- کاربرد مواد و رسانه های آموزشی
- محدود بودن طول سخنرانی
- استفاده از طنز
- استفاده از حرکات بدنی
- پرسش و پاسخ

مرحله چهارم: جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

الف- مرور نکات اصلی درس توسط معلم یا دانش‌آموزان داوطلب

ب- پاسخگویی به سوالات دانش‌آموزان

ج- معرفی منابع پشتیبان

مزایا

- برای کلاس های پرجمعیت مناسب است.
- در هر موضوعی قابل اجراست
- برای یادگیرندگانی که در زمینه خواندن مشکل دارند مناسب است
- ارائه نظرات و مفاهیم، و تجارب که در کتابها وجود ندارند ممکن است

معایب

- عدم کنترل سخنرانی از طرف فراگیر
- انفعال فراگیر
- درگیری محدود حواس (تنها حس شنوایی)
- وسیله ای برای ابراز عقاید شخصی و گرایش های فردی معلم است.
- نیاز به ویژگی های شخصیتی چون آهنگ صدای مناسب، روانی سخن، شم زبانی می باشد که تمامی افراد از آن برخوردار نیستند.

روش تدریس نمایش علمی

تعریف روش تدریس نمایش علمی

- روشی است که در آن یادگیرندگان مهارت‌های خاص را بر اساس دیدن، شنیدن و تمرین کردن چه به صورت فردی و چه به صورت جمعی می‌آموزند.
 - روش نمایش علمی مرکب از توضیح و نمایش یک مهارت تازه به گروه بزرگی از فراگیران و سپس انجام تمرین‌های منظم از طرف آنان است.
-
-

مرحله اول: آمادگی و جهت دهی

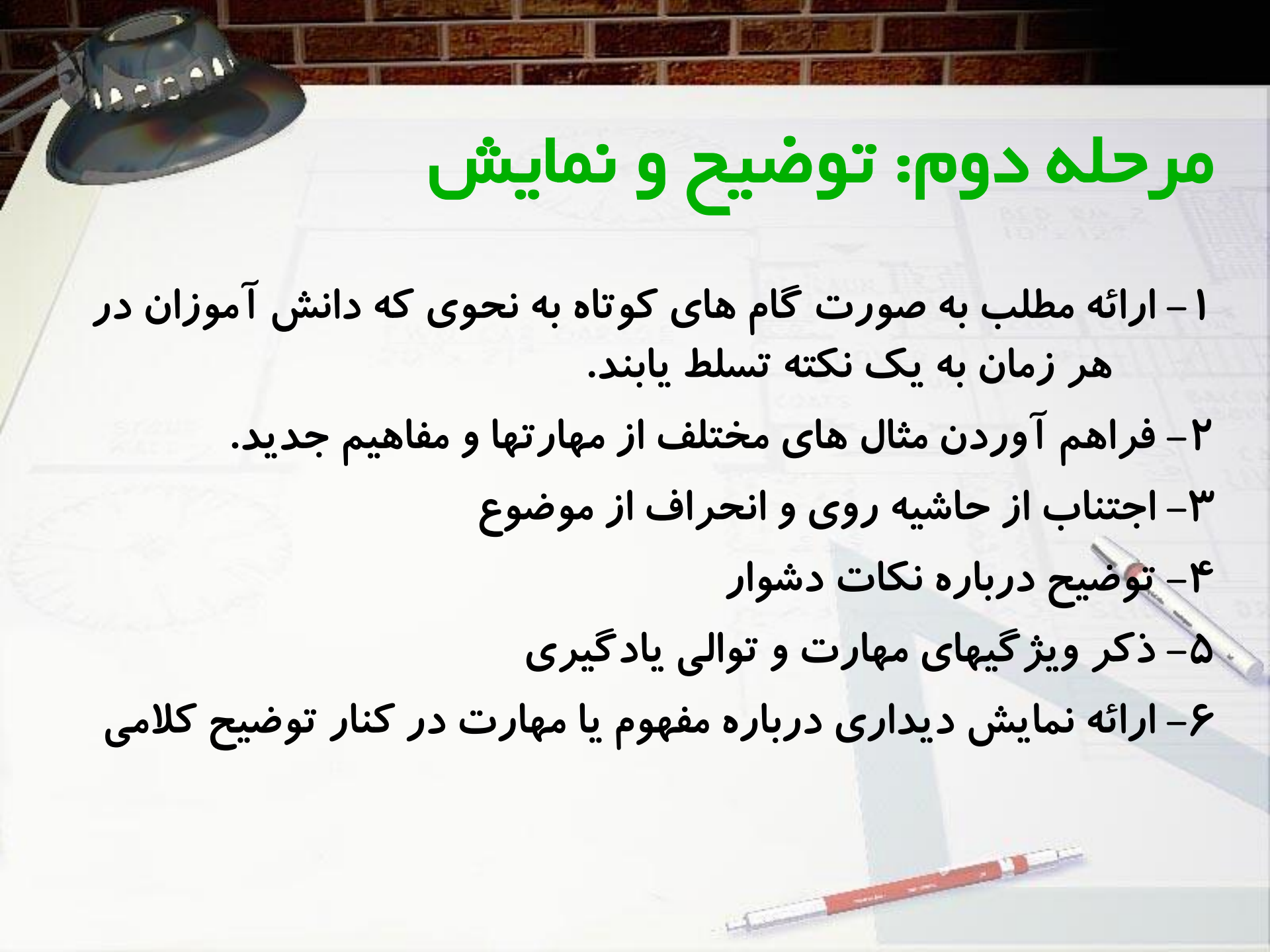
۱- هدف درس و سطح عملکرد دانش آموزان در مهارت مورد نظر مشخص شود.

۲- محتوای درس و ارتباط آن با دانش و تجارب گذشته دانش آموزان تعیین شود.

۳- فرایند یادگیری یعنی قسمت های مختلف درس و مسئولیت های دانش آموزان در هر قسمت مشخص شود.

۴- با ذکر ضرورت یادگیری مهارت جدید، توجه و انگیزه یادگیری دانش آموزان را افزایش دهد

۵- وسایل و ابزارها را قبل از نمایش در کلاس، آماده و بازیابی کند.

مرحله دوم: توضیح و نمایش

- ۱- ارائه مطلب به صورت گام های کوتاه به نحوی که دانش آموزان در هر زمان به یک نکته تسلط یابند.
- ۲- فراهم آوردن مثال های مختلف از مهارتها و مفاهیم جدید.
- ۳- اجتناب از حاشیه روی و انحراف از موضوع
- ۴- توضیح درباره نکات دشوار
- ۵- ذکر ویژگیهای مهارت و توالی یادگیری
- ۶- ارائه نمایش دیداری درباره مفهوم یا مهارت در کنار توضیح کلامی

مرحله سوم: تمرین منظم

پس از توضیح و نمایش مهارت،
تمرین منظم آغاز می شود. در
تمرین منظم معلم از فراگیران
می خواهد به طور انفرادی یا
گروهی مهارت مورد نظر را تکرار
کنند

نکات مورد توجه

تعیین تعدادی تمرین کوتاه

تعیین تمرین به منظور تسلط بر مهارت

**آگاهی از مزایا و معایب تمرین های
منظم**

تمرین هدایت شده

- با حضور و نظارت معلم انجام می شود. این تمرین موجب اطمینان خاطر معلم و فراگیران می شود که عمل انجام شده درست است

تمرین نیمه مستقل

- با نظارت معلم انجام می شود ولی فراگیران استقلال بیشتری نسبت به مرحله قبل دارند

تمرین مستقل

- فراگیران مهارت‌های آموخته شده را بدون کمک معلم انجام می دهند

انواع تمرین

۱ شکل دادن

۲ طول مدت تمرین

۳ کنترل تمرین

۴ تمرین تا حد تسلط

۵ اجرای تمرین توزیعی

۶ فواصل زمانی تمرین

اصول تمرین

مرحله چهارم: ارزشیابی

۱- ارزشیابی بر پیشرفت عملکرد متمرکز است.

۲- مهارت‌های پیچیده را به چند مهارت ساده تقسیم بندی کرده و برای هر مهارت ساده نمره ای در نظر بگیرید.

توصیه هایی به معلمان در مورد تمرین

- ۱- بعد از هر تمرین بلافاصله بازخورد را ارائه دهید.
 - ۲- بازخورد را به طور ویژه و صریح و روشن ارائه دهید.
 - ۳- به جای تمرکز بر روی قصد و نیت، روی رفتارها متمرکز شوید.
 - ۴- بازخورد با مراحل رشد یادگیرنده مناسب باشد.
 - ۵- بازخورد تشویق را برای عملکرد صحیح به کار ببرید.
 - ۶- در صورت ارائه بازخورد منفی، عملکرد اشتباه را نیز اصلاح کنید.
 - ۷- به دانش آموزان پیاموزید که خود بازخورد را دریافت کنند و یاد بگیرند که چگونه در مورد خود قضاوت کنند.
-

مزایای روش تدریس نمایش علمی

- ۱- مناسبترین روش برای مهارتهای عملی است.
- ۲- مهارتهای پیچیده را می توان گام به گام تدریس کرد.
- ۳- با به کارگیری اشیا حقیقی در کلاس، بین محیط آموزشی و محیط زندگی عملاً ارتباط برقرار می شود.
- ۴- اطلاعات و مهارت از طریق حواس مختلف دریافت می شود.
- ۵- موجب کسب تجارب مستقیم دانش آموزان می شود.
- ۶- کلاس همیشه فعال است و دانش آموزان خسته نمی شوند.
- ۷- موضوع های آموخته شده در زندگی واقعی کاربرد دارند.

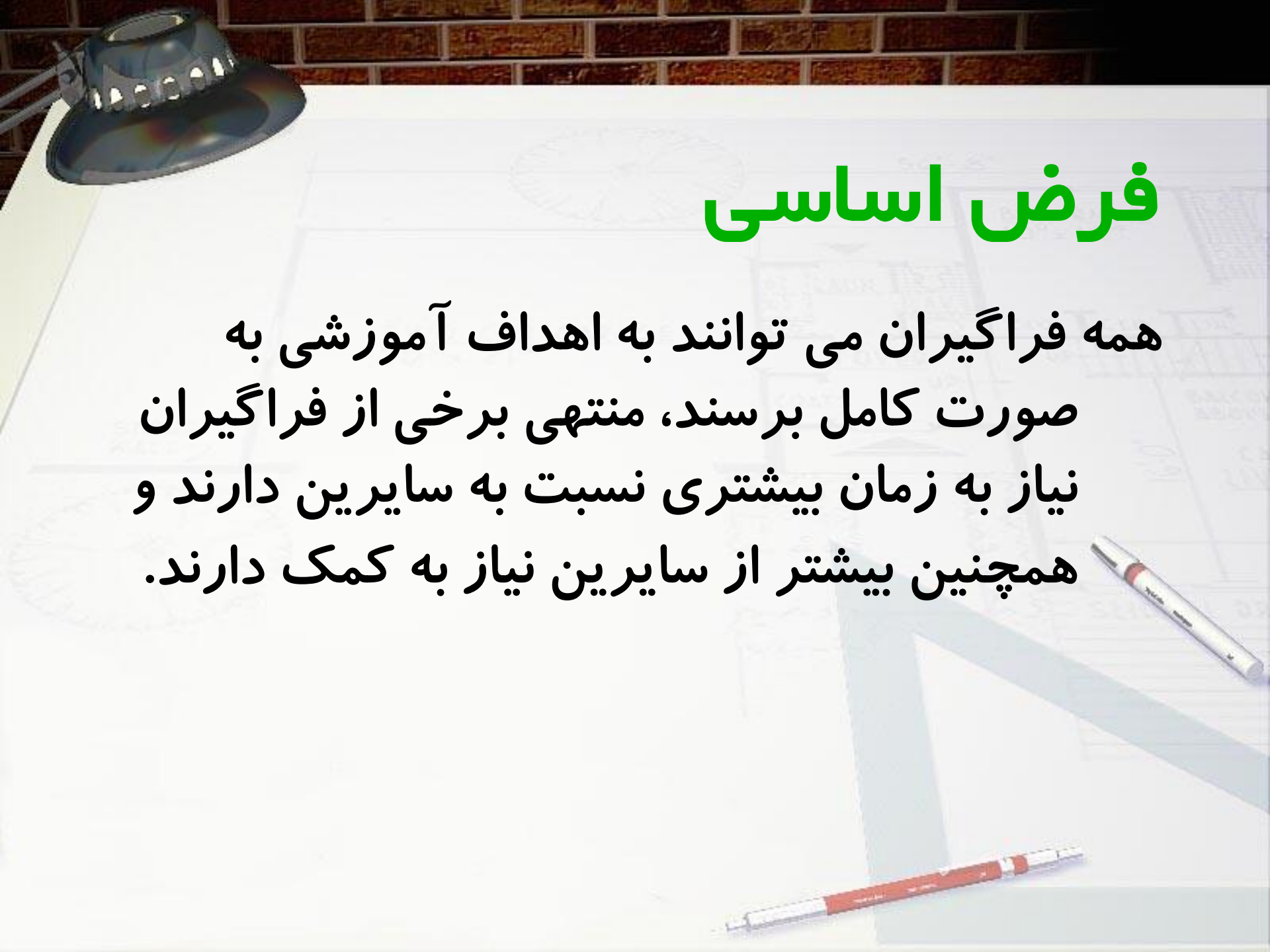

معایب روش تدریس نمایش علمی

- ۱- به امکانات و تجهیزات آموزشی نیازمند است
- ۲- در صورت عدم وجود تجهیزات یادگیری صورت نخواهد گرفت
- ۳- در کلاس های پرجمعیت غیرقابل اجراست.
- ۴- در اجرای تدریس موثر معلمان نیاز به مهارتهای نظری و عملی دارند.

روشی تدریسی تسلط یاب

فرض اساسی

همه فراگیران می توانند به اهداف آموزشی به صورت کامل برسند، منتهی برخی از فراگیران نیاز به زمان بیشتری نسبت به سایرین دارند و همچنین بیشتر از سایرین نیاز به کمک دارند.

مراحل اجرای الگوی تدریس تسلط یاب

- ۱- تعیین دقیق اهداف رفتاری
- ۲- تعیین رفتارهای ورودی و سنجش آغازین (در صورت فقدان دانش و مهارت موردنیاز معلم آموزش پیش نیازها اقدام می کند)
- ۳- تعیین حد تسلط (به عنوان مثال ۸۵ درصد موفقیت)
- ۴- تقسیم درس به واحدهای آموزشی کوچک

مراحل اجرای الگوی تدریس تسلط یاب

۶- اجرای آموزش گروهی

۷- اجرای ارزشیابی تکوینی و آموزش اصلاحی

۸- اجرای ارزشیابی تراکمی و نمره گذاری

مزایا

- تعداد زیادی از فراگیران را تا حد تسلط ارتقا می دهد
- تا همه یادگیرندگان موضوعی را به صورت کامل یاد نگیرند موضوعی به آنان آموزش داده نمی شود.
- مطالب و نکات مهم مورد تاکید قرار می گیرند
- افزایش اعتماد به نفس در فراگیران وقتی ببیند که دستیابی به اهداف برایشان امکانپذیر است

معایب

- برای تمامی موضوعات کاربردی نیست (بیشتر متناسب با موضوعاتی است که توالی منطقی دارند).
- بیشتر به نفع فراگیران ضعیف است و به ضرر قوی (اثر رابین هود: انرژی و وقت معلم صرف ضعیف تر ها می شود و از قوی تر ها دریغ می شود)

A glowing blue lotus flower is shown emerging from a blue box. The flower is in the process of blooming, with its petals unfurling upwards and outwards. The petals have a bright, ethereal blue glow, contrasting with the darker blue background. The box is a solid, medium blue color and is positioned at the bottom of the frame. The overall composition is simple and elegant, focusing on the form and light of the flower.

روش یادسپاری

توصیف

- از متداول ترین روش های آموزش در فرایند یاددهی-یادگیری به ویژه در رشته هایی چون آموزش زبان، ادبیات و تاریخ است.
- هدف به خاطرسپاری اطلاعات و ذخیره سازی به منظور بازیافت در فعالیتهای مختلف علمی است.
- یادسپاری اطلاعات موجب غنی سازی ذهن در فرایند تفکر علمی است و پیش نیاز درک مفاهیم، اصول و قوانین در رشته های علمی است.

مراحل روش یادسپاری

مرحله اول: توجه به مطلب

- توجه دقیق موجب می شود که مطالب در حافظه آسان تر ذخیره شده و در موقعیت های دیگر بازیافت شوند.
- شیوه های توجه و یادسپاری
 - الف- طبقه بندی و سازماندهی مطالب و متمایز کردن آنها
 - ب- خط کشیدن زیر مفاهیم اصلی و کلیدی
 - ج- تهیه فهرستی جداگانه از مفاهیم و نکات اصلی
 - د- تعمق و تفکر مطالب فهرست شده و تعیین روابط آنها

مراحل روش یادسپاری

مرحله دوم: نظام اتصال

- مفهوم نظام اتصال این است که زمانی میان مطلب ناآشنا با مطلب آشنا پیوند ایجاد شود مطلب بهتر به خاطر سپرده می شود. انواع روش های اتصال عبارتند از:

- الف- اتصال کلمه (برای یادگیری کلمه انگلیسی House، آن را به کلمه ای فارسی که از نظر آوایی شبیه است پیوند می دهیم، (حوض) و خانه ای تصور می شود که حوض دارد) و اتصال مفاهیم نا آشنا به آشنا

- ب- کلمه جایگزین. کلمات انتزاعی به کلماتی عینی تر پیوند داده می شوند. (دموکراسی به دمای کرسی و ساختن داستان فرضی)

- ج- سرواژه ها

مراحل روش یادسپاری

مرحله سوم: بسط تصاویر حسی

- سعی شود یک مطلب آموزشی از چند کانال حسی دریافت شود (حواس مختلفی چون دیداری، شنوایی، لامسه و...) درگیر شوند.

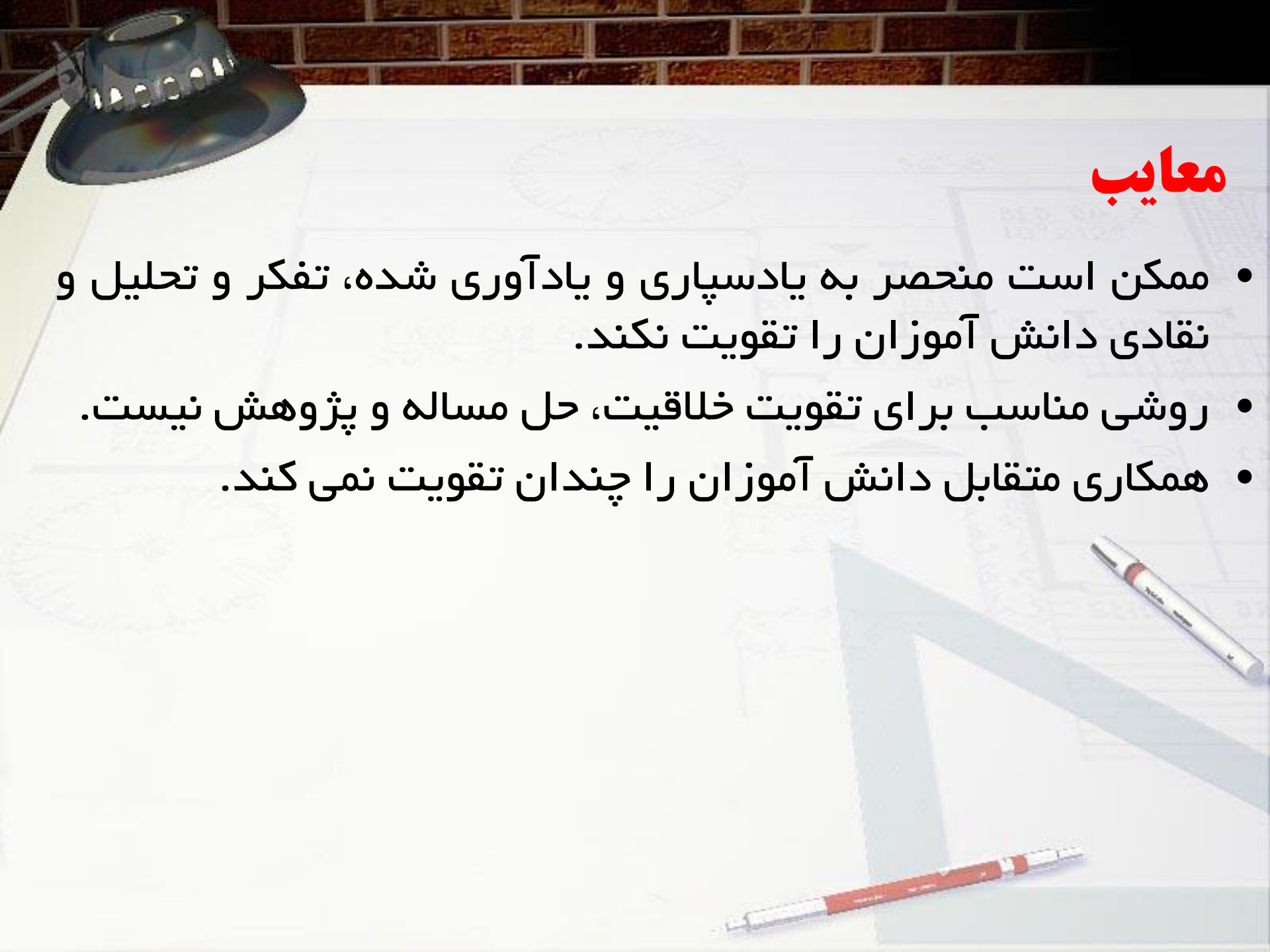
مراحل روش یادسپاری

مرحله چهارم: تمرین یادآوری مطالب

- برای پایداری مطالبی که در مراحل قبل به خاطر سپرده شده است بایستی تمرین صورت گیرد.
- تمرین باید متنوع، معنادار بوده و صرفاً تکرار نباشد. تمرین تا آنجا ادامه می‌یابد تا یادآوری معنادار اتفاق افتد.

مزایا

- برای تقویت و فعال نگه داشتن حافظه روشی موثر است.
- یادسپاری اطلاعات پایه ای برای ارتباط و تفکر است
- به صورت فردی و گروهی قابل اجراست
- خوداتکایی، استقلال در یادگیری، احساس تسلط و کنترل را تقویت می کند.
- ارزان ترین روش آموزشی است که چندان نیازی به امکانات و تجهیزات ندارد

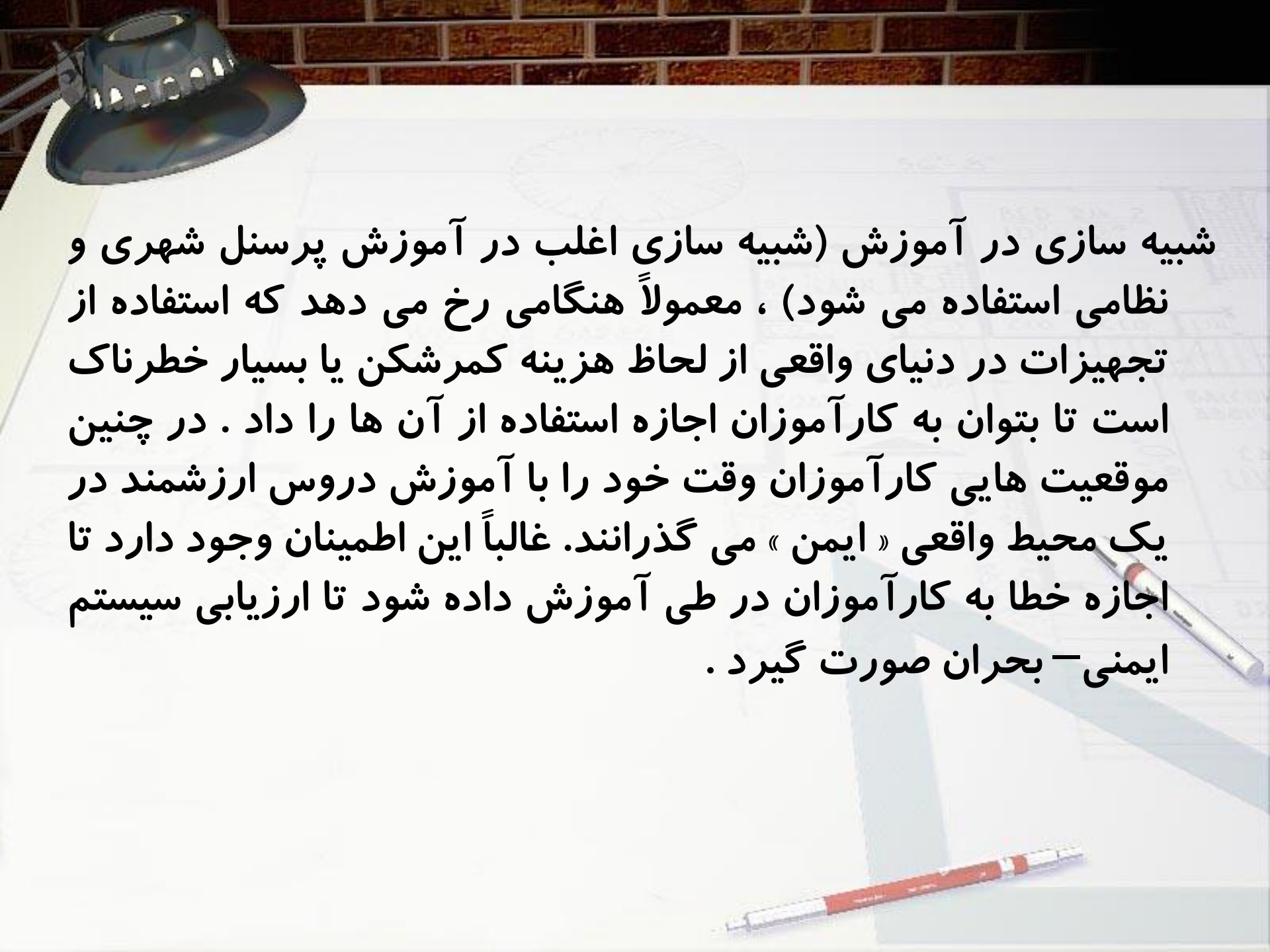

معایب

- ممکن است منحصر به یادسپاری و یادآوری شده، تفکر و تحلیل و نقادی دانش آموزان را تقویت نکند.
- روشی مناسب برای تقویت خلاقیت، حل مساله و پژوهش نیست.
- همکاری متقابل دانش آموزان را چندان تقویت نمی کند.

روش تدریس شبیه سازها

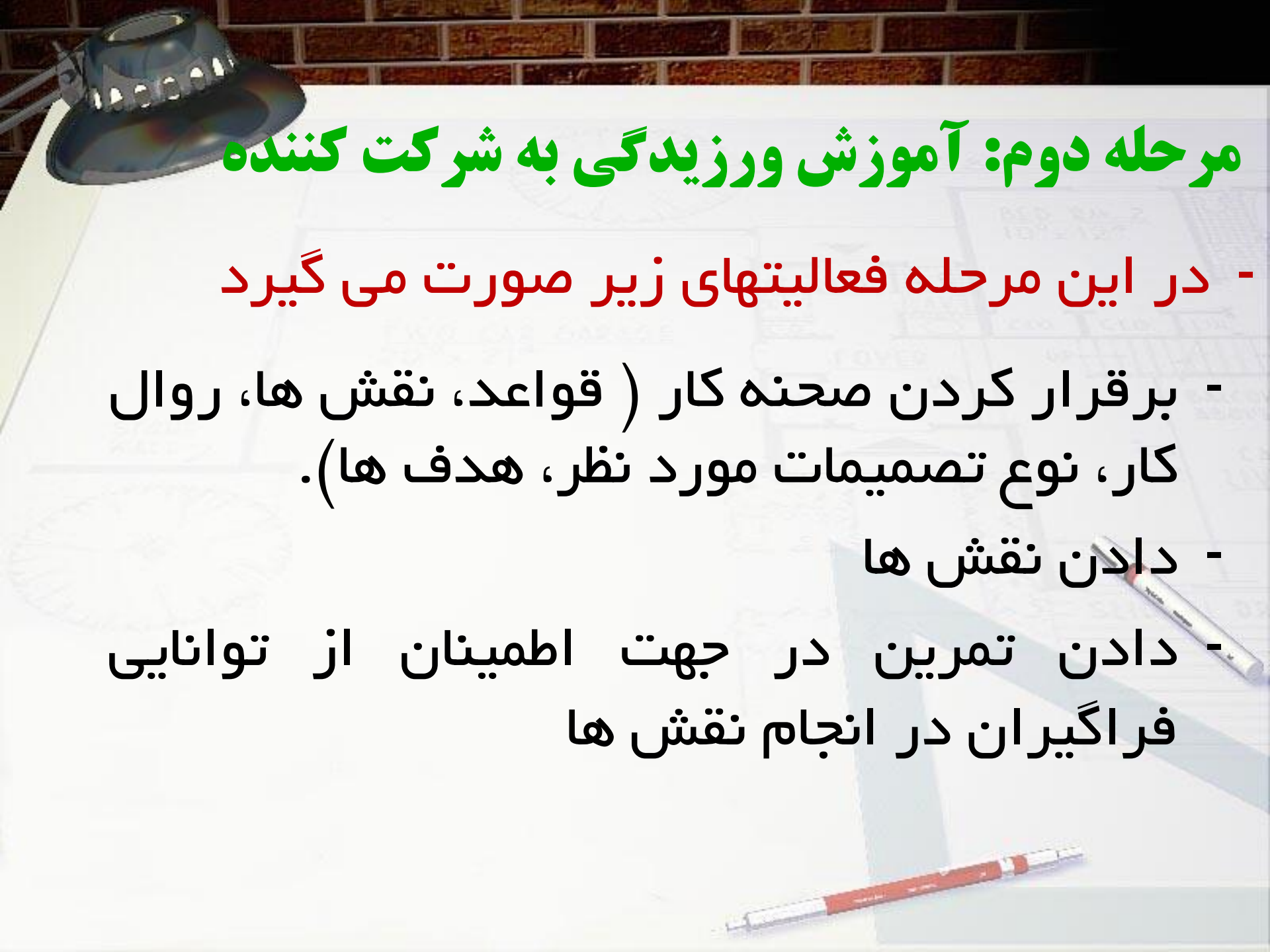
شبیه سازی در آموزش (شبیه سازی اغلب در آموزش پرسنل شهری و نظامی استفاده می شود) ، معمولاً هنگامی رخ می دهد که استفاده از تجهیزات در دنیای واقعی از لحاظ هزینه کمر شکن یا بسیار خطرناک است تا بتوان به کارآموزان اجازه استفاده از آن ها را داد . در چنین موقعیت هایی کارآموزان وقت خود را با آموزش دروس ارزشمند در یک محیط واقعی « ایمن » می گذرانند. غالباً این اطمینان وجود دارد تا اجازه خطا به کارآموزان در طی آموزش داده شود تا ارزیابی سیستم ایمنی- بحران صورت گیرد .

مرحله اول: جهت دهی

در این قسمت معلم توضیحاتی درباره برنامه شبیه سازی، و هدف از کاربرد آن به فراگیران ارائه می دهد. در این مرحله معلم زمینه فعالیت برای مراحل بعدی را فراهم می کند

مرحله دوم: آموزش ورزیدگی به شرکت کننده

- در این مرحله فعالیتهای زیر صورت می گیرد

- برقرار کردن صحنه کار (قواعد، نقش ها، روال کار، نوع تصمیمات مورد نظر، هدف ها).

- دادن نقش ها

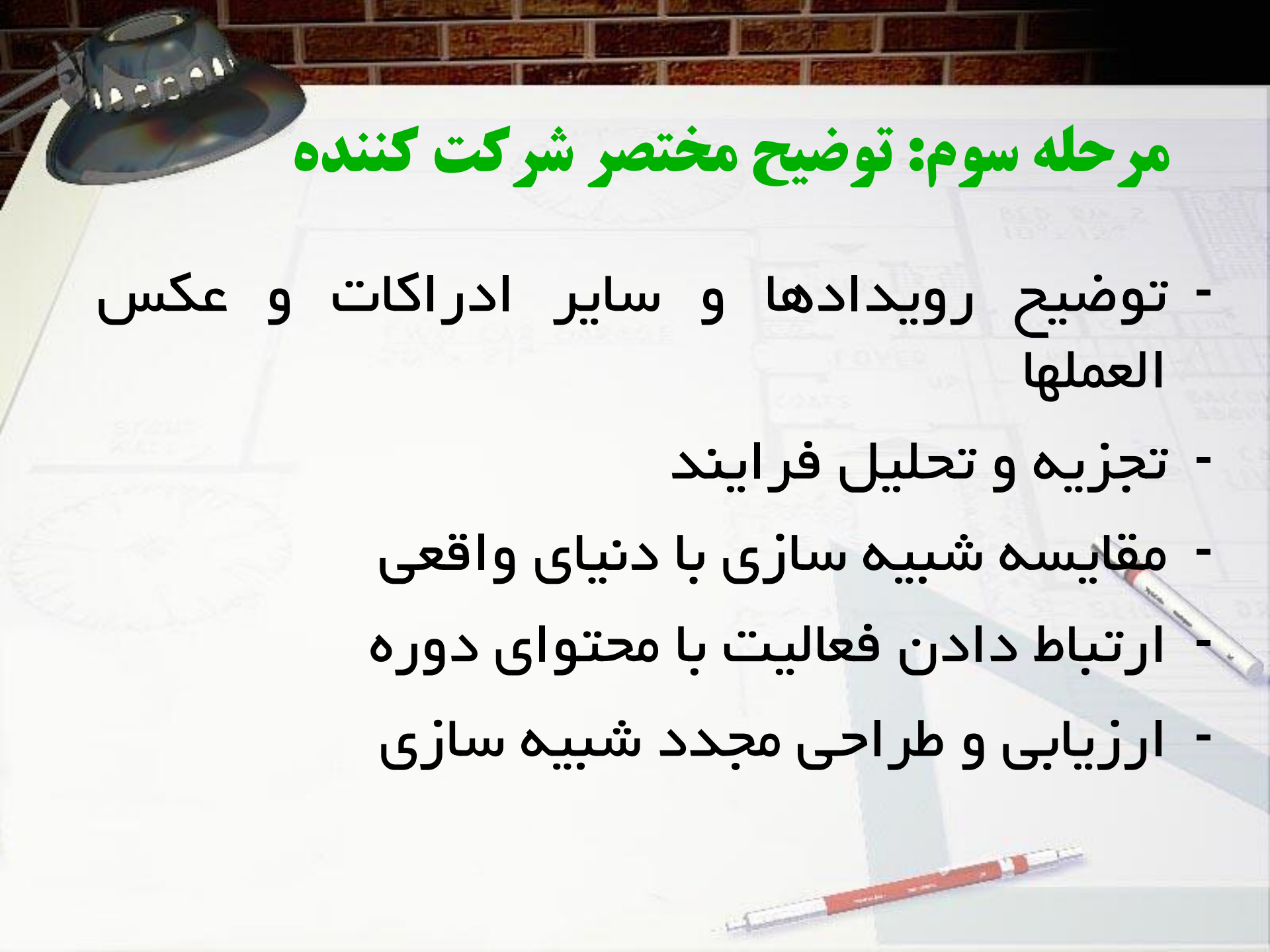
- دادن تمرین در جهت اطمینان از توانایی فراگیران در انجام نقش ها

مرحله سوم: عملیات شبیه سازی

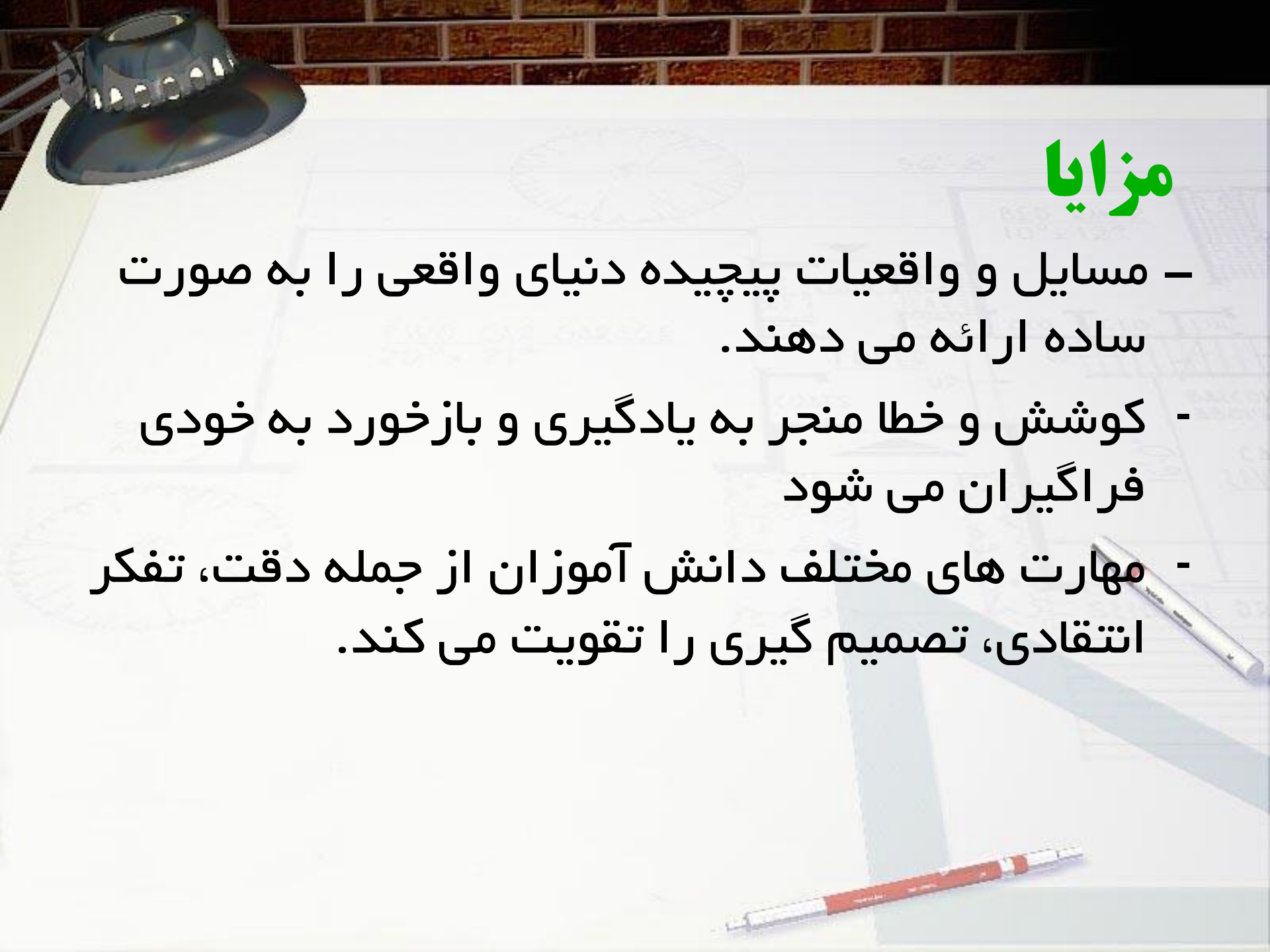
- فراگیران در شبیه سازی شرکت می کنند و معلم در نقش داور یا مربی عمل می نماید. گهگاهی ممکن است کار شبیه سازی متوقف شود تا شاگردان بازخورد دریافت کنند و عملکردها و تصمیمات خود را ارزشیابی کنند.

مرحله سوم: توضیح مختصر شرکت کننده

- توضیح رویدادها و سایر ادراکات و عکس العملها
- تجزیه و تحلیل فرایند
- مقایسه شبیه سازی با دنیای واقعی
- ارتباط دادن فعالیت با محتوای دوره
- ارزیابی و طراحی مجدد شبیه سازی

مزایا

- مسایل و واقعیات پیچیده دنیای واقعی را به صورت ساده ارائه می دهند.
- کوشش و خطا منجر به یادگیری و بازخورد به خودی فراگیران می شود
- مهارت های مختلف دانش آموزان از جمله دقت، تفکر انتقادی، تصمیم گیری را تقویت می کند.

روش های تدریس غیر مستقیم

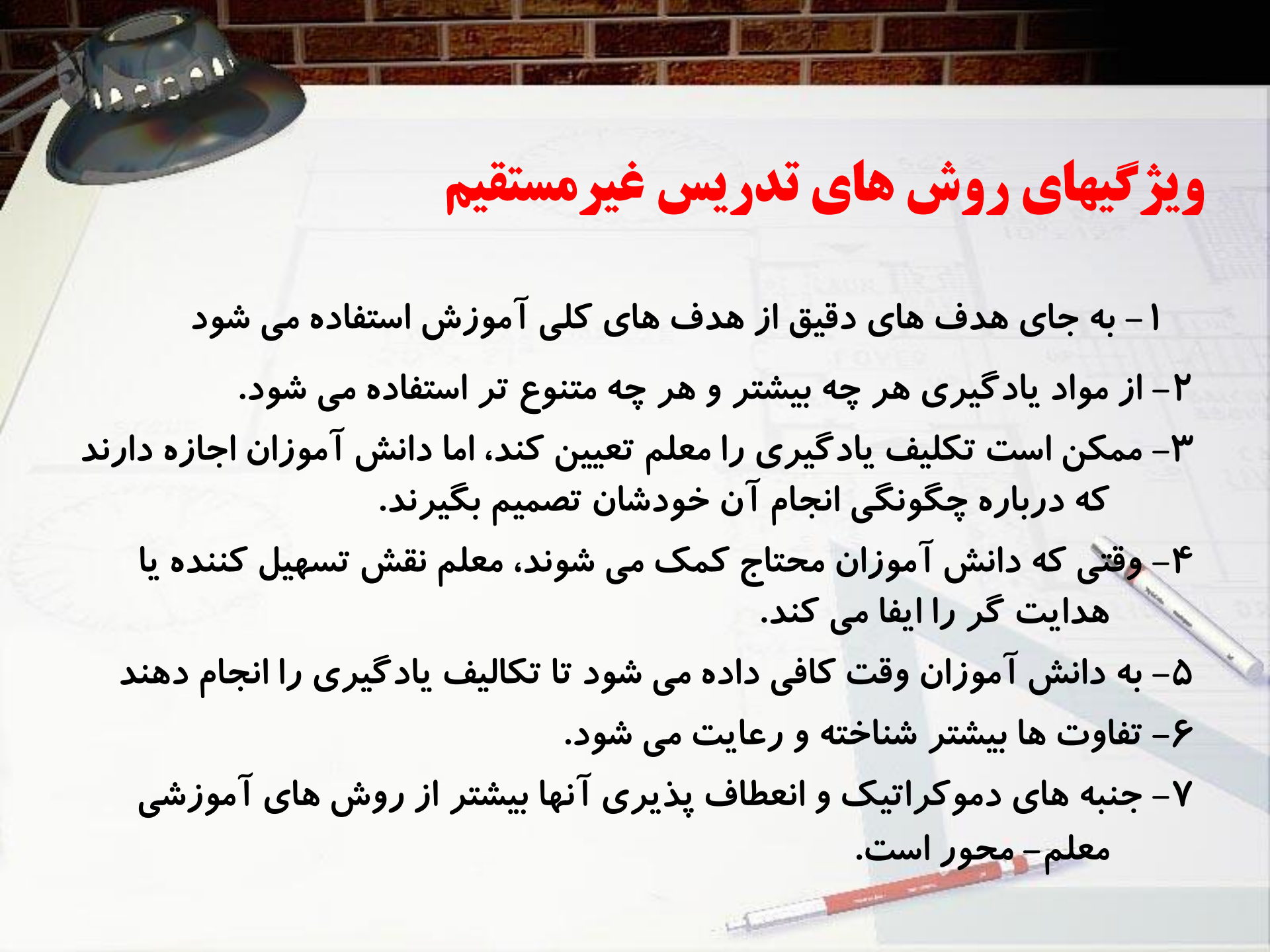

تعریف روش های تدریس غیر مستقیم

این روشها مبتنی بر محوریت دانش آموزان هستند و یادگیرندگان به کمک معلم مسئولیت درک و فهم مطالب را خود به عهده می گیرند.

در این روش معلمان تجاربی را در اختیار دانش آموزان قرار می دهند و به آنان کمک می کنند تا خودشان به نتیجه گیری برسند.

ویژگیهای روش های تدریس غیرمستقیم

- ۱- به جای هدف های دقیق از هدف های کلی آموزش استفاده می شود
- ۲- از مواد یادگیری هر چه بیشتر و هر چه متنوع تر استفاده می شود.
- ۳- ممکن است تکلیف یادگیری را معلم تعیین کند، اما دانش آموزان اجازه دارند که درباره چگونگی انجام آن خودشان تصمیم بگیرند.
- ۴- وقتی که دانش آموزان محتاج کمک می شوند، معلم نقش تسهیل کننده یا هدایت گر را ایفا می کند.
- ۵- به دانش آموزان وقت کافی داده می شود تا تکالیف یادگیری را انجام دهند
- ۶- تفاوت ها بیشتر شناخته و رعایت می شود.
- ۷- جنبه های دموکراتیک و انعطاف پذیری آنها بیشتر از روش های آموزشی معلم - محور است.

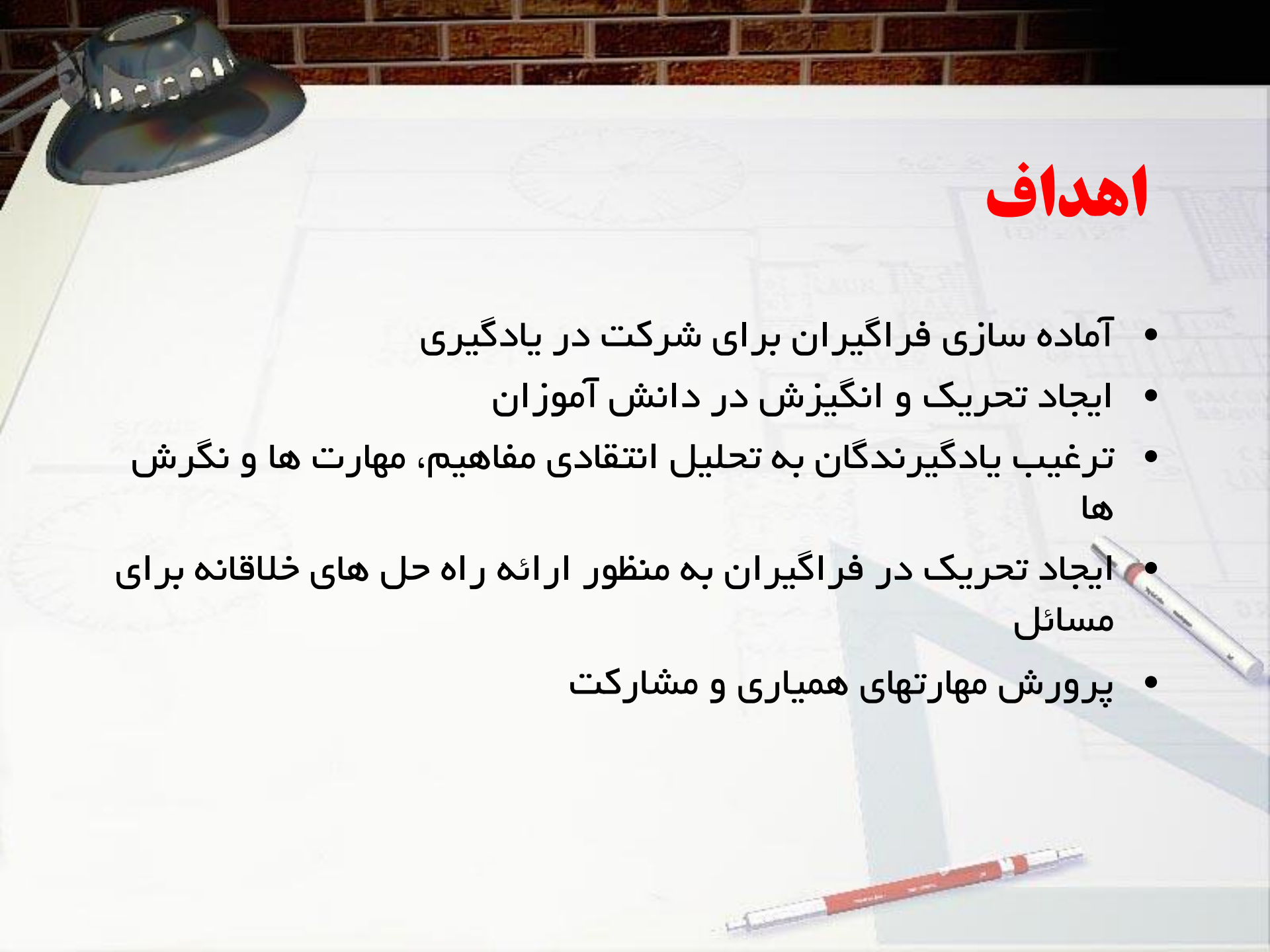
روش های تدریس غیرمستقیم

- بحث گروهی
- ایفای نقش
- حل مسئله
- بارش مغزی
- پیش سازماندهنده
- کاوشگری علمی
- پروژه محور

روش تدریس بحث گروهی

اهداف

- آماده سازی فراگیران برای شرکت در یادگیری
- ایجاد تحریک و انگیزش در دانش آموزان
- ترغیب یادگیرندگان به تحلیل انتقادی مفاهیم، مهارت ها و نگرش ها
- ایجاد تحریک در فراگیران به منظور ارائه راه حل های خلاقانه برای مسائل
- پرورش مهارت های همیاری و مشارکت

مرحله اول: آمادگی و برنامه ریزی

• الف – انتخاب موضوع بحث

هر موضوعی مناسب برای بحث نیست، موضوعی برای بحث مناسب است که دارای جنبه های مختلف بوده و قابل مباحثه باشد و فراگیران به راحتی بتوانند از دانسته های پیشین خود استفاده کنند

مرحله اول: آمادگی و برنامه ریزی

• ب – یافتن زمینه مشترک و تقویت آن برای بحث

بایستی تلاش شود زمینه های و شرایط لازم برای بحث شکل گیرد؛ می توان از نمایش یک فیلم، یا مطلبی که در روزنامه چاپ شده است شروع کرد.

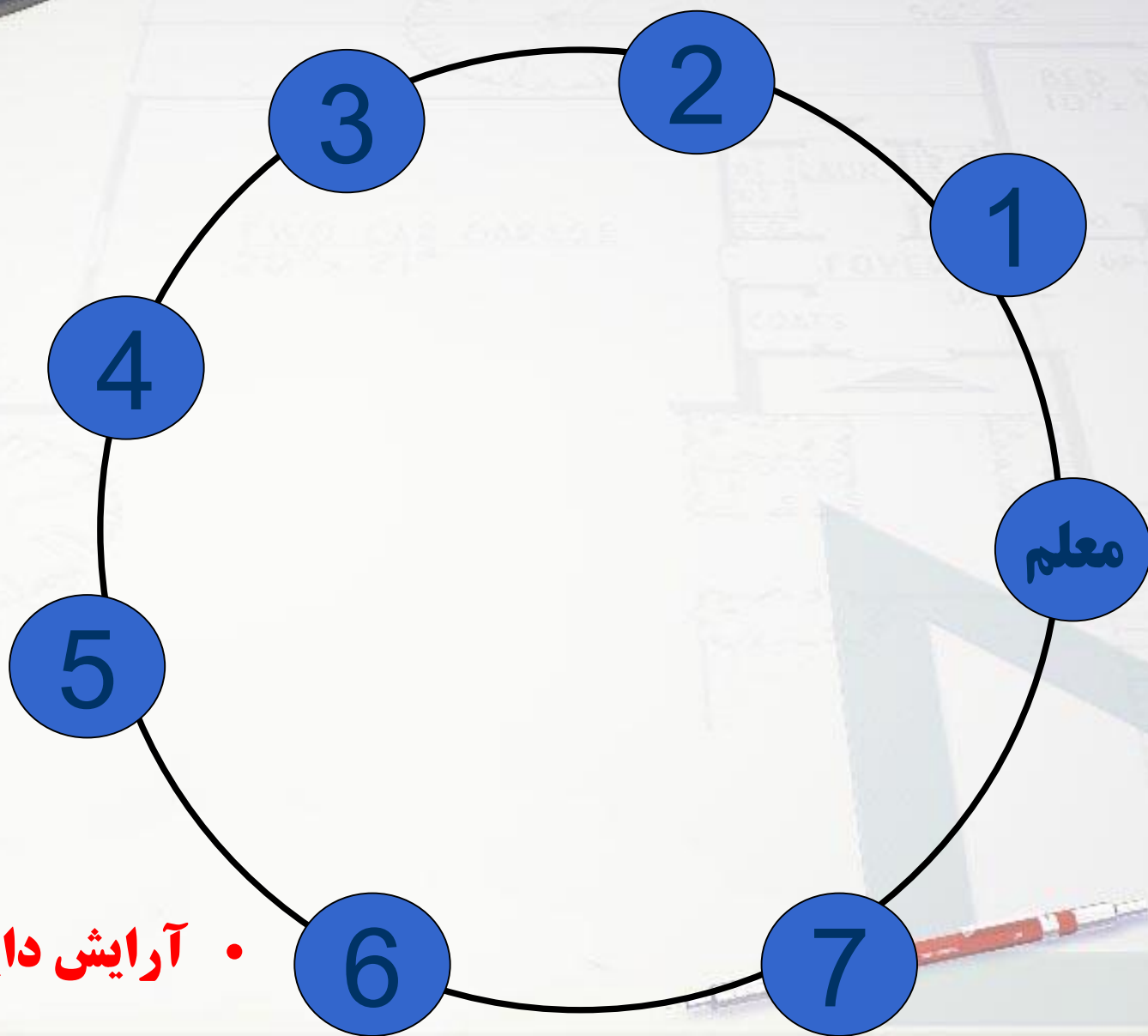

مرحله اول: آمادگی و برنامه ریزی

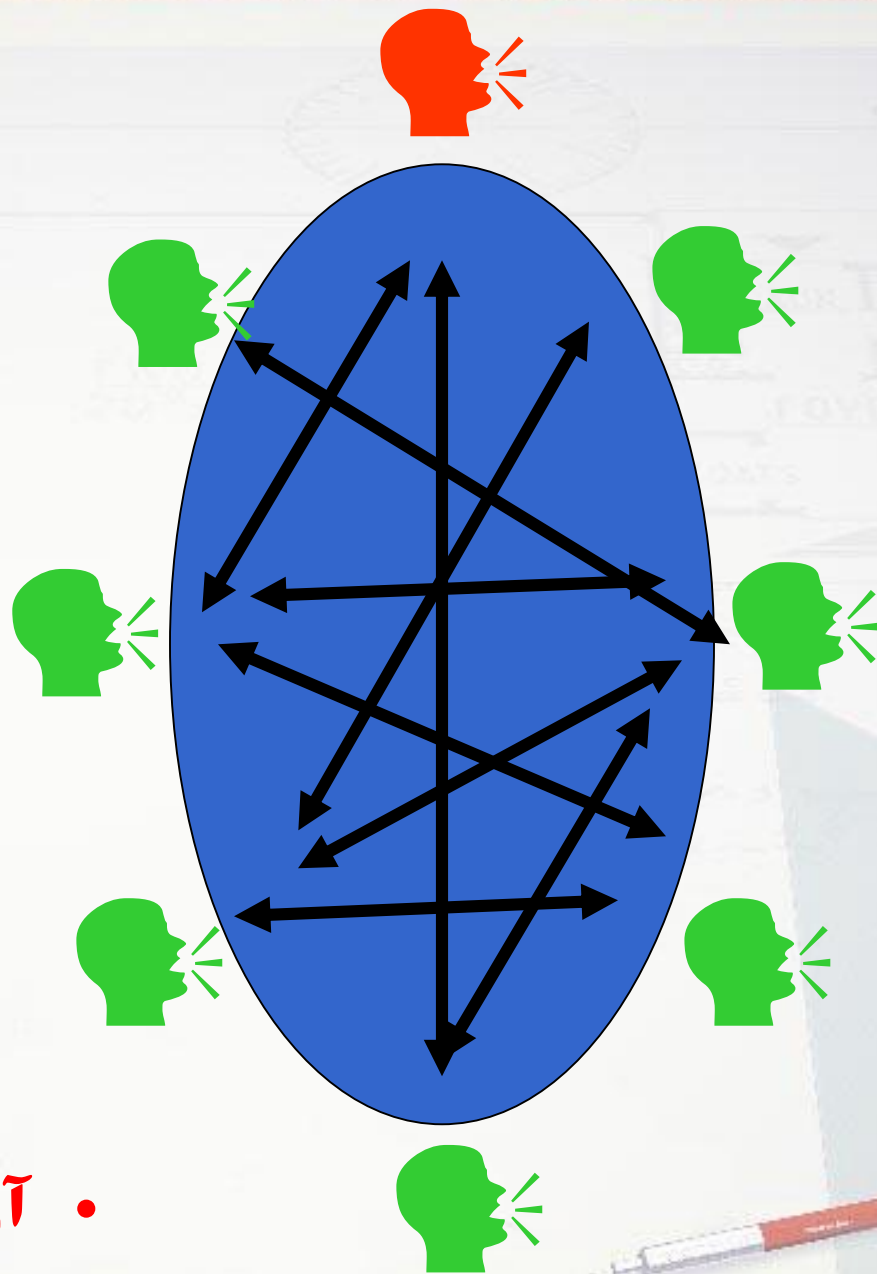
• ج- تنظیم آرایش کلاس

آرایش کلاس بایستی به نحوی باشد که دانش آموزان به راحتی بتوانند با همدیگر بحث کنند .

• آرایش دایره ای

• آرایش چند کانالی

مرحله اول: آمادگی و برنامه ریزی

• د- انتخاب افراد و تعیین نقش آنها

اعضای یک بحث گروهی معمولاً از افراد زیر تشکیل می شود:

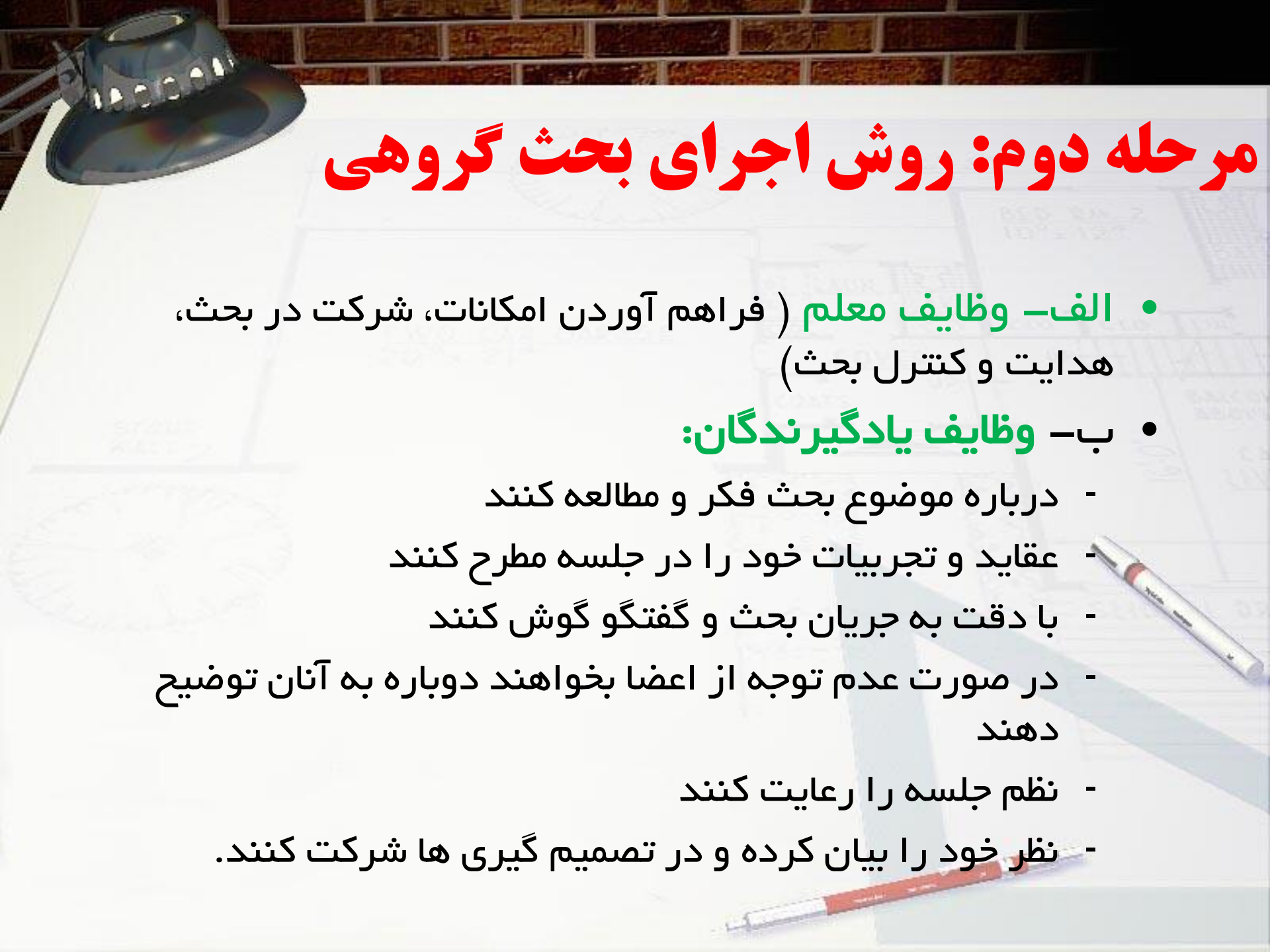
۱- داره کننده یا رهبر گروه

۲- دانش آموزان

۳- منشی گروه

۴- شخصی مطلع (میهمان)

۵- ناظر یا ارزیاب

مرحله دوم: روش اجرای بحث گروهی

- الف- وظایف معلم (فراهم آوردن امکانات، شرکت در بحث، هدایت و کنترل بحث)

- ب- وظایف یادگیرندگان:

- درباره موضوع بحث فکر و مطالعه کنند
- عقاید و تجربیات خود را در جلسه مطرح کنند
- با دقت به جریان بحث و گفتگو گوش کنند
- در صورت عدم توجه از اعضا بخواهند دوباره به آنان توضیح دهند
- نظم جلسه را رعایت کنند
- نظر خود را بیان کرده و در تصمیم گیری ها شرکت کنند.

مزایا

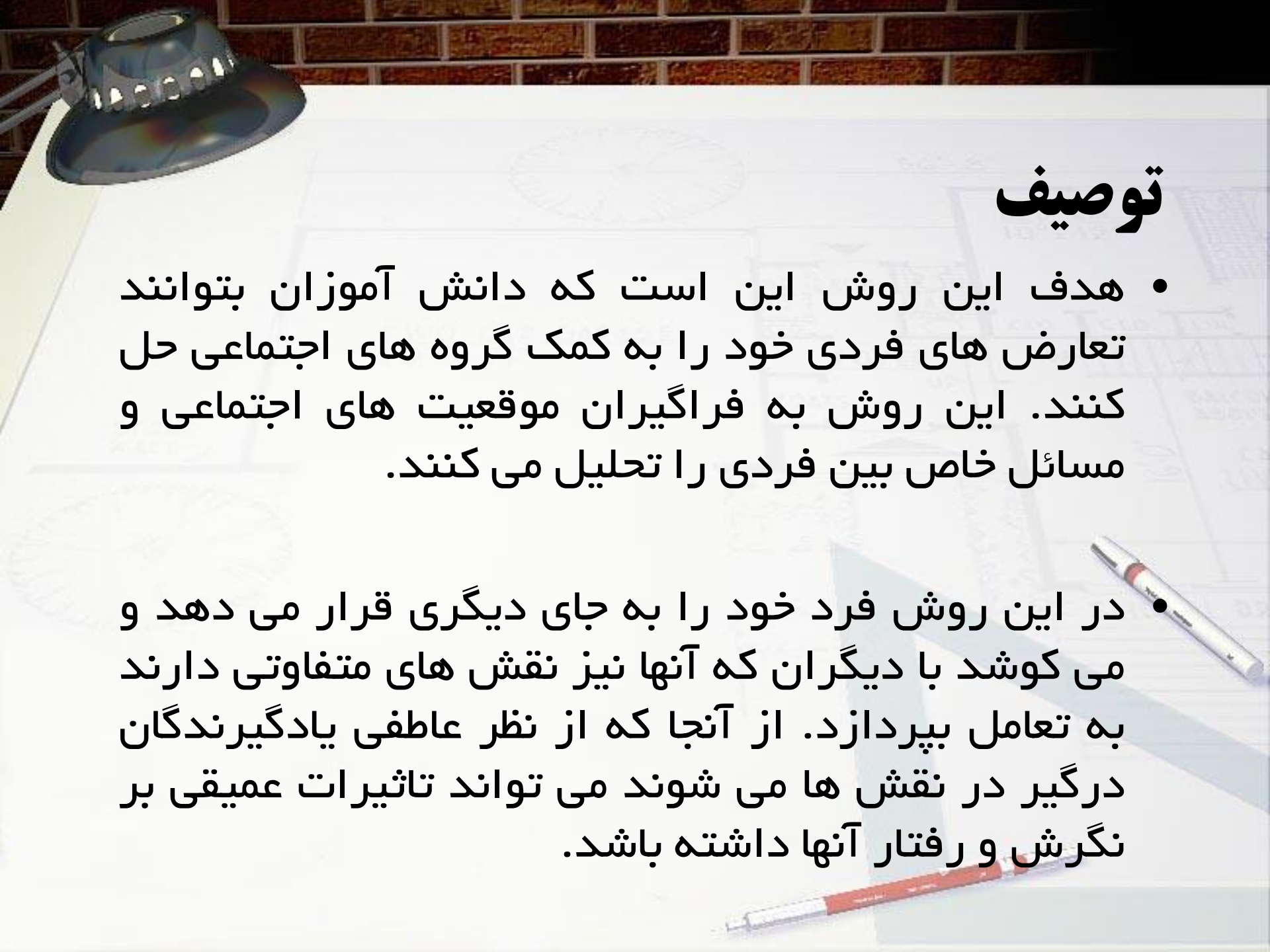
- با بحث گروهی افراد می توانند در تجارب و عقاید یکدیگر سهیم شوند
- همکاری در گروه و احساس دوستی در بین اعضا تقویت می شود
- فرصتی فراهم می شود که افراد خود را ارزیابی کنند.
- اعتماد به نفس در افراد تقویت می شود
- هراس افراد کمرو و خجالتی برای صحبت کردن در جمع کاهش می یابد
- قدرت رهبری و مدیریت فراگیران تقویت می شود

معایب

- برای کلاس های پرجمعیت قابل اجرا نیست
- برای دانش آموزان دوره ابتدایی چندان مناسب نیست
- روش اجرای آن بسیار مشکل است و به مهارت احتیاج دارد

روش تدریس ایفای نقش

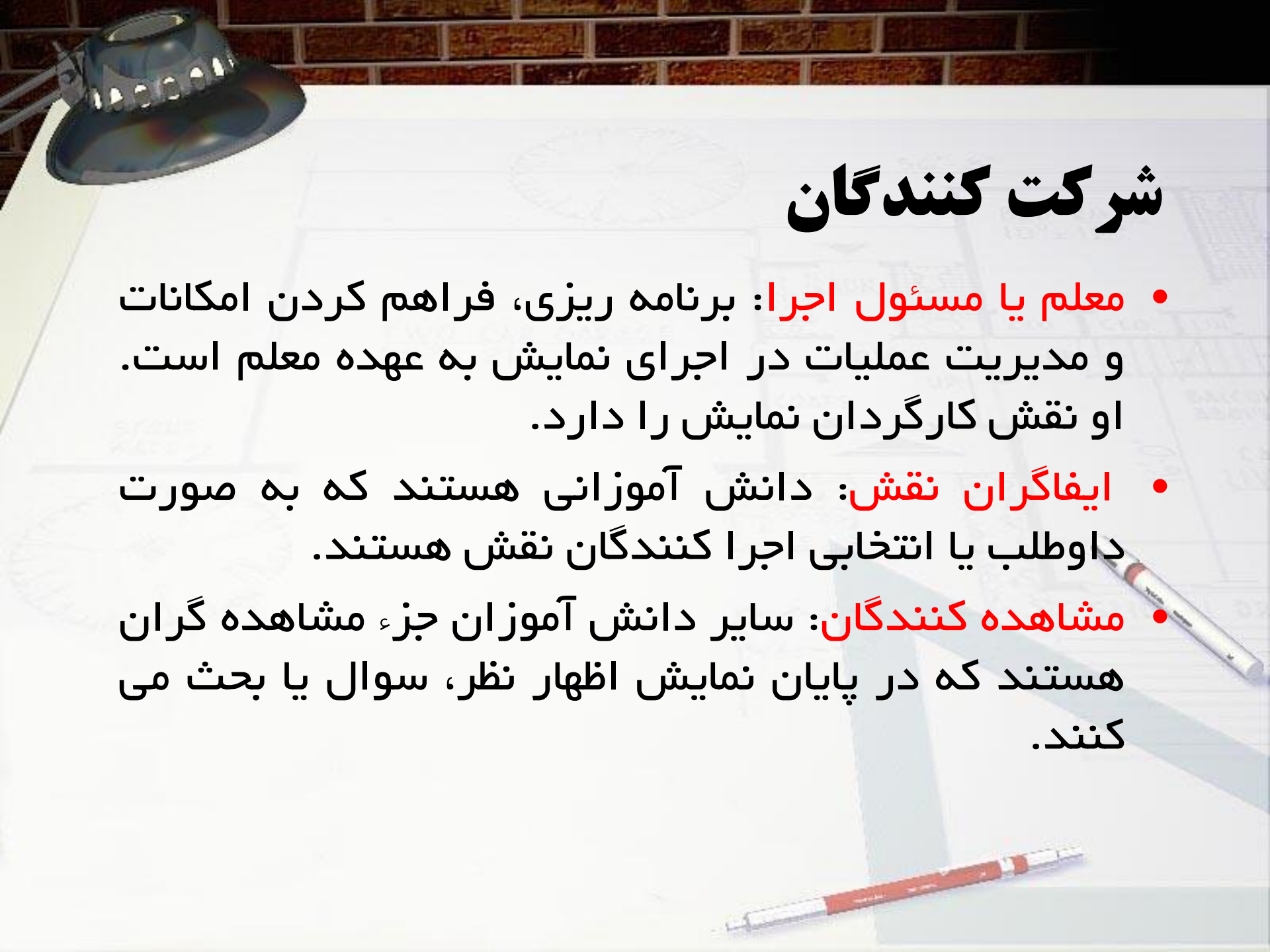

توصیف

- هدف این روش این است که دانش آموزان بتوانند تعارض های فردی خود را به کمک گروه های اجتماعی حل کنند. این روش به فراگیران موقعیت های اجتماعی و مسائل خاص بین فردی را تحلیل می کنند.

- در این روش فرد خود را به جای دیگری قرار می دهد و می کوشد با دیگران که آنها نیز نقش های متفاوتی دارند به تعامل بپردازد. از آنجا که از نظر عاطفی یادگیرندگان درگیر در نقش ها می شوند می تواند تاثیرات عمیقی بر نگرش و رفتار آنها داشته باشد.

شرکت کنندگان

- **معلم یا مسئول اجرا:** برنامه ریزی، فراهم کردن امکانات و مدیریت عملیات در اجرای نمایش به عهده معلم است. او نقش کارگردان نمایش را دارد.
- **ایفاگران نقش:** دانش آموزانی هستند که به صورت داوطلب یا انتخابی اجرا کنندگان نقش هستند.
- **مشاهده کنندگان:** سایر دانش آموزان جزء مشاهده گران هستند که در پایان نمایش اظهار نظر، سوال یا بحث می کنند.

مراحل اجرای ایفای نقش

مرحله اول: تعیین موضوع یا طرح مسئله

- ارائه مسئله به نحوی که دانش آموزان به آن رغبت پیدا کنند.
- مسئله بایستی برخواسته از زندگی واقعی دانش آموزان باشد

مراحل اجرای ایفای نقش

مرحله دوم: انتخاب ایفاگران نقش و تعیین نقش های آنها

- ویژگی ها و نشانه های شخصیت های نقش ها توسط معلم و دانش آموزان توصیف می شود.
- معلم از فراگیران می خواهد که داوطلب پذیرش نقش ها شوند.

مراحل اجرای ایفای نقش

مرحله سوم: فراهم کردن امکانات و پردازش صحنه

- وسایل و امکانات لازم فراهم می شود.
- یادگیرندگان در طراحی صحنه مشارکت می کنند.

مراحل اجرای ایفای نقش

مرحله چهارم: آماده کردن دانش آموزان برای مشاهده

- مشاهده کنندگان به صورت فعال درگیر نمایش شوند.
- نقش مشاهده کنندگان توسط معلم به آنها گفته شود (از آنها خواسته شود که نقش ها را تحلیل و ارزشیابی کنند)

مراحل اجرای ایفای نقش

مرحله پنجم: اجرای نمایش

- بازیگران نقش را به طور طبیعی اجرا می کنند.
- بازی نقش تا زمانی ادامه پیدا می کند که رفتار مورد نظر تقویت شده، مهارتی کسب شده و یا نگرش خاصی ابراز شود.
- چنانچه نمایش به خوبی اجرا نشود مجددا زمینه های اجرای آن فراهم می شود.

مراحل اجرای ایفای نقش

مرحله ششم: بحث و ارزشیابی نمایش

- بحث و ارزشیابی بستگی به اجرای صحیح نقش ها دارد.
- مهمترین مسئله نتیجه نمایش و انگیزه های بازیگران نقش است.
- معلم سوالات دانش آموزان را به شکل صحیحی هدایت می کند.

مراحل اجرای ایفای نقش

مرحله هفتم: اجرای مجدد نمایش

- در روش ایفای نقش امکان اجرای مکرر یک نمایش وجود دارد
- ممکن است افراد جدیدی وارد نمایش شوند و نقش ها را به شکل دیگری بازی کنند و تفسیرهای جدیدی در مورد نمایش صورت گیرد.

مراحل اجرای ایفای نقش

مرحله هشتم: بحث و ارزشیابی مجدد

- دلیل پذیرش یا رد نمایش توسط معلم و فراگیران بررسی می شود.
- راه حل ها یا واکنش های احتمالی دیگر بررسی می شوند.

مزایا

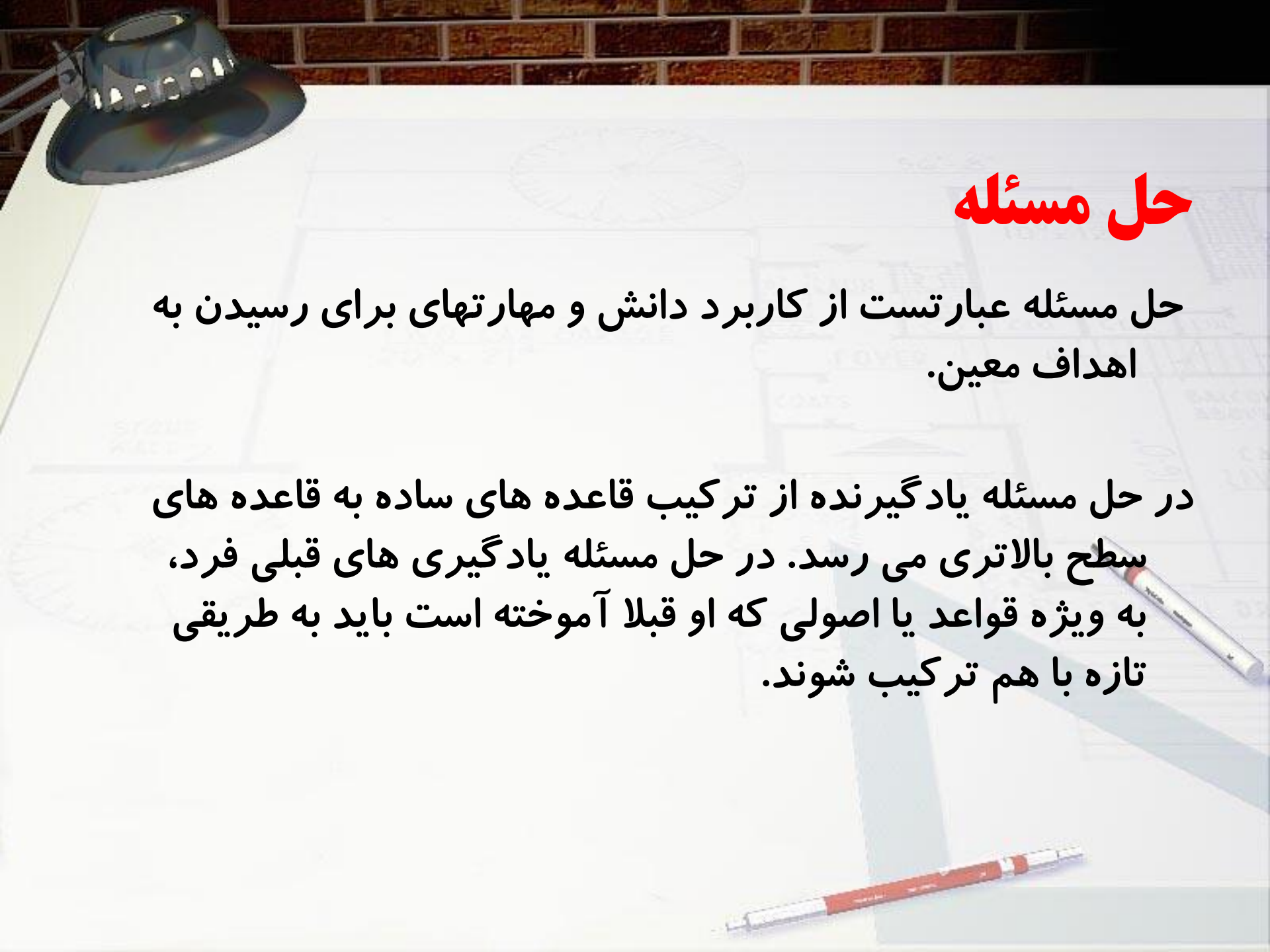
- تحلیل رفتارها و ارزشهای فردی
- ایجاد راهبردهایی برای حل مسائل میان فردی
- رشد و همدلی نسبت به دیگران
- کسب اطلاعات درباره ارزش ها و مسائل اجتماعی
- ایجاد رابطه عاطفی در فرایند یاددهی- یادگیری و در نتیجه یادگیری بهتر و موثرتر
- رفع کمرویی دانش آموزان با مشارکت در اجرای نمایش

معایب

- برای تحقق هدف های پیچیده آموزشی مناسب نیست.
- به دلیل اینکه در ظاهر جنبه نمایشی و هنری دارد یک روش آموزشی جدی تلقی نمی شود.
- به اجرای درست، معلم کارآمد، صرف وقت کافی و تهیه و تدارکات نیاز دارد و انجام آن وقت گیر است.

روش تدریس حل مسئله

حل مسئله

حل مسئله عبارتست از کاربرد دانش و مهارتهای برای رسیدن به اهداف معین.

در حل مسئله یادگیرنده از ترکیب قاعده های ساده به قاعده های سطح بالاتری می رسد. در حل مسئله یادگیری های قبلی فرد، به ویژه قواعد یا اصولی که او قبلا آموخته است باید به طریقی تازه با هم ترکیب شوند.

انواع مسئله

- **مسائل کامل تعریف شده:** در این گونه مسائل هدف به طور روشن بیان شده است و اطلاعاتی که برای حل کردن مسئله لازم اند در دسترس قرار دارند و تنها یک راه حل درست برای آن وجود دارد

- **مسائل ناقص تعریف شده:** منظور مسئله ای است که هدف آن کاملاً مشخص نشده است، اطلاعاتی که برای حل کردن آن لازمند در دسترس قرار ندارند و برای آن چند راه حل درست وجود دارد.

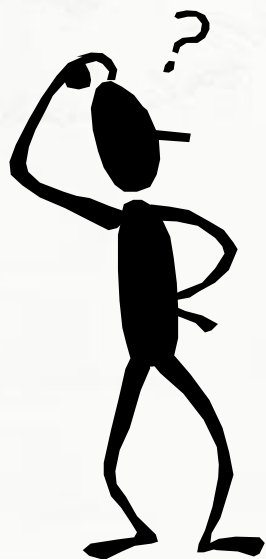

مراحل
روش
حل
مسئله

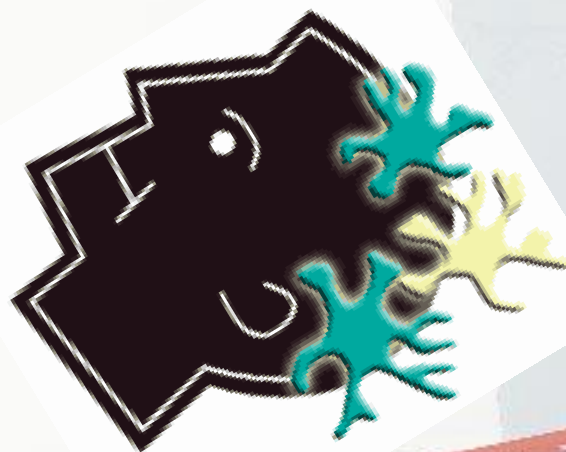
مرحله اول تشخیص مسئله

فرایند حل مسئله با تشخیص مسئله یا مشکل شروع می شود و یادگیرنده متوجه می شود که مسئله ای وجود دارد. در این مرحله سوال ایجاد می شود و چراها مطرح می شوند.

مرحله دوم: تعریف و بازنمایی مسئله

- در این مرحله مسئله به صورت واضح تعریف شده و ارائه می شود. از متداول ترین راه ها برای ارائه مسئله بیان آن به صورت شفاهی یا کتبی است.

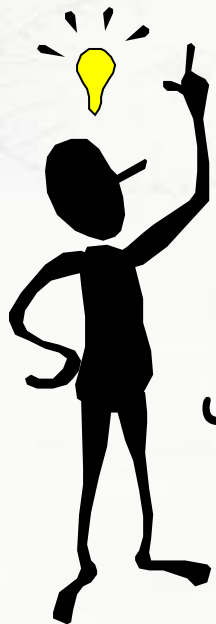

مرحله سوم: کشف راه حل مسئله

در این مرحله یادگیرنده ممکن است روش های مختلفی برای حل مسئله به کار بندد.

الف- روش الگوریتم: در مورد مسائل خوب تعریف شده کاربرد دارد. در این روش یادگیرنده گام به گام برای رسیدن هدف از روشی خاص استفاده می کند.

ب- روشهای اکتشافی: دامنه وسیعتری از مسائل را شامل شده و در مورد مسائل ناقص تعریف شده کاربرد دارد. برخی از روش های اکتشافی عبارتند از: روش تحلیل وسیله- هدف، روش استدلال قیاسی و روش بارش مغزی

مراحل چهارم: عمل کردن بر روی راه حل های کشف شده و پیش بینی نتایج

در این مرحله راه حل هایی که یادگیرنده در مراحل قبل برای حل مسئله بدان رسیده است را در عمل به کار می بندد و نتایج احتمالی آن را در نظر می گیرد

مرحله پنجم: نگاه به عقب و ارزیابی فعالیتها

- این مرحله جهت تایید درست بودن راه حل به کار می رود. تخمین نتایج در این مرحله می تواند کارساز باشد و نشان دهد که نتایج به دست آمده تا چه میزان منطقی است.

مزایا

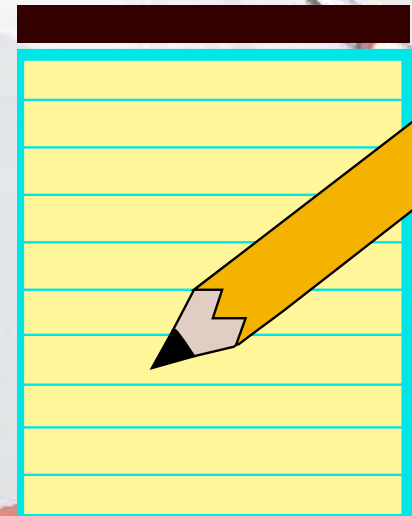
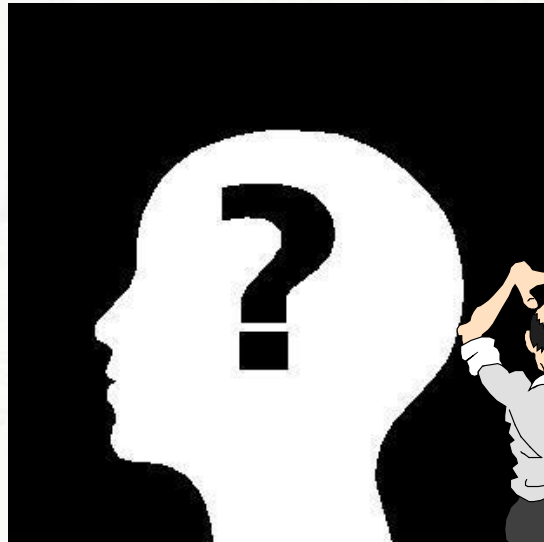
- ۱- دانش آموزان با مسایلی درگیری می شوند در آینده برای آنها کاربردی خواهد بود بنابراین یادگیری آنها معنادار است.
- ۲- چون دانش آموزان در طرح، هدف و فعالیتها سهیم اند تمایل زیادی به یادگیری دارند.
- ۳- مهارت‌های مشارکتی، تفکر انتقادی، اعتماد به نفس و... در دانش آموزان رشد پیدا می کند.
- ۴- مهارت‌های تحقیقی و استفاده از منابع در فراگیران تقویت می شود.
- ۵- انگیزه و لذت دانش آموزان در این روش به دلیل انعطاف پذیری بالای آن ترغیب می شود.

معایب

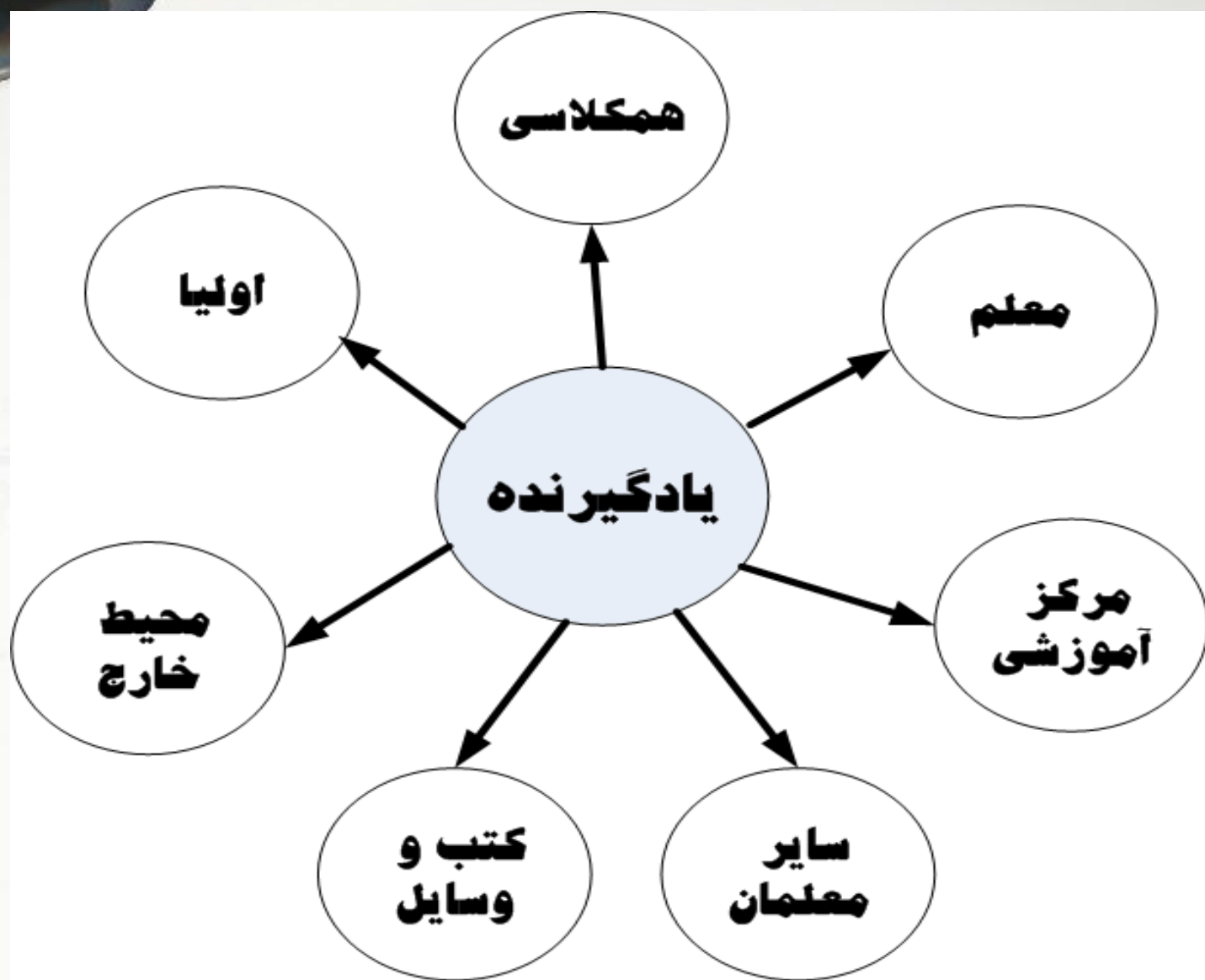
- ۱- احتیاج به امکانات فراوان دارد
- ۲- نیاز به صرف زمان زیادی از سوی دانش آموزان و معلم دارد.
- ۳- دانش پایه به دست آمده از این طریق گاه در مقایسه با روش های مستقیم از جمله سخنرانی ناچیز است.
- ۴- در کلاس های پرجمعیت قابل اجرا نیست.
- ۵- نیاز به معلمانی چیره دست دارد.

روش تدریس پروژه محور

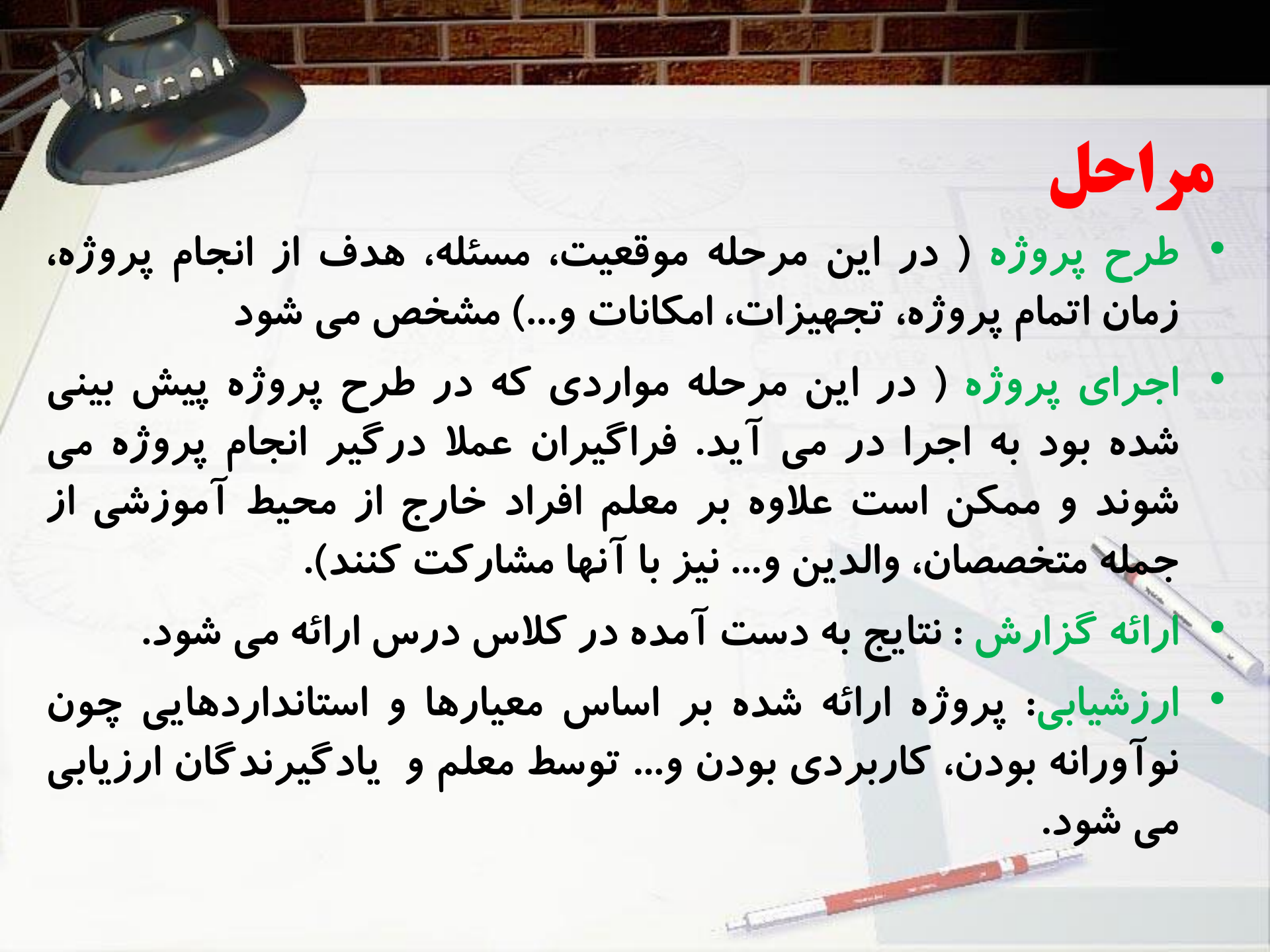

توصیف

- روش پروژه محور مبتنی بر مسائل دنیای واقعی مورد علاقه یادگیرندگان است. در این روش فراگیران خود هدف از یادگیری را تعیین کرده و برای رسیدن به اهداف از منابع مختلف بهره می گیرند. ما حاصل کار یادگیرندگان ممکن است به تولید یک محصول بیانجامد. روش پروژه محور نیاز به مشارکت فراگیران در گروهها دارد و معلم در این فرایند نقش تسهیل گر را به عهده می گیرد.

رابطه دانش آموز با سایر عوامل در روش مبتنی بر پروژه

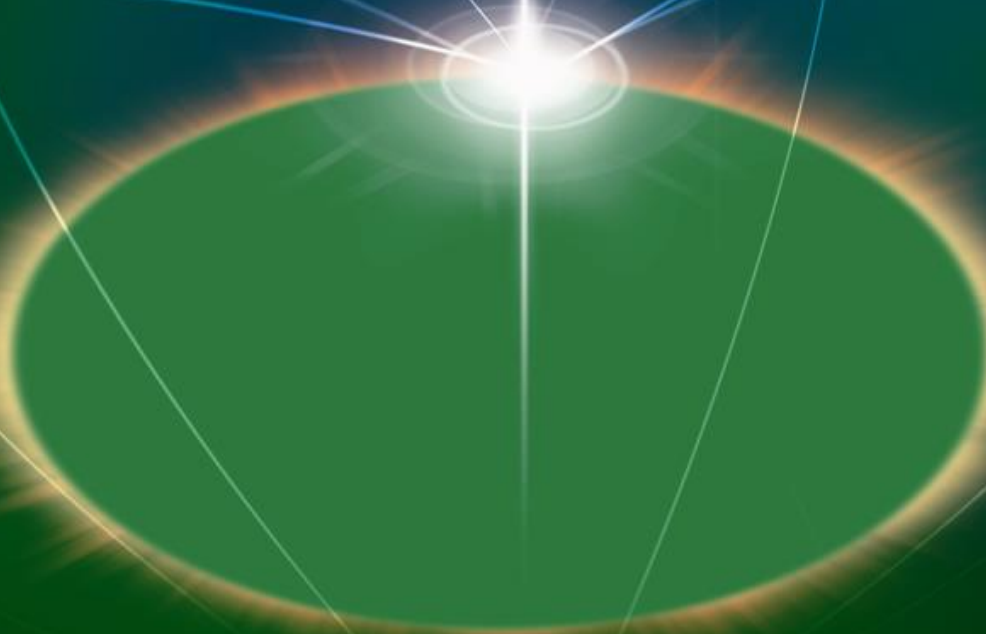

مراحل

- **طرح پروژه** (در این مرحله موقعیت، مسئله، هدف از انجام پروژه، زمان اتمام پروژه، تجهیزات، امکانات و...) مشخص می شود
- **اجرای پروژه** (در این مرحله مواردی که در طرح پروژه پیش بینی شده بود به اجرا در می آید. فراگیران عملاً درگیر انجام پروژه می شوند و ممکن است علاوه بر معلم افراد خارج از محیط آموزشی از جمله متخصصان، والدین و... نیز با آنها مشارکت کنند).
- **ارائه گزارش** : نتایج به دست آمده در کلاس درس ارائه می شود.
- **ارزشیابی**: پروژه ارائه شده بر اساس معیارها و استانداردهایی چون نوآورانه بودن، کاربردی بودن و... توسط معلم و یادگیرندگان ارزیابی می شود.

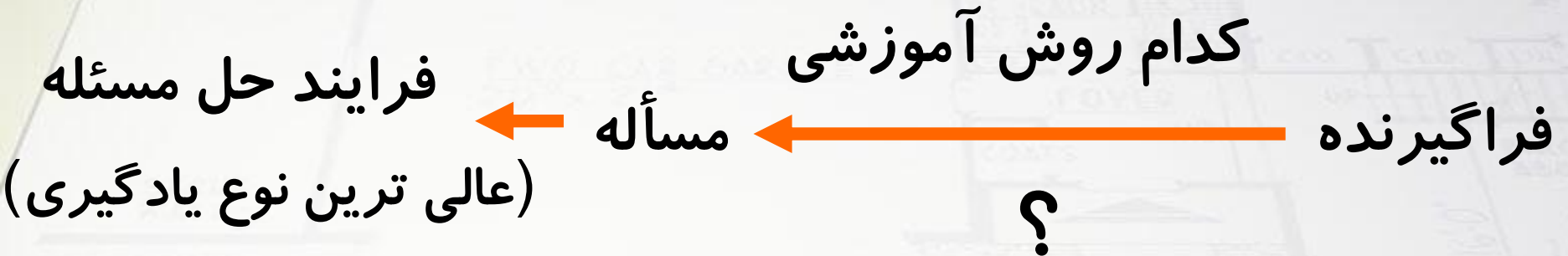
مزایا	معایب
علاقه دانش آموزان را بر می انگیزاند	بسیار زمان بر است
مهارت های اجتماعی، تفکر انتقادی، مهارت های تحقیق را در فراگیران تقویت می کند	در کلاس های پر جمعیت قابل اجرا نیست
بین مسائل آموخته شده و مسایل واقعی پیوند ایجاد می شود	نیاز به حمایت گسترده معلم و عوامل خارج از مرکز آموزشی دارد
مفاهیمی که از این طریق آموخته می شوند پایدار هستند	نیاز به امکانات و تجهیزات دارد
محصولی که از فرایند پروژه تولید می شود می تواند کاربردی باشد	اجرای آن نیاز به معلمان ماهر و چیره دست دارد

روش تدریس بارش مغزی

روش تدریس بارش مغزی

مفاهیم (نظریه یورش فکری / بارش مغزی) آکس آسبورن

۱- کوشش و خطا: تجربه کوشش و خطا
بهترین معلم است ولی شهریه مدرسه آن بسیار
سنگین است

۲- فراگیری نظام دار: تدارک نظام آموزشی
برای یادگیرندگان

توانایی حل مسئله
از دو راه

دیوی:

حل مسأله فرایند برخورد

با شرایط زندگی است

هدف تعلیم و تربیت نوین:

ارتقاء سطح توانایی همه یادگیرندگان برای حل
مسأله است

بارش مغزی ← روشی برای حل مسأله

روش بارش مغزی هم از سوی متخصصان آ. پ و هم از سوی
متخصصان آموزش خلاقیت به عنوان روش تدریس خلاقه مسائل
معرفی شده است.

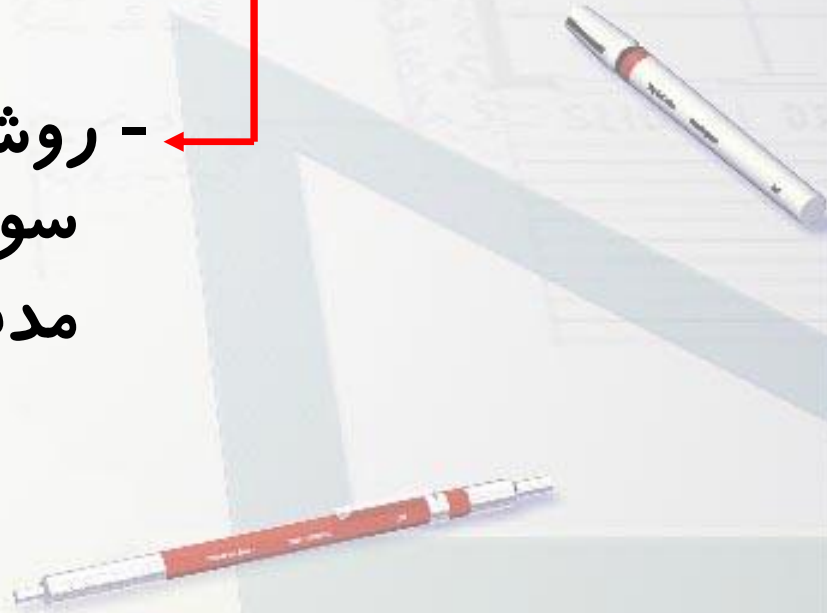

- بهره گیری از توانایی های مغز برای
یورش بردن به یک مسأله یا پرداختن
به یک موضوع است

یورش فکری
/ بارش مغزی

- روشی است برای ارائه ایده هایی از
سوی گروهی از یادگیرندگان در
مدت زمان محدود

کارآیی روش بارش مغزی

- ۱- تشویق و ترغیب به ایده سازی ← اصل تسهیل اجتماعی ← اثر مثبت حضور جمع بر انگیزه افراد
- ۲- تداعی آزاد در بزرگسالان به صورت گروهی ← افزایش کارآیی ۶۵ تا ۹۳ درصد بیشتر از اندازه واقعی
- ۳- فعالیت گروهی ← بیش از حالت فردی نیروی خلاقه را افزایش می دهد
- ۴- رقابت ← کارآیی فکری بزرگسالان را تا ۵۰ درصد افزایش می دهد
- ۵- اثر پشتیبانی ← طرفدار مثبت (بدون انتقاد و داوری) سبب تقویت می شود

قوانین روش بارش مغزی

1. **انتقاد ممنوع.** اظهار نظر در ابتدا درباره ایده ها ←
ناکافی جریان ایده سازی ← خود سانسوری
2. **پرواز در رؤیا.** کنار گذاشتن قید و بندها و گذشتن از
مرز منطق معمول و خطوط قرمز ← ظهور ایده های
خلاق
3. **کمیت گرایی.** هر اندازه ایده ها و فکرها زیادتر باشند
← دسته بندی موضوعی افزایش یافته
← انتخاب بهترینی ایده ها

۴- مستند سازی . ثبت ایده ها ← برای مشاهده (اهمیت نقش منشی گروه)

۵- تکوین ایده ها . قبل از ارزشیابی ایده ها
ایده بررسی و اصلاح شوند (در زمان معین)
← مشخص شده موضوع یا ایده ←

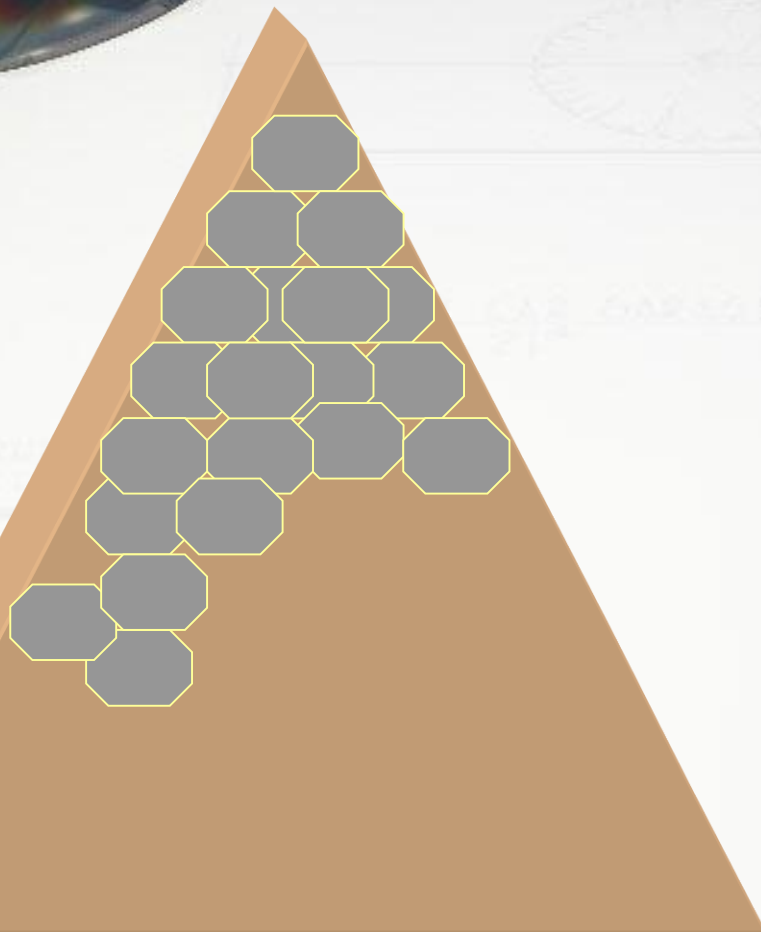

مراحل اجرای روش تدریش مبتنی بر یورش فکری / بارش مغزی

- ۱- بیان و ارائه قوانین. نصب فهرست قوانین ← هدایت فرایند برگزاری جلسه
- ۲- ارائه مسأله یا موضوع
- ۳- آغاز ابراز ایده یا فکر ← تعیین زمان برای ارائه نظرات
- ۴- نمایش ایده ها برای تکوین ← اعضا گروه ها بینند و حتی ایده هایی را اضافه کنند
- ۵- بررسی و ارزشیابی ایده ها ← امتیازبندی

روش تدریس پیش سازمان دهنده

مفاهیم (نظریه یادگیری معنی دار کلامی)
دیوید آزوئل

هرم ساخت شناختی

ساخت شناختی:

دانش کلی فرد در زمینه ای بخصوص

شمول: جذب شدن مطالب در ساخت شناختی

ارتباط این مفاهیم و مطالب با مفاهیمی که از قبل
در ساخت شناختی ما بوده اند

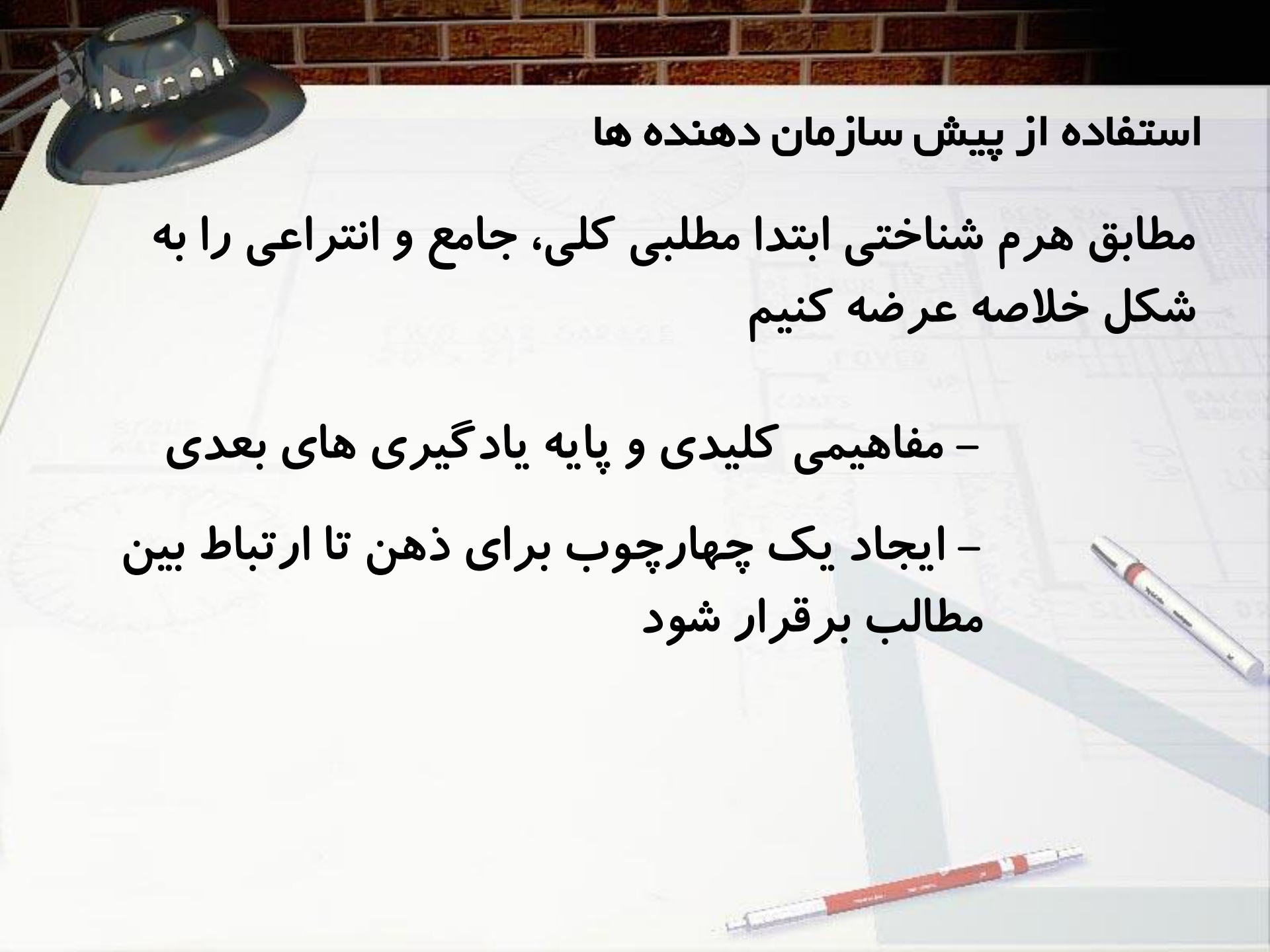

معنی دار بودن یادگیری

**برای تدریس موفق آموخته های قبلی و
یادگیری های جدید فراگیران را به یکدیگر
پیوند دهید**

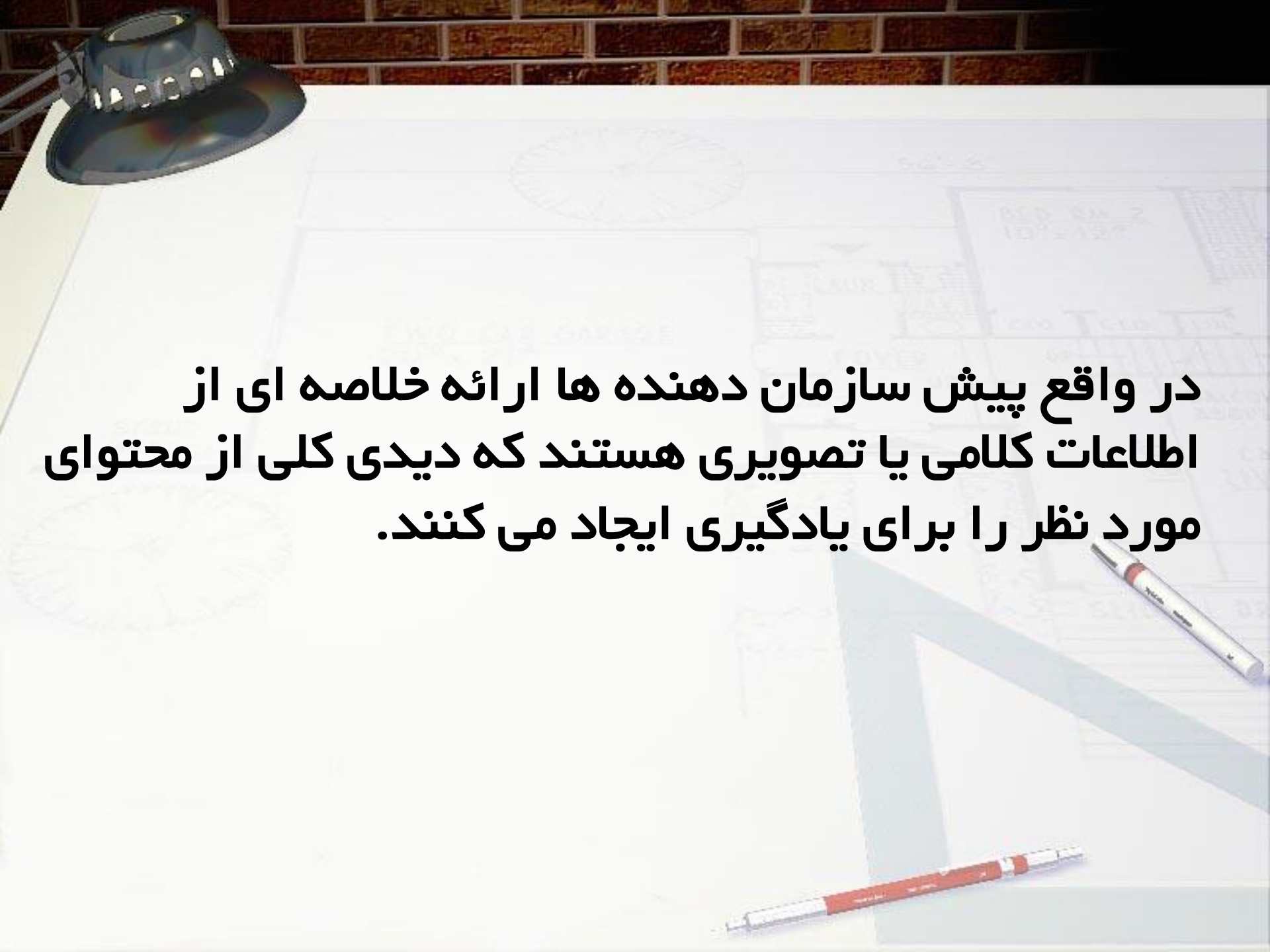

استفاده از پیش سازمان دهنده ها

مطابق هرم شناختی ابتدا مطلبی کلی، جامع و انتزاعی را به
شکل خلاصه عرضه کنیم

- مفاهیمی کلیدی و پایه یادگیری های بعدی

- ایجاد یک چهارچوب برای ذهن تا ارتباط بین
مطالب برقرار شود

The background of the image shows a desk setup. In the top left corner, there is a silver desk lamp. The desk surface is covered with a large sheet of paper featuring faint architectural drawings, including a circular diagram and a rectangular layout with text like 'EXP. CAR. GARAGE' and 'RED. RM. 2'. A large, light blue L-shaped ruler is positioned on the right side of the desk. Two pens, one red and one silver, are also visible on the desk. The text is centered on the paper.

در واقع پیش سازمان دهنده ها ارائه خلاصه ای از اطلاعات کلامی یا تصویری هستند که دیدی کلی از محتوای مورد نظر را برای یادگیری ایجاد می کنند.

انواع پیش سازمان دهنده:

- 1) توضیحی یا نمایشی
- 2) مقایسه ای
- 3) شفاهی
- 4) شکلی و نموداری

مراحل اجرا:

۱- ارائه پیش سازمان دهنده:

ابتدا مدرس هدف یا اهداف درس را معین می کند

ارائه پیش سازمان دهنده

فراهم نمودن زمینه (ساخت شناختی) برای اطلاعات

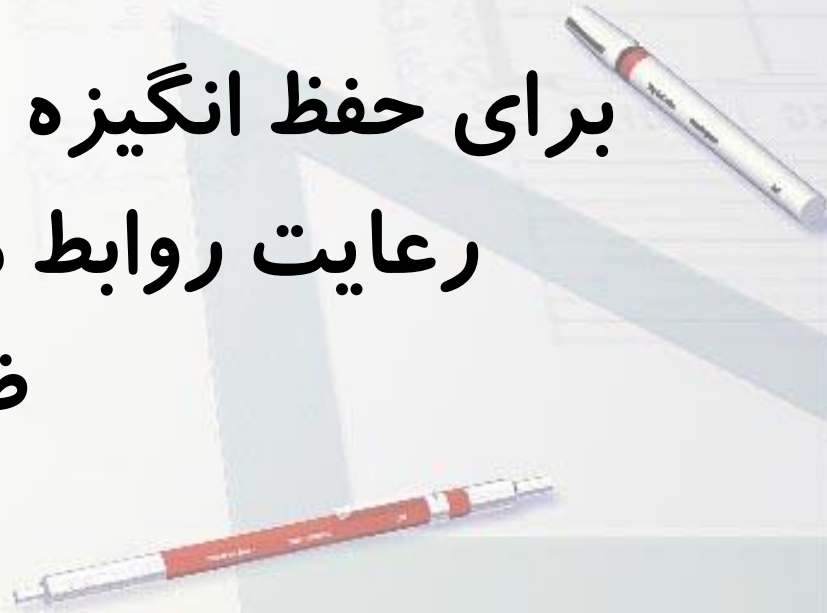

مراحل اجرا:

۲- ارائه مواد یادگیری با مطالب درسی

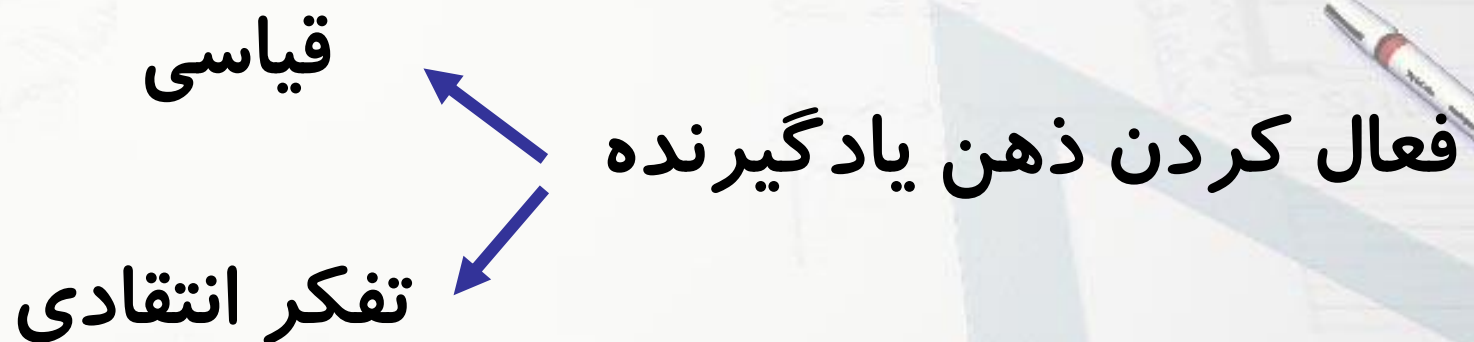
ارائه محتوای درس

برای حفظ انگیزه ایجاد شده در مرحله اول
رعایت روابط منطقی در مطالب درسی
ضروریست

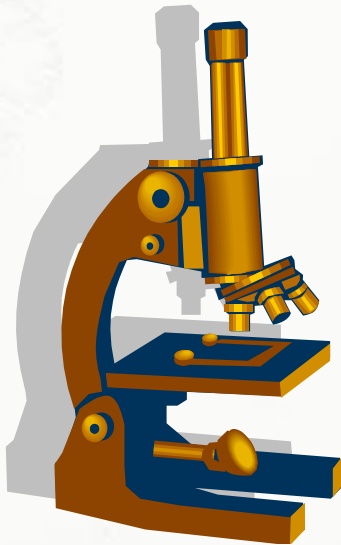

مراحل اجرای:

۳- استحکام بخشیدن به ساخت شناختی

الگوی تدریس کاوشگری علمی

ویژگی ها:

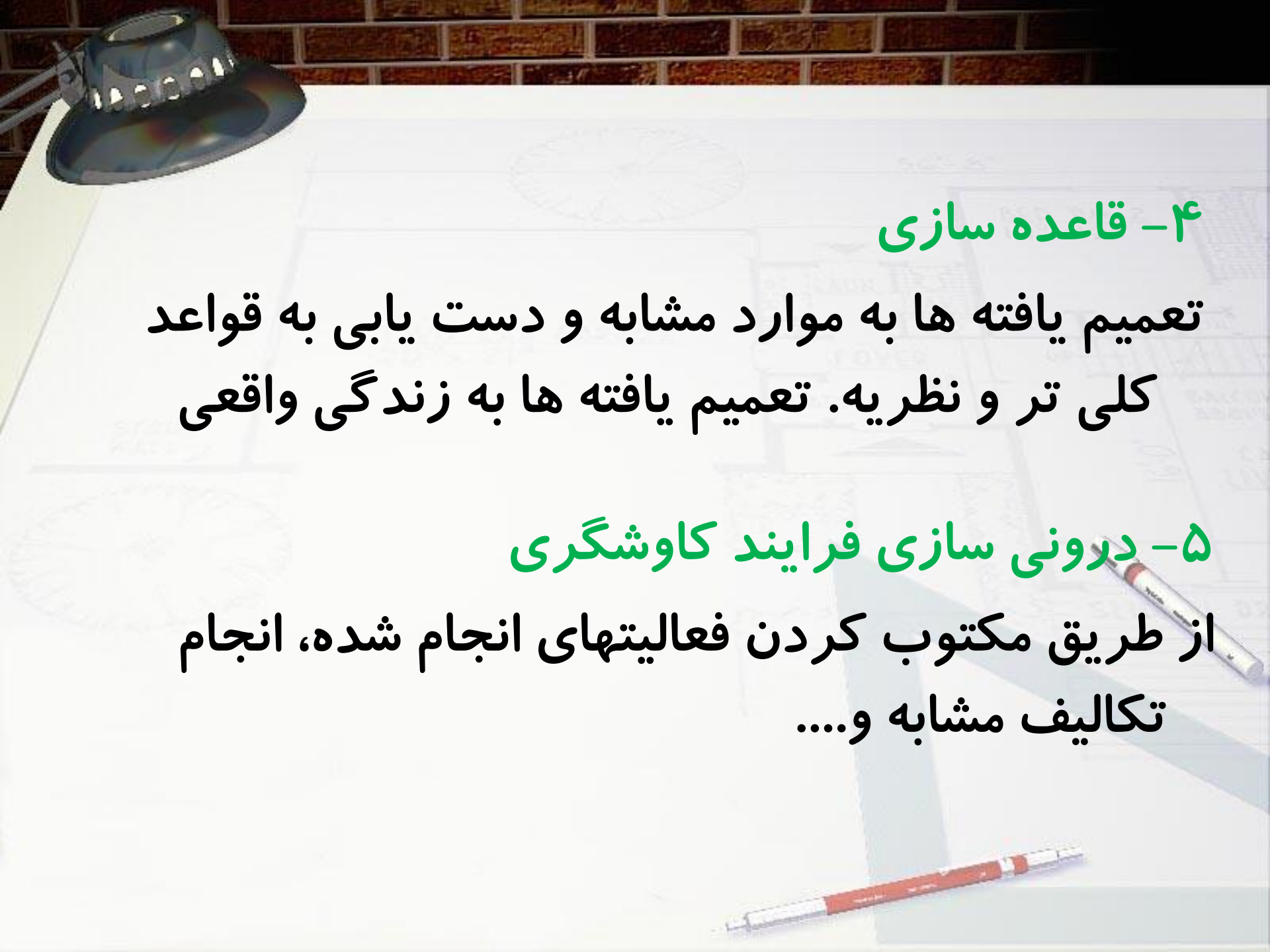
- ۱- منطبق کردن فرایند یاددهی - یادگیری بر فرایند تحقیق علمی هدف اصلی این الگو است.
- ۲- اصل دیگر این الگو، یادگیری مستقل یادگیرنده در جهت تحقق اهداف یادگیری است
- ۳- هدف اساسی واداشتن شاگرد به تولید دانش نوین است
- ۴- معلم بیشتر نقش راهنما دارد و در پاسخ پرسشهای یادگیرندگان بیشتر از بله و خیر استفاده می کند

مراحل

۱- مواجهه کردن یادگیرنده با مسئله : مسئله ممکن است از طرف معلم و یا خود یادگیرندگان طراحی گردد. ولی معلم به جای پرسش و پاسخ واضح در جهت حل مسئله از کلمه های بله و خیر استفاده می کند

۲-۱ ایجاد انگیزه در یادگیرندگان برای جمع آوری اطلاعات (هدایت معلم)

۳- کاربرد اطلاعات گردآوری شده در جهت پاسخ به مسئله مطرح شده

۴- قاعده سازی

تعمیم یافته ها به موارد مشابه و دست یابی به قواعد کلی تر و نظریه. تعمیم یافته ها به زندگی واقعی

۵- درونی سازی فرایند کاوشگری

از طریق مکتوب کردن فعالیتهای انجام شده، انجام تکالیف مشابه و....

ج - موارد کاربرد

برای کلیه دروس به شرط آنکه سطح اهداف
شناختی بالاتر از فهمیدن (یعنی در سطوح به
کار بستن، تحلیل، ترکیب و ارزشیابی) باشد

منابع و مآخذ

- مهارت‌های آموزشی و پرورشی، جلد اول، حسن شعبانی، انتشارات سمت

- راهنمای روش‌های نوین تدریس، محرم آقازاده، انتشارات آیپژ،
- الگوهای تدریس، ابزارهایی برای تدریس، بروس جویس و همکاران،
ترجمه محمود مهرمحمدی، لطفعلی عابدی، انتشارات سمت
- راهنمای روش‌های نوین تدریس، محمد احدیان و محرم آقا زاده،
انتشارات آیپژ،

- الگوهای تدریس ۲۰۰۴، بروس جویس و همکاران، ترجمه
محمدرضا بهرنگی، انتشارات کمال تربیت،
- روان‌شناسی پرروشی (روانشناسی یادگیری و آموزش) ویراست نو،
علی اکبر سیف، انتشارات آگاه،
- مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری، هرگنان اولسون، ترجمه علی اکبر
سیف، نشر دوران،

- مبانی نظری تکنولوژی، دکتر هاشم فردانش انتشارات سمت

- راهنمای تدریس در دانشگاهها، دبلیو. آر. میلر، ماری میلر، ترجمه
ویدا امیری، انتشارات سمت

- روش های تدریس پیشرفته، دیوید کار و دیگران، ترجمه هاشم
فردانش، انتشارات کویر،

- روش تدریس پیشرفته (آموزش مهارتها و راهبردهای تفکر)،
حسن شعبانی، انتشارات سمت،

- روش تدریس اساتید دانشگاه در مراکز آموزش عالی، رابرت کانون،
دیوید نیوبل، ترجمه رضا ایزدی و همکاران، انتشارات دانشگاه
همدان